DOCTOR WHO

EN DE INVASIE VAN DE AUTONEN

TERRANCE DICKS

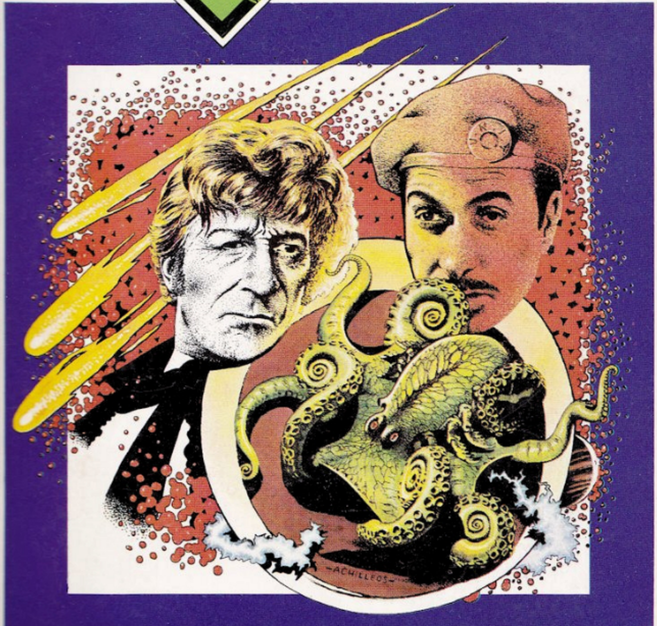

PROLOOG: Verbannen naar de Aarde

In het hooggerechtshof van de Tijdheren liep een proces ten einde. De Tijdheer die bekend stond als de Doctor, was al schuldig bevonden. Het wachten was nu alleen nog maar op het vonnis.
De Doctor zag er misplaatst uit tussen de waardige Tijdheren in hun lange witte gewaden. Allereerst was hij maar een klein mannetje, gekleed in een ouderwetse zwarte jas en geruite broek. Hij had een zachtmoedig, nogal grappig gezicht met een slordige bos zwart haar. Maar dat gezicht straalde ook kracht uit en zijn blauwe ogen verrieden een scherpe intelligentie.
Er viel een stilte toen de president van de rechtbank zich verhief en het woord nam. „Doctor, u bent schuldig bevonden aan twee ernstige overtredingen van onze wetten. Ten eerste hebt u een Tardis gestolen om ermee door de tijd en de ruimte te kunnen zwerven."
„Onzin," zei de Doctor verontwaardigd. „Ik heb hem niet gestolen. Ik heb hem alleen maar een tijdje geleend."
De rechter negeerde de onderbreking. „Maar wat erger is, u hebt herhaaldelijk onze belangrijkste wet overtreden. Bemoeienis met de aangelegenheden van andere planeten is een ernstig misdrijf."
Opnieuw viel de Doctor hem in de rede: „Dat geef ik niet alleen toe, ik ben er nog trots op ook! Jullie observeren alleen maar het kwaad in de sterrenstelsels. Ik bestrijd het."
„Wij zijn het met u eens dat het kwaad in het heelal bestreden moet worden. En dat u een rol zult spelen in die grote strijd."
De Doctor begon meteen hoopvol te kijken. „Bedoelt u dat u mij gaat vrijspreken?"
„Niet helemaal. We hebben gemerkt dat u belangstelling hebt voor de planeet Aarde. U bent er verschillende keren geweest. U moet goed op de hoogte zijn van die planeet en van de problemen ervan."
„Dat mag ik wel zeggen," gaf de Doctor toe.
„U zult naar de Aarde gestuurd worden in de tijdzone van de twintigste eeuw. U blijft daar zo lang als het ons goeddunkt. Gedurende die tijd zal het geheim van de Tardis u ontnomen worden."

De Doctor was verontwaardigd. „U kunt me niet naar één primitieve planeet in één bepaalde tijd verbannen.”
De stem van de rechter klonk koeltjes. „Dat kunnen we wel en we zullen het doen ook. Zo luidt het vonnis van deze rechtbank.”
De Doctor bedacht nog iets: „Ze kennen me op aarde. Dat zou wel eens heel pijnlijk voor mij kunnen worden.” „Uw uiterlijk is al eens eerder veranderd. Het zal nu weer veranderen. Dat hoort bij het vonnis.”
De Doctor bleef protesteren. „U kunt mijn uiterlijk niet veranderen zonder dat ik daarom vraag!”
„U krijgt de gelegenheid om zelf uw nieuwe uiterlijk te kiezen,” zei de rechter geduldig. „Kijk.”
Als bij toverslag verscheen er op een muur van de rechtszaal een enorm scherm. Daarop zag de Doctor een grote verscheidenheid van gezichten en lichamen. De Doctor maakte meteen moeilijkheden. Hij wees ze allemaal met grote minachting van de hand. „Te dik. Te mager. Te jong. Te oud. Nee, zo wil ik er in geen geval uitzien. Dat kan ik u wel vertellen.”
De rechter zuchtte. Wat had die man toch een praatjes. Hij mocht blij wezen en zou helemaal niet zo’n drukte moeten maken. „U verspilt tijd, Doctor,” sprak de rechter. „Omdat u weigert een keus te maken, zullen wij dat voor u doen.”
De Doctor stak zijn verontwaardiging niet onder stoelen of banken. „Ik heb toch zeker het recht om zelf uit te maken hoe ik eruit ga zien,” mopperde hij. „Dat soort dingen vinden ze op Aarde erg belangrijk. Ik kan er ook niets aan doen dat u niet wat beters hebt. Ik heb nog nooit zo’n afschuwelijk stel bij elkaar gezien!”
Zonder op de protesten en het geklaag van de Doctor te letten, zond de rechter een gedachtenimpuls naar een Tijdheer die bij een toetsenbord zat. De vingers van de Tijdheer bewogen snel over de rijen knoppen. Onmiddellijk kwam de Doctor in de greep van een krachtveld. Hij kon zich niet bewegen en hij voelde hoe de hele rechtszaal zich in een tollende zwartheid om hem heen oploste.

Als een corpulent spook bewoog Sam Seeley zich door het Bos van Oxley. Sam was de beste stroper uit de buurt en daar was hij trots op ook. Heel wat keertjes was hij vlak onder de neus van een jachtopziener door geslopen. Zonder geluid te maken verplaatste hij zich door het bos en controleerde hij zijn konijnenvallen.
Af en toe veegde hij het zweet van zijn voorhoofd. In oktober

hoorde het helemaal niet zo warm te zijn. Het was nog erger dan midden in de zomer. Seeley dacht dat het wel weer door die atoombommen zou komen. Plotseling klonk overal om hem heen een luid gefluit en gesuis. Doodsbang liet Seeley zich op de grond vallen en verborg zijn hoofd in zijn stroperszak. Het angstaanjagende geluid bleef aanhouden. Hij hoorde doffe klappen alsof zware voorwerpen zich om hem heen in de grond boorden. Eindelijk werd het weer stil.
Sam keek voorzichtig op. Vlak voor hem rookte de grond een beetje. Sam pakte een tak en begon de aarde weg te schrapen. Na een paar minuten had hij de bovenste helft van een bol blootgelegd, die ongeveer zo groot was als een voetbal. De bol was glad en bijna doorschijnend. Hij pulseerde en gloeide met een venijnig groen licht. Het leek wel of er leven in zat. Sam stak zijn hand ernaar uit, maar trok hem geschrokken weer terug. Het ding was gloeiend heet. Haastig schoof Sam weer modder over zijn vondst en zette zich in beweging. Hij besloot om overdag terug te komen als het ding was afgekoeld en begaf zich op weg naar huis.
Maar Sam Seeley zou op zijn weg door de donkere bossen iets nog veel griezeligers beleven. Toen hij op een door de maan verlichte plek kwam, hoorde hij een vreemd gepiep en gekreun. Sam kroop achter een boom en hield zich zo stil als een konijn.
Voor zijn ongelovige ogen verscheen er vanuit het niets een oude blauwe politie-telefooncel. Geleidelijk nam die ’n vastere vorm aan. Het griezelige gekreun stierf weg en daar stond de telefooncel, die er in het maanlicht wat triest en verloren uitzag. Langzaam ging de deur open. Sam durfde zich niet te verroeren en zag hoe een man uit de telefooncel te voorschijn kwam. Een lange magere man met een diep gegroefd gezicht en slordig wit haar. Hoewel hij doodsbang was, viel het Sam toch op dat de oude zwarte jas en de geruite broek veel te klein waren voor de man.
Deze keek om zich heen alsof hij versuft was. Hij keek in Sams richting, maar leek hem toch niet te zien. Geconcentreerd fronsend haalde de man een sleutel te voorschijn en deed zorgvuldig de deur van de politie-telefooncel op slot. Daarna deed hij een paar wankele stappen en zakte in elkaar.
Toen werd het Sam Seeley te veel. Hij rende dwars door het bos naar huis alsof hij door de duivel op de hielen werd gezeten.

1. Het mysterie van de meteorieten

Elizabeth Shaw was ontzettend kwaad. Dat werd er ook niet beter op doordat de lange legerofficier die achter zijn bureau zat, haar woede lichtelijk amusant leek te vinden. „Hoor eens even, kolonel,” begon ze kwaad.
„Generaal, juffrouw Shaw. Brigade-generaal Alastair Lethbridge-Stewart, tot uw dienst.”
„Het ziet ernaar uit dat u de baas bent van dit malle spionnen gedoe hier en...”
De generaal viel haar opnieuw in de rede en nu zei hij nogal gekwetst. „Ik neem aan dat u het hebt over UNIT, United Nations Intelligence Taskforce?” (Inlichtingendienst van de Verenigde Naties, vert.)
„Het kan me niets schelen hoe jullie het noemen. Ik probeer u alleen duidelijk te maken dat ik geen zin heb om geheim agentje met u te spelen. Ik ben in Cambridge met een erg belangrijk onderzoek bezig.”
De generaal keek in een dossier dat voor hem op zijn bureau lag. „Ik ben op de hoogte van uw wetenschappelijke kwaliteiten, juffrouw Shaw. U bent deskundig op het gebied van meteorieten, u hebt u onderscheiden in de natuurwetenschappen, de medische wetenschap en tal van andere vakken. U bent precies het type dat ik zoek!” De generaal leunde naar achteren en draaide aan zijn snor met een zelfgenoegzaamheid die haar woedend maakte. Liz Shaw haalde diep adem en deed geweldig haar best om haar zelfbeheersing niet te verliezen. „U haalt me uit mijn laboratorium in Cambridge, u sleept me hierheen in een snelle auto en verwacht dan van me dat ik zomaar meedoe aan dit belachelijke spionnen gedoe! Waarom juist ik in ’s hemelsnaam?”
De generaal zei: „We hebben uw hulp nodig, juffrouw Shaw. En u zult merken dat u hier over eerste klas apparatuur kunt beschikken.”
„En wat moet ik daar dan wel mee doen? Moet ik soms een beter soort onzichtbare inkt uitvinden?”
„Ik geloof dat u een verkeerde opvatting heeft van wat wij bij UNIT

doen. We zijn echt geen spionnen. Zal ik het u eens uitleggen?"
Liz besefte dat ze ondanks haar woede toch wel nieuwsgierig was naar wat er aan de hand was. „Goed dan," zei ze. „Wat doet u eigenlijk precies?"
De generaal was even stil en woog met zorg zijn woorden af. „Wij houden ons bezig met vreemde en onverklaarbare dingen. We zijn bereid om alles op de Aarde aan te pakken. En desnoods zelfs dat wat van buiten de Aarde komt."
Liz keek hem vol verbazing aan. Het leek wel of hij het meende. „U bedoelt buitenaardse wezens?" zei ze ongelovig. „Kleine blauwe Marsmannetjes met drie hoofden?"
„Vanmorgen vroeg," zei de generaal, „zijn er in Essex ongeveer vijftig meteorieten neergekomen."
Liz' wetenschappelijke belangstelling was meteen gewekt. „Neergekomen? De meeste meteorieten bereiken niet eens het aardoppervlak. Ze verbranden in de dampkring."
De generaal knikte. „Precies. Maar deze niet."
„Waren ze uitzonderlijk groot?"
„Eerder tamelijk klein. En ze kwamen omlaag via een trechter van dunne hete lucht met een doorsnee van dertig kilometer. Daar heeft niemand een verklaring voor kunnen bedenken."
Liz fronste haar wenkbrauwen. „Een soort hittegolf?"
„Misschien. Maar in dat gebied heerste een temperatuur van meer dan achtentwintig graden. Terwijl er een paar kilometer verderop nachtvorst was."
„Er moet toch een verklaring voor zijn," zei Liz nadenkend. „Een natuurlijke verklaring, bedoel ik." Het klonk niet erg overtuigend. Zelfs niet voor zichzelf.
„Ik hoop dat die er is. Ik heb het gebied afgezet en mijn manschappen zijn nu aan het zoeken. Maar de vorige keer hebben we ook niets gevonden."
Liz keek op. „De vorige keer?"
De generaal knikte grimmig. „Een half jaar geleden is in hetzelfde gebied een kleinere zwerm meteorieten neergekomen. Toen waren het er maar vijf of zes."
„Dat is onmogelijk!" zei Liz. „Het zou heel toevallig zijn als er twee keer in hetzelfde gebied een zwerm meteorieten neerkwam."
Tevreden keek de generaal naar de jonge vrouw die tegenover hem zat. Ze begon nu de ware ernst van de situatie in te zien.
Liz vervolgde: „Het zou in wezen zo toevallig zijn dat het

wetenschappelijk onaanvaardbaar is.” Ze stond op en begon hardop denkend door de kamer te lopen. „Als we dus toeval uitschakelen, blijft er slechts één verklaring over. Die meteorieten - allebei de zwermen - moeten dan. ” Ze zweeg alsof ze zichzelf er niet toe kon brengen haar zin af te maken.
Dat deed de generaal voor haar. „Inderdaad. Die meteorietenzwermen moeten op deze planeet zijn afgestuurd.”

Bij de receptie van het ziekenhuis van Ashbridge was kapitein Munro van UNIT in een woordenstrijd verwikkeld met een arts van Eerste Hulp. Gelukkig had de donkere, knappe Munro diplomatieke aanleg. Hij was eraan gewend om moeilijke burgers naar zijn hand te zetten en hij beantwoordde alle tegenwerpingen van dokter Henderson met tergende beleefdheid. Op de achtergrond stonden twee soldaten van het gewone leger, die aan UNIT waren toegevoegd, geduldig te wachten. Tussen zich in hadden zij een brancard, waarop een onbeweeglijke gestalte onder een deken lag.
„Verdraaid, man,” zei dokter Henderson boos, „waarom brengen jullie hem niet naar een militair hospitaal?” Munro zuchtte. „Ten eerste is er geen een in de buurt. En ten tweede . . .” Munro keerde zich om naar de brancard en sloeg de deken terug. „U kunt duidelijk zien dat deze knaap een burger is.”
Henderson keek verbaasd naar de lange magere gestalte op de brancard. Doordat de jas en de broek veel te klein waren, deed de man met zijn magere polsen en enkels sterk aan een vogelverschrikker denken. „Inderdaad geen militair type. Dat ben ik met u eens,” gaf dokter Henderson toe. „Goed, dan zal ik hem maar eens bekijken.” Hij wendde zich tot de soldaten met de brancard: „Breng hem maar naar Eerste Hulp. De portier wijst jullie wel de weg.” Munro knikte en de soldaten droegen de brancard door de klapdeuren naar Eerste Hulp.
„U hebt zeker geen idee wie het is?” vroeg Henderson. Munro schudde zijn hoofd. „Ik heb geen flauw idee, dokter. Hij heeft geen legitimatie bij zich.”
Henderson zuchtte diep. „U weet niet wat een papierwinkel zulke gevallen betekenen. En het moet allemaal nog in drievoud ook.”
Zoals een goed militair betaamt wist kapitein Munro wanneer het tijd werd om de aftocht te blazen. „U hebt me geweldig geholpen, dokter,” sprak hij. „De generaal zal u heel erkentelijk zijn.” Munro keek op zijn horloge.

„Dat herinnert me er trouwens aan dat ik verslag moet uitbrengen. Mag ik misschien even bellen?”
„Daar,” zei Henderson en knikte naar een telefoon in de hoek. „Maar denk er wel om dat u aansprakelijk blijft voor die knaap.”
Munro liep er niet in. „Nogmaals bedankt, dokter,” zei hij met zijn charmantste glimlach. „Als u me nu wilt excuseren.” Haastig begaf Munro zich naar de telefoon.
Henderson die wel begreep dat de kapitein hem te slim af was geweest, draaide zich om en ging door de klapdeuren naar zijn nieuwe patiënt.

Op het hoofdkwartier van UNIT probeerde generaal Lethbridge-Stewart nog steeds Liz Shaw ertoe te brengen om het ongelooflijke te aanvaarden.
„Het komt juist doordat iedereen zo reageert als u, en de bewijzen niet wil aanvaarden dat de Aarde in groot gevaar verkeert.”
„Waarom is het waarschijnlijker dat de Aarde nu wordt aangevallen en niet in de afgelopen vijftigduizend jaar?” zei Liz koppig.
„Ligt dat niet voor de hand? Ruimtesondes, raketten, mensen op de maan . . .” De generaal leunde naar voren en zijn stem klonk dringend. „We hebben de aandacht op onszelf gevestigd, juffrouw Shaw.”
Liz leunde achterover in haar stoel. „Het spijt me,” zei ze, „maar het gaat me gewoon te ver. Ik geef toe dat ik die meteorietenzwermen niet kan verklaren - maar een aanval vanuit de ruimte!”
De generaal zweeg even en leek toen tot een besluit te komen. „En als ik u nu eens zou vertellen dat ik persoonlijk op de hoogte ben van twee pogingen om de planeet Aarde te veroveren door intelligente levensvormen van buiten ons sterrenstelsel?”
Liz kon hem alleen maar met open mond aanstaren. Hij is gek aan het worden, dacht ze. Hij zal wel overwerkt zijn. Of hij heeft te veel science-fiction gelezen.
De generaal zat nog steeds te praten. Dat deed hij kalm en rustig en hij leek volkomen bij zijn verstand te zijn. „UNIT is opgericht naar aanleiding van de eerste poging. En ik kan met trots beweren dat het een grote rol heeft gespeeld bij het verijdelen van de tweede invasie „Mooi werk,” zei Liz zwakjes. Ze vroeg zich af of ze maar niet beter kon proberen om er vandoor te gaan, voordat de generaal het in zijn hoofd haalde dat zij een Martiaanse spionne was.
De generaal leek helemaal in zijn herinneringen op te gaan. „Maar

we stonden niet alleen. We kregen hulp. Zeer waardevolle hulp.” Hij keek op en glimlachte. „Ik moet u eerlijkheidshalve zeggen dat u niet mijn eerste keus was voor de functie van wetenschappelijk adviseur van UNIT.”
Dat zat Liz toch niet helemaal lekker. „En wie was dat dan wel?”
„Een man die de Doctor heette,” antwoordde de generaal. „Doctor?” zei Liz. „Doctor wie?”
De generaal grinnikte. „Zegt u dat wel. Ik geloof niet dat hij ons ooit zijn naam heeft verteld. Maar hij was de geniaalste geleerde die ik ooit heb meegemaakt.” „Waarom hebt u dan niet geprobeerd om dat geheimzinnige genie tot uw wetenschappelijk adviseur te bombarderen in plaats van mij praktisch te ontvoeren?” „Reken maar dat ik dat geprobeerd heb,” zei de generaal. „Helaas verschijnt en verdwijnt hij wanneer hij zin heeft. Ik probeerde hem te pakken te krijgen toen we besloten hadden een wetenschappelijk adviseur in dienst te nemen. Maar zelfs met de hulp van alle inlichtingendiensten van de wereld heb ik hem niet kunnen opsporen.”
„En toen besloot u dat u het maar met mij moest zien te redden?”
„En ik ben ervan overtuigd dat dat een succes zal worden,” zei de generaal. Liz moest lachen om het compliment. Hij mocht dan wat stijfjes zijn, ze vond de generaal toch wel erg aardig.
De telefoon op het bureau van de generaal zoemde en met een verontschuldigend gebaar naar Liz nam de generaal de hoorn van het toestel.
„Met Munro, generaal,” zei de stem aan de andere kant. „Ik ben in het ziekenhuis van Ashbridge.”
„Heb je al een van die meteorieten gevonden?”
„Nee, generaal. We hebben alleen maar een bewusteloze burger gevonden. Ik heb hem hier in het ziekenhuis gebracht.”
„Kapitein Munro,” zei de generaal ijzig, „als u niets beters te melden hebt dan het vinden van een zwerver die in het bos zijn roes lag uit te slapen, stel ik voor dat u meteen doorgaat met zoeken.”
„Die knaap was niet dronken, generaal. Half dood zou ik eerder zeggen. En ik geloof ook niet dat het een zwerver was. Zoiets raars hebt u nog nooit gezien. Een politie-telefooncel midden in het bos en die vent lag er buiten westen naast.”
„Een politie-telefooncel?” zei de generaal. „Zei je een politie-telefooncel?” Zijn stem klonk ineens opgewonden.
„Ja, generaal,” zei Munro opgewekt. „Ik moest de politie maar op

de hoogte stellen. Ze zullen dat ding wel terug willen hebben."
De generaal sprak snel. „Geen sprake van, Munro. Zet meteen een gewapende man bij die telefooncel. Er mag niemand bij komen. Niemand! Is dat duidelijk?"
„Ja, generaal," zei Munro automatisch. „Maar ik begrijp toch niet goed . . ."
De generaal viel hem in de rede. „Die man die je gevonden hebt. Ligt die in het ziekenhuis, zeg je?"
„Hij is nu in Eerste Hulp. De dokter is hem aan het onderzoeken. Hij schijnt in een soort coma te verkeren."
„Goed," zei de generaal kortaf. „Laat hem ook bewaken, Munro. En niemand mag met hem praten voordat ik er ben."
„Uitstekend, generaal," zei Munro die er nu helemaal niets meer van snapte.
„Ik kom meteen en ik neem onze nieuwe wetenschappelijk adviseur mee. Laat de patrouilles intussen verder zoeken."
De generaal gooide de hoorn op de haak en zat toen even in gedachten. „Het kan haast niet," zei hij bijna in zichzelf. „Maar een telefooncel! En het is net iets voor hem om zomaar op te duiken."
„Voor wie is het net iets?" vroeg Liz die nu wel erg nieuwsgierig was geworden.
De generaal grinnikte. „Komt u zelf maar kijken. Ik zou het op prijs stellen als u meteen met me meeging." „Waarom dan? Wat is er aan de hand?"
„Dat," zei de generaal, „is nu precies waar ik achter hoop te komen. Als mijn jongens zo'n meteoriet vinden, kunt u hem meteen ter plaatse onderzoeken. En die man die ze gevonden hebben, wil ik zelf zien. Gaat u mee?"
Liz Shaw aarzelde even. Ze besefte dat dit haar laatste kans was om op haar rechten te staan en dit belachelijke, geheimzinnige baantje te weigeren en terug te keren naar de rustige, verstandige wereld van het wetenschappelijk onderzoek.
„Gaat u mee, juffrouw Shaw?" herhaalde de generaal.
Liz keek naar hem en ze zag dat hij zich zorgen maakte en echt haar hulp nodig had. Waarom ik, dacht ze. Waarom juist ik? Er moeten bendes mensen zijn die meer geschikt zijn dan ik.
Maar ze besefte ook dat ze al te diep betrokken was geraakt in dit geheimzinnige geval van buitenaardse invasietroepen, intelligente meteorieten en mysterieuze mannen met telefooncellen om nog terug te kunnen. Als ze terugkrabbelde, zou de rest van haar leven

door nieuwsgierigheid vergald worden. Ze stond op en liep naar de deur die de generaal voor haar openhield. „Schiet op, generaal," zei ze, „we verspillen hier onze tijd." Verbluft zag de generaal Liz langs zich heen stappen en de gang door lopen. Niet voor de eerste keer bedacht hij dat hij nooit iets van vrouwen zou begrijpen. Daarna haastte hij zich achter haar aan.

2. De man uit de ruimte

In een kleine eenpersoonskamer lag de nieuwe patiënt van het ziekenhuis van Ashbridge bewegingloos op een bed. Henderson stond naast hem met een uitdrukking van grote verbazing. Hij had meteen al gedacht dat deze patiënt een probleem zou worden. Maar niet zo'n probleem. Het leek alsof hij tussen leven en dood zweefde en vertoonde reflexen en reacties zoals Henderson nog nooit had meegemaakt.

Henderson keek nieuwsgierig op toen een verpleegster met een stapeltje röntgenfoto's binnenkwam. Deze zouden tenminste enig licht op het geval kunnen werpen. De zuster keek naar de stille gestalte op het bed. „Hoe gaat het met hem, dokter?"

Henderson draaide zich om en begon de röntgenfoto's door te kijken. „Ik wou dat ik het wist," zei hij eerlijk. De verpleegster boog zich over de patiënt en streek met automatische gebaren het kussen en het laken glad. De man op het bed lag volkomen stil en haalde heel oppervlakkig adem. Ze keek even wat nauwkeuriger naar zijn gezicht. Het was een vreemd gezicht. Dan leek het weer knap en waardig en dan weer raadselachtig, bijna komisch. De plooien en rimpels, en het wilde, vrijwel witte haar hadden er een oud gezicht van moeten maken, maar toch had het iets energieks en jeugdigs.

Plotseling stapte de verpleegster verbaasd naar achteren, toen er opeens twee zeer blauwe ogen opengingen en haar vol belangstelling opnamen. Er werd met een van de ogen plechtstatig geknipoogd. Daarna gingen allebei de ogen weer dicht en de man leek weer in zijn coma te verzinken.

„Zuster!" Ze schrok van de stem van Henderson. Er klonk een koude woede in door. „Wilt u eens even hier komen?"

De zuster beefde. Zoals alle andere zusters in het ziekenhuis was ze doodsbang voor de scherpe tong van Henderson. Wat is er nu weer mis, dacht ze. Misschien hadden die idioten van radiologie de verkeerde foto's gestuurd. Maar zij zou wel weer de schuld krijgen.

Inwendig trillend van angst liep ze naar Henderson. „Is er iets mis, dokter?" vroeg ze terwijl ze probeerde haar stem kalm te doen klinken.

Henderson wees naar de röntgenfoto's. „Ik neem aan dat u tijdens uw opleiding de menselijke anatomie hebt moeten bestuderen."

De verpleegster zuchtte. „Natuurlijk, dokter."
Henderson tikte met een trillende vinger op een van de röntgenfoto's. „Zou u dan zo vriendelijk willen zijn om me te vertellen wat dat is?"
Ze keek naar datgene wat hij aanwees. „Dat is het hart van de patiënt, dokter."
Hendersons vinger verplaatste zich naar de andere kant van de foto. „En wat is dat dan? Wat is dat?" Hij was nu zo kwaad geworden dat hij niet meer kon uitbrengen dan een soort benauwd gekrijs.
De zuster die zich nu van angst bijna geen raad meer wist, tuurde zenuwachtig naar de röntgenfoto. Daarna haalde ze diep adem. „Dat schijnt nog een hart te zijn, dokter."
„Precies," zei Henderson grimmig. „Nog een hart. En we weten best dat dat onmogelijk is, nietwaar zuster? Vertelt u me nu maar welke lollige medische student voor dit grapje verantwoordelijk is."
De verpleegster kon met moeite haar stem in bedwang houden. „Ik weet het niet, dokter. Echt niet. Ik heb alleen maar gewacht tot de foto's klaar waren en toen heb ik ze bij u gebracht."
Henderson nam haar nauwlettend op en zag dat ze veel te bang was om iets anders te vertellen dan de waarheid. Zoals altijd had hij weer spijt van zijn drift. „Goed dan," zei hij bars, „misschien kunt u er ook wel niets aan doen. Maar er is iemand op die röntgenafdeling die probeert mij voor gek te zetten. Ik zal erachter komen wie het is." Hij wou net de kamer uitstappen toen de huistelefoon ging. De verpleegster nam hem aan. In haar oor klonk een boze stem. „Met Lomax van pathologie. Is dokter Henderson daar?"
De zuster liet de telefoon bijna uit haar hand vallen van schrik. Als er iemand was die meer gevreesd werd dan dokter Henderson, was het wel de oude dokter Lomax. Zwijgend gaf ze de telefoon aan dokter Henderson. Die nam hem aan en zei: „Dokter Henderson. Wat is er?"
De woedende Schotse stem knetterde tegen zijn trommelvlies. „Wat er is? Heel wat! Sinds wanneer denkt u dat u stomme geintjes kunt uit halen met een man die het zo druk heeft als ik?"
Henderson had zijn boze bui meteen weer terug. „Waar hebt u het verdorie over?"
„Ik heb het, dokter Henderson, over het bloedmonster dat u naar ons hebt gestuurd. U geeft toe dat u ons dat gestuurd heeft?"
„Natuurlijk. Dat is toch zeker de normale procedure. Wat is er mee?"

De stem aan de andere kant werd buitengewoon sarcastisch. „Niets, dokter Henderson. Niets. Het is alleen geen mensenbloed. En dat weet u heel best.”
Boos antwoordde Henderson: „Wat is dat nu voor onzin? Ik heb het zelf bij de patiënt afgenomen.”
„Het is géén mensenbloed!” zei Lomax nadrukkelijk. „Het heeft niets met mensenbloed te maken.”
„Nu moet u eens goed luisteren, dokter Lomax. Ik heb zelf dat bloed afgenomen bij een volwassen patiënt die op dit moment vóór mij in bed ligt. U vertelt me dat het geen mensenbloed is. Volgens zijn röntgenfoto heeft hij twee harten. Ik weet niet meer of ik dokter, dierenarts of waanzinnig ben, maar wat mij betreft liggen de feiten zo.” Henderson knalde de hoorn op de haak en voelde zich door zijn uitbarsting aanzienlijk opgelucht. Hij keerde zich naar de verpleegster. Die zette zich al schrap voor een volgende woede-uitval, maar tot haar verbazing zei Henderson vriendelijk: „Ik moet u mijn verontschuldiging aanbieden, zuster.” Hij liep naar het bed en keek neer op de slapende man. „Wie je ook bent of wat je ook bent, ouwe jongen, het is toch mijn taak om voor je te zorgen.” Henderson keek de zuster aan met een zorgelijke glimlach. „De moeilijkheid is alleen dat ik niet weet waar ik moet beginnen.”
Ze keken allebei naar de man in het bed. De verpleegster zei: „Ik dacht even dat hij bijkwam, maar hij schijnt weer . . .”
Ze hield op met praten toen de man in het bed zijn ogen weer opendeed. Maar nu fronste hij zijn wenkbrauwen en zei duidelijk: „Ik wil protest aantekenen tegen mijn vonnis . . . Ik sta op mijn rechten . . .”
De stem ebde weg en de patiënt sliep weer verder. Op de gang liet Mullins, de portier van het ziekenhuis, een half gedweilde vloer in de steek en liep naar de hal. Het viel niemand op toen hij naar een telefoon liep. Hij was een sjofel mannetje, dat je makkelijk over het hoofd zag. Vlug draaide hij het nummer van de plaatselijke krant. Zijn handen beefden van opwinding. Al gauw kreeg hij een verslaggever. „Luister, ik heb iets voor jullie.”
Aan de rand van het Bos van Oxley zat Sam Seeley even roerloos in de struiken als een van de konijnen, waar hij het zo vaak op voorzien had. In de verte hoorde hij het geluid van zware soldatenschoenen en de bevelen van de patrouilles die aan het zoeken waren.
Met militaire precisie hadden de officieren het bos in sectoren

onderverdeeld die een voor een werden afgezocht. Het was een dicht en donker bos en de ruimten tussen de bomen stonden vol met varens en gaspeldoorns. Het zoeken nam veel tijd in beslag. Tot nog toe was er niets gevonden. En niemand zag Sam Seeley, die soms met een meter speling tussen de patrouilles doorglipte.
De geluiden kwamen dichterbij. Sam keek tussen de takken van de struiken door en zag dat er een patrouille van drie man aankwam. Twee soldaten droegen een soort mijndetector. Een korporaal wees hen waar ze zoeken moesten. Sam grinnikte in zichzelf. Hij wist waarnaar ze zochten. Hij wist ook waar het te vinden was.
Na zijn schrikaanjagende belevenis van de vorige avond was Sam blij geweest dat hij thuis was gekomen en in zijn bed kon kruipen. Zijn vrouw Meg deed alsof ze sliep, toen hij naast haar kroop. Ze wist best waar hij geweest was, maar dat liet ze liever niet merken. Hoewel ze nooit zou toegeven dat Sam een stroper was, was ze toch niet afkerig van de vette konijnen en patrijzen die soms op haar keukentafel lagen. Sommige daarvan gingen de pot in en andere werden door Sam in het plaatselijke café verkocht.
Sam had liggen woelen en draaien, omdat hij steeds moest denken aan wat hij gezien had. De gloeiende groene bol van de meteoriet en de man die als door toverij te voorschijn was gekomen. Aan wie moest hij het vertellen? En vooral, hoe kon hij er wijzer van worden?
Hij was wakker geworden uit een onrustige slaap toen er een paar uur na zonsopgang vrachtwagens langs zijn raam reden. Hij was uit bed gekomen, had het gordijn opzij geschoven en toen de vrachtwagens met de zwijgende soldaten met hun geweren, voorbij zien rijden.
Terwijl hij ineengedoken tussen de struiken de patrouille verder zag trekken, raakte Sam er steeds meer van overtuigd dat hij juist handelde. Iets dat zo veel moeite waard was, moest ook veel geld waard zijn. Laat die militairen maar lekker ronddarren in het bos. Als ze dan ten einde raad waren, zouden ze waarschijnlijk een goede prijs willen betalen voor wat hij gevonden had. Het zal wel apparatuur van de regering zijn, dacht hij. Iets dat ze de lucht ingeschoten hadden en dat niet was neergekomen waar het gepland was. Ze kunnen hun mooie groene bal best terugkrijgen. Maar niet voor niets. Intussen kon hij zijn vondst maar beter in veiligheid brengen. Straks trapte een van die soldaten er nog op. De patrouille was bijna uit het gezicht verdwenen. Sam kwam uit de struiken en

ging op weg naar de open plek waar hij de gloeiende bal gevonden had. In de zak die hij bij zich droeg had hij een schop en een vel van die nieuwerwetse keukenfolie van zijn vrouw.
Langs dezelfde weg die hij de vorige avond had genomen, kwam Sam bij de open plek waar de vreemde telefooncel was verschenen. De man was verdwenen maar de telefooncel stond er nog. Hij kon in het daglicht duidelijk zien dat het inderdaad een oude politie-telefooncel was. Een soldaat stond erbij op wacht. Hij rag er jong en zenuwachtig uit. In zijn nieuwsgierigheid vergat Sam op te letten waar hij zijn voeten zette en hij stapte op een droge krakende tak. Onmiddellijk zwaaide het geweer van de soldaat in zijn richting. „Halt. Wie daar? Antwoord of ik schiet!” Sam had zich op de grond laten vallen en
verroerde zich niet. De stem van de soldaat sloeg over van de zenuwen. Met zijn geweer in de aanslag draaide de schildwacht langzaam rond. Behalve een vogel in de verte, was er absoluut niets te zien of horen. De soldaat schudde zijn hoofd over zijn nervositeit, schouderde zijn geweer en ging weer bij de telefooncel staan. Hoe lang zouden ze hem hier nog laten staan? Wat had het voor zin om een schildwacht neer te zetten bij een oude politie-telefooncel, die de een of andere idioot gestolen en hierheen gesleept had?
Tussen de bomen zuchtte Sam van verlichting en glipte weg. Onderweg scheelde het nog maar een haartje of hij stapte bovenop een andere soldaat die tussen de struiken rustig een tukje lag te doen. Maar tenslotte kwam hij toch in het gedeelte van het bos, waar hij zijn vondst had gedaan. Voor de meeste mensen zou dat gedeelte er net zo uitzien als de rest, maar voor Sam was het even makkelijk herkenbaar als wanneer er bordjes met straatnamen en wegwijzers geweest waren. Een vreemd gevormde tak, een klein hellinkje, een eigenaardig struikje . . . Sam wist precies waar hij was, haalde zijn schop te voorschijn en begon te graven.
Na enige ogenblikken raakte hij iets hards en glads. Sam begon voorzichtig de bol rondom uit te graven. Wat het ook was, hij wilde het niet beschadigen. Al gauw lag de groene bol helemaal bloot. Hij pulseerde nog steeds, maar in het daglicht leek het rustiger, meer gedempt. Sam raakte hem voorzichtig aan. Hij was nog wel warm, maar de verzengende hitte van de vorige avond was verdwenen. Sam haalde zijn vel keukenfolie te voorschijn en begon zijn vondst in te pakken.
De geheimzinnige nieuwe patiënt in het ziekenhuisbed bewoog. Zijn

ogen gingen open. Plotseling zat hij recht overeind in bed en keek nieuwsgierig om zich heen. Behalve hijzelf was er niemand in de kamer. Hij fronste zijn voorhoofd en wreef over zijn kin alsof hij iets heel belangrijks vergeten was. Ineens dook hij naar voren, zodat hij voorover op het bed lag en begon tastend eronder te voelen. Zo trof de verpleegster hem aan toen ze de kamer weer binnenkwam. Geschrokken schoot ze naar voren, pakte hem bij zijn schouders en drukte hem terug in de kussens. „Dat moet u echt niet doen, weet u," zei ze met besliste stem. „U bent nog niet sterk genoeg om op te staan."

De patiënt stribbelde zwakjes tegen, maar het had geen zin. „Schoenen," zei hij ineens zeer duidelijk, „ik moet mijn schoenen hebben."

De zuster negeerde hem. Met de handigheid die bij haar vak hoorde, stopte ze hem weer in. „U hebt uw schoenen niet nodig," zei ze opgewekt, „omdat u nergens heen gaat. Probeert u nog maar wat te slapen."

De man in het bed keek haar met duidelijke weerzin aan. „Mevrouw," zei hij met ouderwetse beleefdheid, „ik moet u werkelijk verzoeken . . . verzoeken ..." De stem zakte weg en hij viel weer in slaap.

De zuster streek het kussen en het laken glad toen dokter Henderson binnenkwam. „Nog iets nieuws?"

„Hij is een paar minuten bij bewustzijn geweest, dokter. Hij wilde opstaan, maar ik heb hem weer tot kalmte kunnen brengen."

„Zei hij iets?"

„Niets bijzonders. Hij leek zich zorgen te maken over zijn schoenen."

Henderson schudde zijn hoofd terwijl hij op de patiënt neerkeek. De man lag nu rustig te slapen, hoewel hij nog een lichte frons op zijn voorhoofd had. „De arme kerel is waarschijnlijk nog niet helemaal bij zijn verstand. Er komt een hoge piet van UNIT naar hem kijken. Misschien weet hij raad met je," zei Henderson tegen de slapende man, „want ik mag een boon worden als ik het weet."

Op datzelfde ogenblik probeerde de hoge piet van UNIT, met een tamelijk geamuseerde Liz Shaw in zijn kielzog, zich een weg te banen door een menigte nieuwsgierige verslaggevers en fotografen in de hal van het ziekenhuis. De snor van de generaal vertrok van weerzin toen een erg ijverige fotograaf hem recht in zijn gezicht

flitste. Als hoofd van een organisatie die geacht werd geheim te zijn, leek het de generaal niet juist als zijn portret in de kranten verscheen. Hij had geen idee hoe al die mensen daar kwamen. Hij wist alleen dat ze er waren en hij wenste dat dat niet het geval was.
Een lange man drong zich naar voren. „Mijn naam is Wagstaffe, ik ben militair verslaggever."
Een andere journalist viel hem in de rede. „Kunt u ons iets vertellen?"
De generaal zei niet erg bemoedigend: „Waarover?" Wagstaffe was beleefd maar drong meteen tot de zaak door. „Wat doet UNIT hier, generaal? Is het waar dat u hier iemand uit de ruimte hebt?"
„Onzin!" zei de generaal beslist. „Ik snap niet waar jullie dat vandaan hebben!"
„Mogen we een paar foto's van hem maken, generaal?" vroeg de fotograaf, die in de gauwigheid ook nog even een foto van de generaal maakte.
„Geen sprake van!"
„Waarom niet? Kunnen we de lezers vertellen dat ze te gruwelijk zouden zijn voor plaatsing?" vroeg een van de verslaggevers hoopvol.
„Is hier een of ander monster, generaal?"
„Belachelijk," zei de generaal. „Ik kan u verzekeren dat hier geen monster is. Er valt hier niets voor u te doen. U kunt net zo goed naar huis gaan."
Wagstaffe ging weer in de aanval. „Wat doet u hier dan, generaal? Waarom is het hele Bos van Oxley door uw mannen afgezet? Waar zoeken ze naar?" De vragen werden nu van alle kanten op hem afgevuurd. „Hoe zit het met die hittegolf van gisteravond?"
„En die meteorietenzwerm? Bestaat er verband?" „En die man uit de ruimte? Is dat echt geen mens?" „Waar hebt u hem vandaan? Hebt u zijn ruimteschip al gevonden?"
„Wie is deze dame, generaal? Moet zij de man soms identificeren?"
De generaal was in geen jaren meer op een kazerneplein geweest, maar zijn stem kon hij nog altijd met gezag laten klinken.
„Een ogenblikje, heren, alstublieft!" Er viel een nogal geschrokken stilte. De generaal keek om zich heen. Hij zag er zelfverzekerd uit, maar inwendig probeerde hij koortsachtig een aannemelijk verhaal te bedenken. Vreemd genoeg kwam hij op hetzelfde idee als Sam Seeley. „Ik kan u op dit moment alleen het volgende vertellen. Gisteravond is zeer geheime apparatuur die met het

ruimteprogramma van de regering te maken heeft uit de koers geraakt en in dit gebied neergekomen. Mijn mannen zoeken op het ogenblik naar eventuele overblijfselen.” Nogal overtuigend allemaal, dacht de generaal bij zichzelf. Het zou nog waar kunnen zijn ook. In gedachten gaf hij zichzelf een schouderklopje. Hij wees op Liz Shaw en zei: „Dit is onze wetenschappelijk adviseur. Als wij iets vinden, kan zij het helpen identificeren.”
„Maar hoe zit het dan met die geheimzinnige man die hier is?” vroeg Wagstaffe die niet makkelijk met een kluitje in het riet te sturen was.
De generaal dacht snel na. „Daarbinnen, mijne heren, ligt een burger die vanmorgen vroeg bewusteloos in het bos werd aangetroffen. Wij hopen dat hij het apparaat heeft zien neerkomen. Hij kan ons misschien zelfs wel vertellen waar het ligt.”
„En dat is echt alles, generaal?”
„Dat is alles wat ik u op het ogenblik kan vertellen,” zei de generaal die zo op een handige manier vermeed dat hij moest liegen. „En als u me nu wilt verontschuldigen?” Hij stapte door de klapdeuren naar Eerste Hulp en Liz Shaw volgde hem op de voet. De generaal zou niet zo tevreden over zichzelf zijn geweest, als hij had kunnen weten dat zijn gefantaseerde verhaal een bedreiging vormde voor het leven van de man die hij kwam opzoeken.
Toen de generaal aan zijn verklaring begon, was er een man ongemerkt binnengekomen. Hij was van middelbare leeftijd, onberispelijk gekleed en had een regelmatig gevormd, knap gezicht. Hij had een bekende chirurg kunnen zijn of een rijke bezoeker voor een van de patiënten van het ziekenhuis.
Een van de verslaggevers keek terloops naar hem en vroeg zich af wie hij was. De verslaggever keek nog eens. De man had iets vreemds. Zijn kleren waren té smetteloos, zijn knappe gezicht was té regelmatig. Het lijkt wel een wassen beeld, dacht de verslaggever. Een wassen beeld dat is gaan leven.
De pas aangekomene voelde dat er op hem gelet werd en keek op. De verslaggever deinsde achteruit als door een harde slag. De ogen van de vreemdeling staarden hem fel aan en met een intelligentie die bijna van een andere wereld leek. Die ogen keken de verslaggever even met een verzengende blik aan, maar daarna draaide de man zich om en liep dwars door de hal achter de generaal aan. Mullins, de portier, die nogal geschrokken was van de gevolgen van zijn telefoontje, was op wacht gezet bij de deur. Hij

deed extra zijn best, alsof hij zijn onberaden stap weer wilde goedmaken. Toen de vreemdeling probeerde de generaal te volgen, versperde Mullins hem de weg. „Daar mag u niet in, meneer. Het spijt me, maar er mag niemand naar binnen.” De vreemdeling richtte zijn brandende ogen op Mullins die schrok maar toch geen krimp gaf.

„U kunt wel kwaad kijken,” zei hij met een stem die een beetje onvast was, „maar ik laat u er toch niet door. Moet ik de soldaten er soms bijroepen?”

Tot Mullins’ opluchting draaide de man zich om en liep snel weg naar de telefoon in de hoek. Mullins veegde zijn voorhoofd af en nam zich voor om nooit meer een krant op te bellen.

De vreemdeling stapte onder de kap van de telefoon en bleef roerloos staan. Zijn gezicht was volkomen uitdrukkingsloos. Zijn brandende ogen staarden in de verte en hij hield zijn hoofd een beetje scheef alsof hij ergens naar luisterde. Zijn gladde witte handen maakten geen aanstalten om de telefoon van de haak te nemen. De man stond daar maar. Volslagen roerloos. Als een wassen beeld . . .

3. De ontvoerders zonder gezicht

Generaal Lethbridge-Stewart beende door de gang van het ziekenhuis en het kostte Liz Shaw moeite om hem bij te houden. Kapitein Munro kwam hen haastig tegemoet. „Waar is dat stel eigenlijk vandaan gekomen ?” snauwde de generaal en wees achter zich.

„Geen idee, generaal” zei Munro. „Ze waren er ineens als de zwaluwen in de lente.” Hij keek nieuwsgierig naar Liz, die vriendelijk naar hem lachte.

De generaal gromde: „Juffrouw Shaw, dit is mijn rechterhand Jimmy Munro.” Munro knikte naar haar en kwam naast hen lopen.

„Wordt die telefooncel goed bewaakt?” vroeg de generaal. „Ja, generaal. De schildwacht heeft bevel om er niemand bij te laten.”

„De man die we gaan opzoeken,” zei Liz, „is dat soms uw geheimzinnige Doctor?”

„Ik ben ervan overtuigd, juffrouw Shaw.”

„Waarom? Vanwege die telefooncel?”

„Precies,” zei de generaal. „Vanwege die telefooncel.” „Hier is het, generaal,” zei Munro. „Ze hebben hem in een eenpersoonskamer gelegd.” Naast de deur stond een schildwacht die salueerde. De generaal salueerde ook en stapte de kamer binnen.

Dokter Henderson stond bij het bed te wachten. Van de man in het bed was niets te zien, want die was helemaal onder de dekens gekropen. Munro stelde de betrokkenen snel aan elkaar voor.

„Ik heb begrepen dat u misschien enig licht zult kunnen werpen op onze geheimzinnige man, generaal,” zei Henderson. De generaal knikte. „Ik zou u dan,” vervolgde Henderson, „erg dankbaar zijn voor een verklaring voor zijn lichamelijke eigenaardigheden.”

Liz keek verbaasd. „Hoe bedoelt u dat?”

„Zijn hele systeem van hart en bloedvaten verschilt van wat ik ooit eerder gezien heb. Hij blijkt twee harten te hebben. Bovendien valt zijn bloed in geen enkele menselijke bloedgroep onder te brengen.”

Lethbridge-Stewart knikte en was duidelijk zeer verheugd over wat hij hoorde. „Prachtig. Dat klinkt precies alsof het de Doctor is.” Hij tuurde naar het weinige dat van de patiënt zichtbaar was. „Maar ik

meen me toch te herinneren dat zijn haar zwart was. Maar dat kan ook een pruik geweest zijn."
Voorzichtig trok de generaal het laken weg van de patiënt. Hij keek even en kwam dan met een zeer teleurgesteld gezicht uit zijn gebogen houding overeind. Liz zei: „Nou? Kent u hem?"
De generaal schudde triest zijn hoofd. „De man is een volkomen vreemde voor mij."
„Weet u het zeker?" vroeg Henderson.
„Natuurlijk weet ik het zeker." Door de teleurstelling klonk zijn stem wat scherp. Hij keek nog eens naar de slapende man. „Ik heb hem nog nooit van mijn leven gezien."
De ogen van de man op het bed gingen wijd open en keken de generaal aan. Plotseling kwam er een innemende glimlach op zijn gezicht.
„Lethbridge-Stewart, wat leuk je weer eens te zien, beste kerel!"
„U kent hem dan misschien niet," zei Munro, „maar hij schijnt u wel te kennen."
Verbijsterd staarde de generaal naar de patiënt die weer in slaap leek te sukkelen.
„Maar dat kan niet Dat is onmogelijk." De generaal boog zich over het bed en porde de slaper wakker.
„Kalm aan een beetje, generaal," protesteerde dokter Henderson. „Hij is nog erg zwak."
Maar de generaal negeerde hem. „Hoor eens even, beste man, kunt u mij verstaan? Wie bent u?"
De man deed zijn ogen open en keek hem verontwaardigd aan. „Doe niet zo mal, zeg. Je weet best wie ik ben. Ik ben de Doctor"
„Dat bent u in geen geval."
„Kom nou toch, beste kerel. Herinner je je de Jeti nog? En de Cybermannen? Dat kun je toch niet allemaal al vergeten zijn?" De Doctor kwam met enige moeite overeind en keek zijn oude vriend vol verbazing aan. „Herken je me dan echt niet?" vroeg hij klaaglijk.
„Ik weet absoluut zeker dat we elkaar nog nooit eerder ontmoet hebben."
De Doctor streek verward met zijn hand over zijn gezicht. Het voelde vreemd aan. „Lieve help," zei hij, „weet je dat echt zeker? Zo erg ben ik toch niet veranderd?" Het leek alsof hij zich vermande en vroeg toen: „Zou ik misschien even een spiegeltje kunnen lenen?"
De generaal knikte naar Henderson. Deze haalde uit het kastje naast

het bed een spiegel te voorschijn die hij aan de Doctor overhandigde. Die keek erin. Het gezicht van een vreemde keek hem aan.
De Doctor kreeg een hevige schok te verwerken. Fragmenten van het recente verleden trokken zonder enig verband aan zijn geestesoog voorbij. Zijn gevangenneming door de Tijdheren. Het proces. De gezichten van Jamie en Zoë, toen zij afscheid van hem namen. De Doctor keek wild om zich heen. Hij zag de jonge legerofficier, het meisje,, de dokter en Lethbridge-Stewart die achterdochtig naar hem tuurde. Plotseling begonnen al die gezichten om hem heen te draaien als de gezichten waaruit hij had mogen kiezen aan het einde van de rechtszaak. Hij deed een vergeefse poging om overeind te blijven, maar viel tenslotte toch achterover op het bed.
De generaal probeerde hem weer wakker te maken, maar Henderson kwam tussenbeide.
„Wie of wat deze man ook is, generaal, hij is nog steeds mijn patiënt. Hij is vermoeid en verzwakt en heeft rust nodig."
De generaal wreef over zijn kin. „Vreemde zaak. Zeer vreemd." Hij nam een besluit. „Wanneer zal deze man vervoerd kunnen worden?"
Henderson haalde zijn schouders op. „Dat is op het ogenblik moeilijk te zeggen."
De generaal keerde zich naar Munro. „Zo gauw het mogelijk is, moet hij overgebracht worden naar het hospitaal van het UNIT-hoofdkwartier."
„Uitstekend, generaal," zei Munro. Ze liepen bij het bed vandaan.
„Intussen moet het zoeken doorgaan. Blijf ook die telefooncel bewaken. Ik laat hem door een vrachtwagen naar het hoofdkwartier brengen." De generaal keek weer naar de man op het bed en schudde zijn hoofd. „Ik weet niet waarom deze man de Doctor wil imiteren, maar ik ben wel van plan om daar achter te komen."
„Ja, generaal. Zeker, generaal," zei Munro die er nu helemaal niets meer van snapte.
De generaal keerde zich naar de even verbaasde Liz. „Het spijt me, juffrouw Shaw. We hebben deze reis helemaal voor niets gemaakt. Dokter Henderson, is er een andere manier om uit dit gebouw te komen?"
Henderson keek op van zijn patiënt. „Ga linksaf in plaats van rechtsaf en dan kunt u door de keukens naar buiten."

„Bedankt, dokter. U hoort nog van mij. Juffrouw Shaw, kapitein Munro.” De generaal beende de kamer uit. Liz kon zich best voorstellen dat hij wat kortaf was. Het moet een geweldige teleurstelling voor de generaal zijn geweest dat hij de kennismaking met zijn oude vriend de Doctor niet had kunnen vernieuwen.

In de hal van het ziekenhuis was het heel wat rustiger geworden. De meeste journalisten waren vertrokken en probeerden het beste te maken van de verklaring van de generaal. Zoekgeraakte ruimteapparatuur van de regering was niet zo sensationeel als een monster van Mars, maar het was beter dan niets. Alleen Wagstaffe was blijven hangen, al wist hij zelf niet goed waarom. Plotseling hoorde hij het geluid van een auto. Hij kwam net op tijd op de trap van het ziekenhuis om de wagen van UNIT te zien wegrijden. Als de generaal niets te verbergen heeft, waarom gaat hij er dan stiekem vandoor via de achterdeur, dacht Wagstaffe geprikkeld. Hij liep naar de deur van de Eerste Hulp, waar Mullins nog steeds op wacht stond. „Is er kijk op dat ik dokter Henderson te spreken kan krijgen?”
Mullins schudde zijn hoofd. „Dat moet u mij niet vragen. Maar wat mij betreft, kunt u wel wachten.”
„Nee, ik bel wel even naar de krant en dan ga ik terug.” Hij wou net naar de telefoon lopen, toen hij door Mullins’ stem werd tegengehouden.
„Daar staat iemand. Al een hele tijd.”
Wagstaffe keek naar de telefoon. Daar stond een man bij. Volkomen roerloos.
„Weet u wie dat is?” vroeg Mullins. „Het is een rare kerel. Hij kijkt dwars door je heen.”
Wagstaffe schudde zijn hoofd. „Ik heb hem nog nooit gezien. Het is niet een van de vaste jongens. Zei je dat hij daar al een hele tijd stond?”
Mullins knikte. „Sinds de komst van de generaal.” Wagstaffe liep naar de telefoon. „Dan zal ik moeten zien dat ik hem daar vandaan krijg.”
„U liever dan ik,” zei Mullins.
Wagstaffe liep naar de man bij de telefoon en tikte hem op zijn arm. „Zou ik er misschien even bij mogen?” vroeg hij vriendelijk. „Ik moet namelijk nogal dringend bellen en . . .”
Hij hield ineens op met praten, toen de man zich naar hem

toekeerde. Net als Mullins deinsde hij terug voor de kracht van de ogen. Hij probeerde verder te praten.
„U staat hier nu al een tijdje en . . ."
De man liep langs hem heen, schreed door de hal en verdween naar buiten.
Wagstaffe keek naar de telefoon. Die lag op de haak. Hij was helemaal niet aan het bellen, dacht hij. Hij heeft hier al die tijd maar gestaan. Als een wassen beeld.

„Schoenen," zei de Doctor zwakjes. „Het is erg belangrijk. Ik moet mijn schoenen hebben."
De verpleegster lachte hem kalmerend toe en nam zijn pols.
„Ik heb u al verteld," zei ze als tegen een kind, „dat u uw schoenen niet nodig hebt, omdat u nergens heen gaat." Dat denk je maar, dacht de Doctor bij zichzelf. Hij zakte terug in de kussens toen dokter Henderson binnenkwam. „Hoe gaat het met hem, zuster?"
„Zo te zien niet slecht, dokter. Alleen zijn polsslag is erg vreemd."
Ze gaf Henderson de kaart. Hij keek er wat somber naar.
„Tien per minuut! Dat kan voor hem best normaal wezen.
En zijn hartslag?"
„Krachtig en rustig, dokter. Allebei zijn harten." Henderson zuchtte en boog zich over de Doctor heen. Hij sprak met beroepsmatige opgewektheid. „En hoe gaat het ermee vandaag?"
„Schoenen," zei de Doctor weer.
Henderson keerde zich naar de verpleegster. „De arme kerel lijkt me een beetje in de war."
„Hij schijnt zich zorgen te maken over zijn schoenen. Ik geloof dat hij denkt dat ze gestolen zijn."
„Als hij zich er zorgen over maakt, kunnen we ze hem beter geven. Misschien voelt hij zich dan beter."
De zuster greep onder het bed en haalde daar een paar versleten schoenen met elastieken zijkanten te voorschijn. De Doctor griste ze meteen uit haar handen en klemde ze aan zijn borst. Hij zakte weer achterover op het bed met een gelukzalige glimlach en scheen weer in slaap te vallen.
Henderson keek zorgelijk. „Ik vraag me af of hij 'n hersenletsel heeft opgelopen. Als hij bijkomt wil ik dat eens onderzoeken."
De verpleegster keek naar haar vreemde patiënt. „Hij gedraagt zich inderdaad nogal grillig."
Henderson fronste zijn wenkbrauwen. „Ik ben hier nu toch. Ik zal

maar even zijn bloeddruk opnemen. Wilt u de spullen halen?"
Toen de verpleegster de kamer uitliep, keek Henderson nog eens naar de kaart aan het voeteneind van de Doctor en schudde ongelovig zijn hoofd. Hoe kon je nu een patiënt behandelen wiens anatomie in tegenspraak leek met alle wetten van de medische wetenschap? Die röntgenfoto's alleen al!
De Doctor deed voorzichtig zijn ogen open. Henderson stond met zijn rug naar hem toe. De Doctor keerde zijn schoenen om. Eerst de een en toen de ander. Uit de tweede viel een sleutel. Met een zucht van verlichting deed de Doctor zijn ogen dicht, terwijl hij de sleutel in zijn hand klemde.
Een paar minuten was het stil in de kleine kamer. De Doctor leek te slapen. Henderson was in gedachten verdiept. Geen van beiden merkte dat twee mannen waarvan er één een rolstoel duwde de kamer binnenglipten.
Henderson was zich er vaag van bewust dat er iemand was en keek afwezig op of de verpleegster weer was teruggekomen. Hij deinsde angstig terug voor een reusachtige gestalte. Hij wilde roepen, maar een enorme hand sloeg hem tegen de grond alsof hij een vlieg was. Een seconde voor hij buiten bewustzijn raakte, merkte Doctor Henderson iets angstaanjagends op die hand. Hij was volkomen glad en wit en de vingers hadden geen nagels.
De twee kolossale gestalten gingen vlug en doeltreffend te werk. De Doctor werd zonder enige moeite in de rolstoel gehesen. Een grote pleister werd over zijn mond geplakt en een deken werd om hem heen gewikkeld. Daarna werd hij de kamer uitgereden. De hele ontvoering had maar een paar seconden in beslag genomen. Op de grond kwam er wat beweging in Henderson. Hij kreunde en krabbelde langzaam overeind. Zwakjes riep hij om hulp. De twee reusachtige mannen duwden de rolstoel met zijn stille last door de gang. Bij een zijdeur stond een andere man te wachten. Hij was onberispelijk gekleed en had een regelmatig gevormd, knap gezicht. Hij stond volkomen roerloos. Als een wassen beeld. Het enige dat aan hem leefde waren zijn fel gloeiende ogen. Toen de twee reuzen met de rolstoel verschenen, opende hij een deur die op een binnenplaats uitkwam. De twee mannen duwden de rolstoel naar buiten en de derde man haastte zich achter hen aan.
Het kleine gezelschap sloeg vlug een hoek om. Bovenaan de steile oprit naar het ziekenhuis stond een kleine bestelwagen met de achterdeuren open. De Doctor werd vlug in zijn rolstoel naar de

bestelwagen gereden. Plotseling kwam er leven in de Doctor. Hij greep de zijkanten van de rolstoel stevig vast en zette zich met zijn voeten hard af tegen de achterkant van de bestelwagen. De rolstoel schoot tussen de twee ontvoerders door en kwam in een heg terecht. De Doctor draaide handig en met weer een geweldige zet schoot hij de oprit van het ziekenhuis af. Zijn snelheid werd groter en al gauw racete hij in grote vaart de oprit af.
Zijn ontvoerders wilden hem eerst achtervolgen, maar op een teken van hun leider sprongen ze in de bestelwagen. De leider ging achter het stuur zitten en begon de bestelwagen te keren om de achtervolging te kunnen inzetten.
Dokter Henderson wankelde zonder op de verbaasde receptioniste te letten, de hal door en wist door de deur naar buiten te komen. Hij riep schor: „Daar gaan ze. Hou ze tegen! Hou ze tegen!"
Precies op dat ogenblik kwam kapitein Munro in zijn UNIT-jeep aanrijden. Hij zag Henderson op de trap in elkaar zakken, de Doctor in een rolstoel de poort uitrijden en twee zeer vreemd uitziende mannen in een bestelwagen klauteren die door een derde werd bestuurd. De bestelwagen ging de Doctor achterna.
Munro draaide zo snel mogelijk en ging de bestelwagen achterna. Met één hand aan het stuur probeerde hij met zijn dienstrevolver de banden van de bestelwagen lek te schieten, maar dat lukte niet. Hij gooide de revolver op de stoel naast hem en concentreerde zich op het rijden. De Doctor snorde inmiddels met een geweldige snelheid de steile weg af die naar het ziekenhuis leidde. Hij had gezien dat de bestelwagen hem snel inhaalde. Toen ontdekte hij ineens een opening in de haag die langs de weg stond. Daar begon een smal pad dat diep het Bos van Oxley inging. De rolstoel kapseisde bijna toen de Doctor op twee wielen de bocht nam en het pad op raasde. De bestelwagen remde gierend. De twee kolossale mannen sprongen eruit en wilden de Doctor te voet achtervolgen. Maar toen hoorden zij achter zich het geluid van de UNIT-jeep. Alsof zij aan een onuitgesproken bevel gehoorzaamden sprongen de twee mannen weer in de bestelwagen die snel wegreed.
Munro bracht slippend zijn jeep tot stilstand aan het begin van het pad. Hij pakte zijn revolver en schoot opnieuw op de banden. Hij miste weer en de bestelwagen verdween om een bocht uit het zicht. Munro vroeg zich even af of hij de achtervolging zou inzetten. Hij keek het pad af. Op een paar honderd meter afstand zag hij de rolstoel. Die lag met een nog draaiend wiel op zijn kant. Voor de

stoel leek een in elkaar gezakte gestalte te liggen. Munro kwam tot de conclusie dat het meer van belang was om het slachtoffer te helpen dan om de ontvoerders te achtervolgen. Hij begon het pad af te rennen. Maar toen hij bij de stoel kwam, zag hij dat wat hij voor het lichaam van de Doctor had gehouden alleen maar een hoop dekens was. Munro stond stil om te luisteren. Zwak hoorde hij het geluid van iemand die zich door het bos verwijderde.

„Kom terug," riep hij. „U bent nu veilig."

De Doctor rende zo hard hij kon door het bos zonder op de takken te letten die in zijn gezicht zwiepten. Hij was volslagen in de war door wat hem allemaal overkomen was en hij kon maar aan een ding denken. Als een opgejaagd dier dat instinctief naar zijn hol vlucht, wilde hij zo snel mogelijk weer veilig in de Tardis zien te komen.

In zijn ene hand klemde hij het sleuteltje dat hij in zijn schoen verborgen had gehouden en met de andere krabde hij vergeefs aan de pleister die over zijn mond geplakt zat. Hij bleef even staan om te proberen de hinderlijke pleister te verwijderen. Maar toen hoorde hij achter zich roepen en geluiden als van achtervolgers. De Doctor besloot dat lopen belangrijker was dan praten en zette zich weer in beweging. Hij kon niet weten dat hij achtervolgd werd door Munro, die hem alleen maar wilde helpen.

Aan de andere kant van het bos had korporaal Forbes het met zijn patrouille ook op een hollen gezet. Forbes had het schieten bij het ziekenhuis gehoord en was met zijn mannen instinctief die richting ingeslagen. Ook op andere plaatsen in het bos gingen patrouilles op weg in de richting van de Doctor.

De jonge soldaat die op wacht stond bij de Tardis kon de geluiden ook horen. Hij stond daar al vanaf de vroege morgen in dat sombere onheilspellende bos. Hij had het koud, was moe en had honger, en er zou maar weinig voor nodig zijn om hem in paniek te doen raken. Hij was al geschrokken van Munro's revolverschoten. Nu hoorde hij overal om zich heen geroep en het geluid van mannen die door het bos renden. Zenuwachtig draaide hij heen en weer in een poging om alles tegelijk onder schot te houden.

Plotseling zag hij tussen de bomen een glimp van een spookachtige witte gestalte die recht op hem afkwam. Hij richtte zijn geweer.

„Halt," riep hij met overslaande stem. „Halt of ik schiet!" Terwijl hij aan alle kanten de UNIT-patrouilles om zich heen hoorde, zag de Doctor plotseling het hoekige silhouet van de Tardis tussen de

bomen. Met zijn laatste krachten rende de Doctor ernaar toe. Toen hij uit het struikgewas te voorschijn kwam, zag hij tot zijn schrik de soldaat die zijn geweer op hem gericht hield. De Doctor probeerde te roepen, maar hij had de pleister nog steeds over zijn mond. Hij hoorde het schot, voelde een verzengende pijn in zijn hoofd en toen werd het donker. De Doctor draaide om zijn as en zakte in elkaar. Een paar seconden later kwam Forbes met zijn patrouille op de open plek.

„Ik moest wel schieten, korporaal," stamelde de schildwacht. „Hij viel me aan. Hij kwam recht op me af!" De korporaal keek naar de roerloze gestalte van de Doctor.

„Hij viel je aan, hè? Een ongewapende man met een ziekenhuisnachthemd aan?"

„Ik heb hem aangeroepen, maar hij gaf geen antwoord." Forbes knielde neer en onderwierp de Doctor aan een onderzoek. Daarvoor keerde hij hem voorzichtig op zijn rug. „Hij kon geen antwoord geven. Iemand heeft een pleister over zijn mond geplakt." Hij keek naar het witte gezicht van de Doctor. Een veeg bloed over zijn voorhoofd was schrikbarend rood. Forbes tastte naar de slagader in zijn hals. Hij voelde niets.

Munro kwam de open plek ophollen. Hij zag de groep soldaten die om de roerloze Doctor heen stonden.

„Wat is er gebeurd, korporaal? Is het goed met hem?" Forbes keek op.. „Nee, kapitein. Ik geloof dat hij dood is."

4. De jagende Auton

Kapitein Munro ijsbeerde door de hal van het ziekenhuis en probeerde te bedenken wat hij dadelijk tegen de generaal zou zeggen. Hij zuchtte. Het maakte niet uit hoe je het onder woorden bracht. Het bleef een beroerde zaak. Hij hoorde een auto stoppen en liep naar buiten. De generaal kwam uit de auto en uit zijn stramme houding sprak koude woede. Munro salueerde. De generaal raakte even de klep van zijn pet aan met zijn stokje en zei: „Nou?"
Munro zuchtte. Het zou nog erger worden dan hij gedacht had. „Er is een soort overval geweest, generaal. Ze sloegen dokter Henderson en onze schildwacht bewusteloos en probeerden er met de patiënt vandoor te gaan."
„Wie?"
„Dat weten we niet, generaal," zei Munro.
„En het is ze gelukt ook, schijnt het," zei de generaal wrang.
„Niet helemaal. Ik kwam net aanrijden toen ze met hem naar buiten kwamen. De patiënt zag in de verwarring kans om te ontsnappen. Ze gingen hem achterna en ik ging hen achterna."
„En raakte ze kwijt."
„Eh ja. Ziet u, de man rende het bos in. Hij scheen op weg te zijn naar de telefooncel, daar hebben we hem tenminste gevonden. Het leek me van meer belang om hem terug te brengen."
„Maar in plaats daarvan werd de arme kerel door een van onze eigen mensen neergeschoten?"
„Het was een erg verwarde situatie, generaal," verweerde Munro zich.
„Het was volslagen knoeiwerk!" snauwde de generaal. „Hoe is het nou met die arme kerel?"
„Dat is het hem nou juist, generaal. Dat schijnt niemand te weten."
De generaal zei: „Ik moest maar eens naar hem gaan kijken."
„Maar we hebben ook goed nieuws, generaal," zei Munro hoopvol, terwijl ze door de gang liepen. „Onze mensen hebben een van die meteorieten gevonden, of liever de stukken ervan. Ze zijn nu op weg hierheen."
„Het doet me genoegen dat het leger behalve het neerschieten van een ongevaarlijke burger toch nog iets heeft kunnen presteren," zei de generaal toen ze de ziekenkamer binnengingen.

Dokter Henderson, die zelf ook nog niet helemaal de oude was, stond over de patiënt gebogen die weer op het bed lag uitgestrekt. De Doctor lag volkomen bewegingloos. Henderson en de verpleegster waren met een of ander apparaat bij zijn hoofd bezig. Henderson keek op en knikte toen de generaal binnenkwam.
„Vreemd," zei hij, „heel vreemd. Kijkt u zelf maar eens."
De generaal keek, maar werd er niets wijzer van. „Hoe gaat het met hem?" zei hij.
„Dit apparaat registreert de werkzaamheid van de hersenen," legde Henderson uit. „Normaal vertoont deze lijn heel wat pieken en dalen, ook bij iemand die bewusteloos is."
De generaal keek naar de grafiek. „Niet veel aan de hand, hè?" zei hij, omdat hij voelde dat van hem verwacht werd dat hij iets zei.
Henderson was ongeduldig. „Er is helemaal niets aan de hand. Om uw uitdrukking te gebruiken."
„Maar hij is niet dood?"
„Nee, het is als een motor die net niet afslaat."
„Kan het van die kogelwond komen?" suggereerde Munro.
Henderson schudde zijn hoofd. „Nee, die is in feite niet veel meer dan een schram. Dat kan de oorzaak niet zijn." De generaal begon zijn geduld te verliezen door al dat medische gepraat. „Wat is de oorzaak dan wel?" vroeg hij. Henderson wreef nadenkend over zijn kin. „Het is natuurlijk maar gissen, maar ik heb het idee dat hij dit coma zelf teweeggebracht heeft."
„Bedoelt u dat hij zichzelf buiten westen gemaakt heeft?" vroeg de generaal. „Waarom zou hij zoiets doen?"
„Ik zeg nog eens dat het maar gissen is," zei Henderson, „maar het zou deel kunnen uitmaken van een genezingsproces. Een manier waarop zijn lichaam zich herstelt van de spanningen die het heeft moeten ondergaan."
De generaal ging dichter bij het bed staan en bekeek de slapende gestalte. Het doet allemaal aan de Doctor denken, dacht hij bij zichzelf. De telefooncel. De vreemde lichamelijke eigenschappen. En hij kende mij. Hij kende me echt. Hij wist van de Cybermannen en de Jeti. Maar hij lijkt niet op hem. Helemaal niet. Het gezicht, de lichaamslengte, de bouw, de haarkleur - het is allemaal volkomen anders. En toch . . . De generaal kon zich zo veel ongelooflijke dingen herinneren over de man die hij als de Doctor had leren kennen. Zou een gedaanteverwisseling ongelooflijker zijn dan de rest?

Hij keerde zich om. „Houdt u me op de hoogte van zijn toestand. Ik wil het graag meteen weten als hij kan praten.”
„Ja, natuurlijk,” zei Henderson. „O ja, we hebben ook nog iets gevonden, hij hield het in z’n hand.”
Henderson gaf de generaal een kleine sleutel. „We hebben het met de grootste moeite uit zijn hand kunnen krijgen. Hij wilde het kennelijk niet graag loslaten.”
„Ja,” zei de generaal nadenkend, „dat zal best. Bedankt, dokter.” Op de voet gevolgd door Munro liep hij de kamer uit.
Buiten het ziekenhuis stonden een paar soldaten op wacht bij een houten munitiekist.
„Dat zullen de brokstukken van de meteoriet zijn, generaal.” zei Munro. De generaal keek in de kist, waarvan een soldaat het deksel openhield. De kist was ongeveer half vol met stukken van een dof groen spul. „Meer hebben we niet kunnen vinden,” zei Munro. „Hij moet uit elkaar gespat zijn toen hij de grond raakte.”
De generaal snoof. „Geen erg indrukwekkend resultaat van al die inspanningen. Blijf zoeken. Misschien kunnen jullie er een vinden die intact is. Zet die kist maar in de kofferruimte van mijn auto, dan kan juffrouw Shaw er eens naar kijken.”
De soldaat bracht de kist weg en de generaal keerde zich weer naar Munro. „De telefooncel is al op weg naar het hoofdkwartier. Het ziekenhuis moet voortdurend bewaakt worden.”
„Ja, generaal,” zei Munro. „U kunt er van op aan dat we hem niet opnieuw kwijt zullen raken.”
De generaal keek om naar het ziekenhuis. „Ik vraag me af waarom ze hem wilden ontvoeren.”
„Misschien hoorde hij bij ze,” suggereerde Munro, „en probeerden ze hem te redden.”
„Heeft iemand ze goed kunnen zien?”
„We hebben iets veel beters,” zei Munro trots, „een foto van hun leider.” Hij haalde een glanzende foto te voorschijn en gaf die aan de generaal.
De generaal bestudeerde de foto. Het was een van de foto’s die bij zijn eerste bezoek aan het ziekenhuis waren gemaakt, terwijl hij tegen de journalisten stond te praten. „Dat is hem,” zei Munro.
Boven de schouder van de generaal was een man te zien die stond te kijken. Het was een onberispelijk geklede man met een regelmatig gevormd, knap gezicht en starende ogen.
„Verscheidene mensen hebben hem herkend,” zei Munro. „Hij deed

zich voor als verslaggever.”
„En de twee anderen?”
„Daar heb ik geen behoorlijk signalement van kunnen krijgen,” gaf Munro toe, „alleen dat ze erg groot waren. En dat er iets vreemds en leegs aan hun gezichten was. Ze zullen wel nylonkousen over hun hoofd hebben gehad.” De generaal deed de deur van zijn auto open. „Drie dingen, Munro. Blijf zoeken naar de meteorieten. Bewaak die man in het ziekenhuis. En zet het onderzoek naar die poging tot ontvoering voort. Bel me op het hoofdkwartier zo gauw je iets weet.” De generaal trok de deur dicht en de chauffeur reed meteen weg. Munro keek de auto na. Meer niet, generaal, dacht hij bij zichzelf. Wat moet ik dan met al mijn vrije tijd beginnen?

In grote verwarring reed Harry Ransome de vertrouwde route naar de plasticfabriek. Hij moest voortdurend denken aan de brief, de onvoorstelbare, ongelooflijke brief die op hem had liggen wachten, toen hij van zijn zakenreis naar Amerika terugkwam.
Dat kan ik zo maar niet accepteren, dacht hij bij zichzelf. Ze zijn me een verklaring schuldig en die zal ik krijgen ook. Hij reed de poort binnen en zette de auto op zijn vaste plaats op het parkeerterrein. Hij pakte zijn dikke tas van de achterbank, stapte uit de auto en bleef even staan om zich te vermannen. Hij was een keurige en kwieke man van even in de dertig. Meestal straalde hij de warme charme van de topverkoper uit. Maar Ransome’s gezicht stond grimmig en vastbesloten toen hij de fabriek binnenstapte.
Het meisje van de receptie was een onbekende voor hem. Ze had een vreemde, uitdrukkingloze, popperige knapheid. Ze keek ongeïnteresseerd op toen hij binnenkwam.
„Ik heet Ransome. We kennen elkaar niet, maar u zult wel over me gehoord hebben. Ik werk hier. Tenminste, ik heb hier gewerkt. Hoofd van de Verkoop en Ontwerp. Ik ben al jaren bij de zaak.”
Ze zei nog steeds niets. Ransome haalde diep adem. „Ik kwam meneer Hibbert even opzoeken. Dat vindt hij wel goed, we zijn goede vrienden. Ik weet de weg.”
Ransome liep vastbesloten verder en ging de deur naar de eigenlijke fabriek door. Stomverbaasd bleef hij staan. Alles was anders. De vrolijke meisjes aan de lopende banden. De ouderwetse machines die de poppenkoppen en benen en armen maakten - het was allemaal verdwenen. Er was niemand meer. Er stond nu hypermoderne apparatuur, die zoemde en gierde en zijn werk

zonder enige menselijk toezicht verrichtte.
Automatisering, dacht Ransome. Alles is geautomatiseerd. Hij liep tussen de machines door naar een deur. De deur was op slot. Er hing een bordje Verboden Toegang op. Ransome was verontwaardigd. Dat kan toch niet, dacht hij bij zichzelf. Dat is mijn werkplaats geweest. Hij voelde zich plotseling slecht op zijn gemak en keek om zich heen. Daarna liep hij de fabriekshal door en ging een trap op die naar het kantoor van Hibbert voerde.
Zo gauw hij uit het gezicht was, ging de deur waaraan hij gevoeld had open. Er stond een man in de deuropening die naar de trap keek. Een onberispelijk geklede man met een regelmatig gevormd, knap gezicht en ogen die leken te gloeien.
Ransome klopte op de deur van Hibberts kamer en stapte naar binnen. Die goeie ouwe Hibbert, dacht hij ironisch. Hij is uiterlijk helemaal niet veranderd.
Hibbert kwam langzaam overeind. „Harry," zei hij met een vlakke stem. „Ik verwachtte je niet."
„O nee? Dat is dan tamelijk dom van je." Ransome haalde een envelop uit zijn binnenzak en gooide die op Hibberts bureau. „Wat heeft dit te betekenen, George?"
Met nog steeds een uitdrukkingloze stem zei Hibbert: „Die brief verklaart alles."
„Hij verklaart niets." Ransome maakte zijn tas open, viste er een grote pop uit en gooide die op het bureau. Hibbert keek er ongeïnteresseerd naar. Het was een fraai uitgedoste meisjespop met gouden krullen en een onnozel lachje. Ransome haalde een doosje voor afstandsbesturing te voorschijn en drukte op een knop. De pop krabbelde meteen overeind en begon langzaam over het bureau te lopen, waar ze Hibberts papieren door elkaar gooide. Ransome drukte weer op een knop en de pop begon met een hoog stemmetje te praten. „Mammie, gaan we wandelen? Mammie, mag ik een snoepje? Mammie . . ." Ransome smeet de afstandsbesturing op het bureau en de pop werd stil. Langzaam viel zij voorover. Ransome haalde diep adem. „Onze beroemde lopende en pratende pop," zei hij. „Herken je haar?" Hibbert zei niets. Ransome ging verder: „Toen ik deze pop uitvond, beloofde je me dat je me steunen zou. Je stuurde me naar de Verenigde Staten om tot samenwerking met de Amerikanen te komen. Je zei dat als het allemaal lukte, de hele fabriek op de productie van deze pop zou overschakelen en ik je compagnon zou worden."

Hij zweeg even om adem te halen. Hibbert bleef roerloos zitten zwijgen. Ransome haalde dikke pakken papier uit zijn tas en sloeg ermee op het bureau. „Ik heb het hier allemaal. Contracten die alleen nog maar getekend hoeven te worden. Orders. Alles. En wat vind ik als ik thuiskom? Een brief die overal een streep doorhaalt en waarin staat dat ik op straat word gezet!”
Ransome keek Hibbert smekend aan. Maar nog steeds reageerde de oudere man niet. Hij veranderde van toon, „George, we hebben hier samen aan gewerkt. Ik dacht dat wij goede vrienden waren. Je hebt me geholpen en je hebt me aangemoedigd. En nu haal je er ineens een streep door. Vind je niet dat je me een verklaring schuldig bent?”
Tenslotte keek Hibbert op. „Er zat een cheque bij de brief. De financiële compensatie was ruim voldoende.” Ransome werd ironisch. „O ja, heel royaal Alleen gaat het daar niet om. Ik wil weten waarom!”
„Er waren redenen voor het besluit,” zei Hibbert toonloos. „Uitstekende redenen. Verder kan ik het niet uitleggen.”
„Waarom niet? Waarom kun je het niet uitleggen?”
„Het is het nieuwe beleid. We hebben een nieuw beleid. We maken geen poppen meer. We zijn op iets anders overgegaan.”
„Die pop was het beste dat we hadden,” hield Ransome vol. „Je zei zelf dat we daar een fortuin mee konden verdienen.”
Hibbert herhaalde: „We hebben een nieuw beleid.”
„En mijn werkplaats dan?” drong Ransome aan. „Waarom kan ik daar niet in?”
Voor de eerste keer kwam er wat leven in Hibberts gezicht. Met een geschrokken stem zei hij: „Blijf daar vandaan, Harry. Daar moet je niet naar binnen gaan. Het is niet veilig.”
„En mijn gereedschappen dan en mijn apparatuur?”
„Die zullen we je sturen. Maar beloof me dat je daar niet heengaat. Je had hier niet moeten komen, Harry. Het is niet veilig.”
Ransome keek nieuwsgierig naar zijn oude collega. Hibbert gedroeg zich nu geheel anders. De onmenselijke koudheid was verdwenen. Hij leek nu weer op de Hibbert die hij kende. Maar hij scheen bang en verward.
„Hoor eens, George,” zei Ransome vriendelijk. „Het spijt me dat ik zo tegen je ben uitgevallen. Is er iets mis? Heb je soms moeilijkheden?”
Hibbert schudde zijn hoofd als om helder te kunnen denken. Heftig

zei hij: „Harry . . ., maak dat je weg-komt ... anders vermoorden ze . . . ”
Hibbert hield op met praten toen de deur werd opengegooid. Er stond een man in de deuropening. Een onberispelijk geklede man met een regelmatig gevormd, knap gezicht en brandende ogen.
Ransome zei: „En wie bent u dan wel?”
De man zei niets maar Hibbert antwoordde met dezelfde koude, vlakke stem, waarmee hij eerst had gesproken. „Dit is meneer Channing, mijn nieuwe compagnon. Het heeft geen zin om dit gesprek nog langer voort te zetten. De brief verklaarde alles. Goedendag.”
Ransome deed zijn mond open alsof hij nog iets terug wilde zeggen maar er was iets in de brandende blik in Channings ogen dat zijn wilskracht leek te verlammen. Hij stopte de pop en de papieren weer in zijn tas en schoof langs de roerloze gestalte van Channing in de deuropening. Hij kon de ogen in zijn rug voelen branden toen hij door de fabriekshal liep. Pas toen hij in zijn auto zat en hard wegreed, begon hij zich weer veilig te voelen. Toen het geluid van zijn auto wegstierf, keerde Channing zich naar Hibbert. „Je hebt deze situatie niet goed aangepakt.”
Hibbert zei: „Het was niet makkelijk. Hij heeft hier jarenlang gewerkt. Wij waren goede vrienden.” Hij zweeg. Hij had het gevoel dat het woord vriendschap voor Channing geen betekenis had.
In Channings koude stem klonk verbazing door. „De brief was duidelijk. Het geld was ruim voldoende. Waarom aanvaardde hij de situatie niet?”
Hibbert probeerde het opnieuw. „Hij vond het leuk om voor me te werken. Hij was geïnteresseerd in het project. Niet alleen in het geld.”
„Een goede brief had deze reactie kunnen voorkomen.” Hibbert wreef over zijn voorhoofd. Zijn stem klonk bijna boos. „Het is niet zo eenvoudig als u stelt. U begrijpt mensen niet. Je kunt niet zo makkelijk voorspellen wat ze gaan doen.”
Channing draaide zich met een ruk om. Hibbert deinsde in paniek achteruit toen die twee starende ogen in zijn hersens leken te branden. Maar Channing sprak rustig, bijna vriendelijk.
„Het bezoek van de man Ransome heeft je van je stuk gebracht. Maar hij is nu weg. Hij komt niet meer terug. Je hoeft alleen maar door te gaan met de fabriek te leiden alsof er niets veranderd is. Verder hoef je nergens aan te denken, Hibbert. Begrijp je dat?”

Zoals altijd, wanneer Channing op die toon tegen hem sprak, kreeg Hibbert een gerustgesteld en gekalmeerd gevoel. Hij voelde zich opgeruimd en prettig. Het was allemaal zo eenvoudig. Hij hoefde alleen maar Channings bevelen op te volgen en alles zou in orde komen. Hij moest doen wat Channing zei, omdat. . . . omdat . . . Hibbert merkte dat hij zich de reden niet meer kon herinneren. Maar hij wist zeker dat hij Channing moest gehoorzamen en dat het de vreselijkste gevolgen zou hebben als Channing boos op hem zou worden. Hibberts gezicht vertrok bij de herinnering aan iets afschuwelijks dat diep in zijn geest verborgen lag. Daarna ontspande hij zich weer, toen hij Channings kalmerende stem hoorde. „Begrijp je dat, Hibbert? Begrijp je dat?”

Kalm zei Hibbert: „Ja, ik begrijp het.”

Channing wendde zich af en keek peinzend uit het raam naar de bomen in de verte die de rand van het Bos van Oxley vormden.

„Er zijn nog steeds twee energie-eenheden weg. De Autonen zijn er niet in geslaagd ze te vinden.”

Hibbert zei: „Misschien zijn ze stukgeslagen bij de landing.”

„Misschien. Of misschien zijn ze te diep in de grond van je planeet gedrongen.”

„Denkt u dat die man in het ziekenhuis er een gevonden heeft? Gaat u weer proberen om hem te vangen?”

„Nee, dat is te gevaarlijk.”

„Hoe kunt u de energie-eenheden vinden als ze diep in de grond zitten?”

„Dan zullen zij hun pulseer-signaal versterken. De Auton is nu aan het zoeken. Hij zal ze vinden.”

Hibbert keek hem nieuwsgierig aan. „U praat over die energie-eenheden alsof ze leven.”

Channing draaide zich om en keek naar dat meelijwekkende, ontoereikende, menselijke schepsel. Wat was zijn intelligentie toch beperkt. Wat was het makkelijk om zijn geest te beheersen. Al gauw zou dit lachwekkende kleine dier uitgeroeid worden. Zijn plaats als heer van deze rijke planeet zou dan worden ingenomen door de oppermachtige geest van de Nestenen. Maar voorlopig had hij nog wel enig nut en moest hij maar wat toegeeflijk behandeld worden.

Vriendelijk zei Channing: „Energie is een vorm van leven, Hibbert.”

Maar Hibbert had nog steeds zorgen. „En UNIT? Zouden ze daar de waarheid vermoeden?”

Channing glimlachte koud. „Zelfs als dat zo is, dan is hun geest nog

te beperkt om hem te aanvaarden - tot het te laat is. Ik geloof niet dat we van Unit iets te vrezen hebben.”

Sam Seeley kwam de achterdeur van zijn huisje uit. Hij keek even of zijn vrouw hem niet in de gaten hield en haastte zich naar zijn bouwvallige schuurtje achterin de verwilderde tuin. Hij glipte naar binnen en trok de deur achter zich dicht. Hij haalde een oude blikken trommel van onder zijn werkbank te voorschijn en maakte het deksel open. Als een kind dat pas een nieuw stuk speelgoed had, kon Sam niet van zijn schat afblijven. De geweldige vondst die hem roem en rijkdom zou brengen, als die stomme militairen doorkregen dat er een man als Sam Seeley voor nodig was om iets in het bos op te sporen.

Met trillende vingers pakte Seeley de groene bol uit. Hij keek ernaar toen het op het verkreukelde stuk keukenfolie lag. Hij streek er zacht over met zijn hand.

„Jij zult best een lekker centje opleveren. Ik houd je alleen nog even vast tot ze nog wat happiger worden.” Sam liet zich meeslepen door zijn fantasie. Hij droomde van een geweldige beloning van een dankbare regering. Zijn foto zou in de krant komen. Misschien kwam hij zelfs wel op de televisie. Sam ging zo op in zijn droom van rijkdom en roem dat hij nauwelijks merkte dat de bol begon te pulseren met een groene gloed. Eerst nog aarzelend, maar dan met toenemende sterkte.

Niet ver daar vandaan in het bos stond de Auton roerloos onder een boom. Hij had de vorm van een mens maar hij was het niet. Hij droeg een donkere praktische overall. Zijn gezicht was een grove kopie van een mensengezicht, maar het was leeg en onaf. De trekken waren afschuwelijk grof en primitief. Hij stond stil en roerloos te wachten. Precies op het moment dat de bol in Seeley’s trommel begon te pulseren, kwam er leven in de Auton. Zijn hele lichaam zwenkte heen en weer als een radarantenne. Op een bepaald punt bleef hij stilstaan. Een ogenblik later kwam hij weer in beweging en verplaatste zich met een onhandig en houterig loopje. Hij liep almaar rechtdoor en ging dwars door takken en struiken heen die op zijn pad stonden. Alleen voor grote obstakels als bomen ging hij even opzij. Maar zonder mankeren kwam hij dan weer op koers en ging recht op het signaal af dat hem riep. Sam Seeley werd uit zijn dromerijen gewekt door een vertrouwde stem. „Sam, Sam Seeley! Wat ben je daar aan het uitspoken?” Hij tuurde door het

raampje en zag zijn vrouw Meg over het pad naderbij komen.
Meteen probeerde Sam de bol weer in de trommel te stoppen, maar hij gleed uit zijn vingers en rolde onder de werkbank, waar hij bleef liggen pulseren. Sam gooide er wat oude zakken overheen.
In het bos versnelde de naderende Auton zijn pas alsof het signaal sterker was.
Sam keek met een onschuldig gezicht op toen de schuurdeur openvloog. Zijn vrouw Meg, mager en met een oude, gebloemde schort voor, stond hem achterdochtig aan te kijken.
„Wat ben je hier aan het uitspoken, Sam Seeley?"
Sam trok een gezicht alsof hij de onschuld zelve was. „Uitspoken? Niks! Ik ben alleen een beetje aan het opruimen."
Meg keek argwanend rond in het rommelige schuurtje en zag toen de oude blikken trommel staan. „Wat doe je met die oude trommel?"
„Niks."
Meg was al meer dan twintig jaar met Sam getrouwd en ze geloofde nooit iets van wat hij vertelde.
„Je hebt toch niet weer iets gestolen, hè? Want als dat zo is..."
„Mooi is dat," zei Sam. „Die staat een beetje haar eigen man te beschuldigen."
Meg deed het deksel van de trommel open en keek erin. „Ben je tevreden?" vroeg Sam. „Ga dan maar eens wat te eten voor me maken. Ik heb honger."
„Heb maar niet zo'n grote mond," zei Meg verontwaardigd. „En pas op dat je niet met je oude rommel in mijn huis komt." Ze smeet de deur achter zich dicht, liep over het tuinpad en verdween door de keukendeur.

Sam grinnikte in zichzelf. Hij haalde de bol onder de stapel zakken vandaan, draaide hem weer in het keukenfolie, stopte hem in de trommel en deed het deksel dicht. Hij schoof de trommel weer onder de werkbank en liep het schuurtje uit.
In het bos kwam de Auton tot stilstand. Zijn kolossale lichaam zwenkte eerst naar de ene en toen naar de andere kant. Hij zocht naar het verdwenen signaal. Toen hij niets vond, bleef hij daar eenvoudigweg staan wachten op een nieuw signaal. Hij had geen last van ongeduld, vermoeidheid of honger. Daar hadden mensen last van, en de Auton was geen mens. Desnoods zou hij daar altijd blijven staan wachten.

De Doctor lag stijf uitgestrekt met gesloten ogen in het ziekenhuisbed. Hij leek een beetje op het beeld van een kruisvaarder op een oude grafsteen.
Henderson keek op hem neer. „Hij is nu weer uit zijn coma. Zo te zien slaapt hij weer normaal."
De verpleegster zei: „Denkt u dat hij zo ver is dat hij aan de mensen van UNIT overgedragen kan worden?" Er klonk iets spijtigs in haar stem, alsof ze aan deze ongewone patiënt gehecht was geraakt.
„Ik denk van wel," zei dokter Henderson. „Maar meneer Beavis komt helemaal hierheen om hem te onderzoeken. Hij zag mijn rapport en was er niet van te weerhouden om zelf eens te komen kijken."
De zuster keek hem vol medegevoel aan. Beavis was een van de belangrijkste mensen in het bestuur van het ziekenhuis. Hij kwam maar zelden omdat hij meestal in zijn chique spreekkamer in Londen zat. Zijn excentrieke voorkomen en zijn hooghartige manier van optreden joeg iedereen in het ziekenhuis schrik aan.
„Maar meneer Beavis is chirurg," zei de verpleegster verbaasd. „Ik begrijp niet . . ."
„Precies," zei Henderson opgewekt. „Hij zal wel denken dat deze knaap een interessante rariteit is. Hij is waarschijnlijk van plan om hem open te maken en de boel van binnen een beetje uit te zoeken."
De zuster huiverde en Henderson grinnikte om haar „Kom mee, dan kan die arme kerel nog even slapen." Henderson en de verpleegster liepen de kamer uit. Ze hadden de deur nog niet achter zich dichtgetrokken of de Doctor deed zijn ogen open en ging overeind zitten. „Interessante rariteit," mompelde hij verontwaardigd. „Nou, niemand gaat mijn boeltje van binnen uitzoeken." Hij zwaaide zijn benen buiten het bed, stond op en rekte zich uit. „En nu zou ik wel eens willen weten waar ze mijn kleren hebben gelaten." De Doctor keek de kamer rond. Zijn kleren waren nergens te zien. Hij opende de deur op een kier, keek naar buiten en glipte de lege ziekenhuisgang in. Eerst zou hij zien wat kleren te vinden. En dan zou hij op zoek gaan naar de Tardis.

5. De Doctor verdwijnt

Op datzelfde ogenblik waren twee soldaten zwetend in de weer met de Tardis, die zij in een hoek van het laboratorium van UNIT moesten zetten. Liz en de generaal keken toe.
„Zo is het wel goed," zei de generaal. De soldaten waren blij dat ze niet langer hoefden te zwoegen en liepen het vertrek uit.
„Nu hebt u alleen nog maar een sleutel nodig," zei Liz. „Misschien kunt u er wel een van de politie lenen."
„Ik heb de sleutel al, juffrouw Shaw." De generaal haalde de sleutel te voorschijn die Henderson uit de hand van de Doctor had genomen.
De telefoon aan de muur ging en de generaal nam hem op. Hij luisterde even en zei: „Ja, uitstekend." Hij legde de hoorn weer op de haak en fronste zijn voorhoofd, daarna keerde hij zich naar Liz. „Luitenant-generaal Scobie is onderweg hierheen."
Liz trok vragend haar wenkbrauwen op.
„Hij is onze verbindingsofficier met het gewone leger," legde de generaal uit. „In feite is hij mijn onmiddellijke superieur. Het is van het grootste belang dat we een goede verstandhouding met hem houden. Zijn mensen zijn aan het zoeken."
Liz keerde zich weer naar haar tafel. „Als u maar niet van me verwacht dat ik voor hem salueer."
De generaal zuchtte diep. „Juffrouw Shaw, ik wou dat u probeerde wat minder moeilijk te doen."
Liz was in een slecht humeur omdat haar proeven niet goed lukten. „Vergeet u niet dat ik niet gevraagd heb om hier te komen"
De generaal wou net zo'n bits antwoord geven, maar hij deed het niet omdat op dat moment generaal Scobie binnenkwam. Scobie was in de vijftig en had een grijze snor. Hij was een tamelijk verlegen man die zich achter een bars militair optreden van gesnauwde bevelen en vragen verborg. Maar dat leek allemaal veel erger dan het was. Lethbridge-Stewart en hij konden uitstekend met elkaar opschieten.
Scobie keek in het laboratorium rond en zag de ijverige Liz. „Neem me niet kwalijk dat ik zomaar kom binnenvallen," blafte hij, „maar ik wou eens even kijken"
„Het is altijd een genoegen," zei Lethbridge-Stewart gladjes.

„Juffrouw Shaw, dit is generaal Scobie. juffrouw Shaw is onze nieuwe wetenschappelijk adviseur.”
Scobie zei bars: „Je mag niet mopperen met zo’n knap vrouwtje in je buurt, Lethbridge-Stewart.”
Liz, die niet in de stemming was voor dergelijke frivoliteiten, keek hem vernietigend aan en ging verder met haar werk.
De generaal voelde zich genoodzaakt om gauw over het pijnlijke ogenblik heen te praten. „Juffrouw Shaw werkt voor ons aan die meteorieten,” zei hij.
Scobie pakte het onderwerp meteen dankbaar aan. „O ja? Valt daar nog iets nieuws over te melden? De kranten lijken wel gek geworden. Marsmannen . . . ruimteschepen . . . Zeker komkommertijd.” Ineens kreeg Scobie de oude politie-telefooncel in het oog die in de hoek stond. Zijn ogen werden groot van verbazing. „Wat moeten jullie voor de duivel met die telefooncel?”
Liz keek op. „Eigenlijk, generaal Scobie, is dat helemaal geen telefooncel. Het is een gecamoufleerd ruimteschip.”
Scobie staarde haar aan en begon te lachen. „Een gecamoufleerd ruimteschip, hè?” zei hij. „Die is goed. Die is heel goed, jongedame.” Hij keerde zich naar Lethbridge-Stewart. „Ik hou ervan dat de troepen gevoel voor humor hebben. Dat is goed voor het moreel.”
Met enige moeite zag de generaal kans om te glimlachen. „Inderdaad. We zullen juffrouw Shaw maar niet langer storen. Zullen we in mijn kamer wat gaan drinken?” Hij troonde generaal Scobie het laboratorium uit en wierp een geërgerde blik achterom naar Liz. Liz grinnikte en ging weer aan het werk. Het intermezzo had haar aardig opgevrolijkt.

De Doctor liep in zijn kamerjas door de gang van het ziekenhuis en knikte af en toe vriendelijk naar een verpleegster of een andere patiënt Hij bedacht dat het heus niet meer lang kon duren voordat iemand zou vragen wat hij van plan was. Als hij Henderson of zijn eigen verpleegster maar niet tegen het lijf liep. Plotseling hoorde hij het vertrouwde geluid van Hendersons stem. „Ik hoop dat u een goede reis hebt gehad.”
De stem kwam van om de hoek. De Doctor deed de dichtstbijzijnde deur open om zich te kunnen verstoppen. Hij kwam in een kleine kamer, waarvan een wand in beslag werd genomen door kastjes. Een volgende deur kwam uit op een waslokaal.’ De voetstappen op

de gang kwamen tot stilstand. Hendersons stem zei: „En hoe was het verkeer?" Een andere hoge en snibbige stem antwoordde: „Veel te druk zoals gewoonlijk. Voor een behoorlijke auto is tegenwoordig geen ruimte meer." De gangdeur ging langzaam open.
De Doctor dook het waslokaal in. Vertwijfeld keek hij naar de rij wastafels langs de muur. Toen zag hij de douche in de hoek . . . Haastig trok hij zijn kamerjas uit.
In de bergkamer hielp Henderson de heer Beavis met zijn autokleding. Een van de eigenaardigheden van de man was dat hij in een antieke Rolls Royce reed en de kleren droeg die daarbij horen.
Henderson pakte Beavis lange cape aan en hing hem op. Beavis zette zelf zijn Sherlock Holmes pet af. De twee mannen liepen het waslokaal in. Beavis trok zijn jasje uit en begon zijn handen te wassen.
„Wat doen al die soldaatjes hier in de buurt?"
Henderson moest zijn stem verheffen om te antwoorden. Vanuit de douche klonk een luid gespat en onsamenhangend gezang.
„Ze zoeken naar apparatuur van de regering. Daarbij hebben ze ook de patiënt gevonden."
Beavis giechelde. „En toen schoten ze hem neer, hè?" „Een ongelukkige samenloop van omstandigheden," zei Henderson.
Beavis moest ineens aan iets anders denken. „Hoor eens, ik heb mijn auto buiten laten staan. Daar zullen ze toch niet aan zitten, hè?"
Henderson gaf de oude man een handdoek en hield zijn jasje voor hem op. „Er kan niets mee gebeuren. Ik heb zelfs gevraagd of ze er een beetje op wilden letten." „Voelt u iets voor een kop thee op mijn kamer?" vroeg Henderson. „Dan kunt u mijn notities doornemen en daarna zullen we de patiënt eens gaan bekijken."
Beavis nestelde zich in zijn jasje en draaide zich om. Er klonk nu enthousiasme in zijn stem. „Weet je wat we zouden kunnen doen? Een klein operatie om poolshoogte te nemen. We maken hem open, rommelen een beetje en dan zien we wel weer verder."
De stem van de oude man werd zwakker toen Henderson hem via de bergkamer naar de gang leidde. De deur ging achter hen dicht.
Het verontwaardigde gezicht van de Doctor kwam tussen de douchegordijnen doorkijken. „Een beetje rommelen," zei hij. „Een beetje rommelen! Vergeet dat maar!"
In een handdoek gewikkeld stapte de Doctor uit de douche en liep

naar de bergkamer. In de kastjes zaten allerlei soorten kledingstukken, die daar voor de patiënten bewaard werden. De Doctor vond na enig zoeken zijn eigen kleren. Hij haalde ze te voorschijn en keek er met een bedroefd gezicht naar. De jas was gekreukeld, in de broek zaten knieën en beide kledingstukken waren veel te klein. Hij schudde zijn hoofd. „Als ze je lichaam veranderen, mogen ze er toch ook wel aan denken om de kleren aan te passen." Hij zou niet ver komen als hij er als een vogelverschrikker uitzag. Hij had een vermomming nodig. Zonder zich ergens iets van aan te trekken, begon de Doctor in de andere kastjes te zoeken. Geheel door het dolle heen haalde hij de kledingstukken eruit en smeet ze op de grond.
Tien minuten later stond hij zichzelf voor een spiegel te bekijken. De donkere broek paste helemaal niet slecht en het fluwelen jasje stond ook niet gek. Het witte overhemd met franjes dat kennelijk van een popster was geweest maakte er een vrolijk geheel van, evenals het slappe vlinderstrikje. De Doctor knikte goedkeurend naar zijn nieuwe uiterlijk. Vroeger had hij zich nooit druk gemaakt om kleren, maar in zijn nieuwe lichaam leek hij ze belangrijker te vinden.
De Doctor zag de cape en de pet van Beavis hangen. Precies wat hij nodig had. „Verdiende straf voor die slager," zei hij monter tegen zichzelf, „en had hij het niet over een Rolls Royce?" Hij sloeg de cape over zijn schouders en trok de Schotse pet over zijn ogen. Tenslotte zocht hij de zakken van zijn oude kleren na. „Tardis-detector . . . sonische schroevendraaier . . . ja, het is er allemaal." Vlug stopte de Doctor de spullen in zijn nieuwe zakken. Hij trok de pet van Beavis nog wat dieper over zijn ogen en opende voorzichtig de deur van de gang.
Haastig deed hij hem weer dicht toen hij de vertrouwde stemmen weer hoorde.
„Als die gegevens van jou kloppen, Henderson, is die vent een rariteit," zei Beavis.
„U kunt ervan op aan dat ze kloppen," antwoordde Henderson. „Maar als hij een rariteit is, is hij wel een zeer gezonde rariteit. Ik geloof niet dat een operatie ..."
„Je bent niet avontuurlijk genoeg," zei Beavis. „Ik heb in geen jaren een echt interessante operatie gedaan. Het zou een uitdaging zijn."
De Doctor huiverde toen de stemmen in de verte wegstierven. Hij deed de deur weer open, stapte de gang in en ging er haastig in de

tegenovergestelde richting vandoor.
Toen de Doctor met een kort knikje naar de receptioniste door de hal liep, zei een medisch student tegen een vriend: „Die ouwe bottenzager is ook niet lang gebleven.” „Dat is maar goed ook,” zei de ander. „Die arme patiënt van Henderson zal hij waarschijnlijk al afgemaakt hebben.”
De Doctor stapte naar buiten. Bij een zeer fraaie antieke Rolls Royce stond een soldaat op wacht.
De schildwacht keek geschrokken op toen de lange, indrukwekkende gestalte op hem afkwam. Ze hadden hem verteld dat die ouwe baas een belangrijk personage was.
„Alles in orde, meneer,” zei de soldaat, toen de Doctor aan boord klom. „Fraai voertuig, meneer.”
„Humhum,” antwoordde de Doctor die zijn gelukkige gesternte dankte dat het sleuteltje nog in het dashboard stak. De oude motor draaide moeizaam en de Doctor gaf flink gas.
In de kamer, waar de Doctor gelegen had, stonden Beavis en Henderson naar een leeg bed te staren.
„Moet dit soms een grap voorstellen?” vroeg Beavis ruzie zoekerig.
„Zo even was hij nog hier,” zei Henderson.
Van buiten klonk een ronkend geluid. „Mijn auto!” piepte de oude man boos. „Er zit iemand in mijn auto!” Hij stormde de kamer uit.
Met Henderson hijgend achter zich aan, kwam Beavis buiten net toen de Doctor met een tevreden gezicht in de oude Rolls wegreed.
„Stop!” gilde Beavis. „Kom meteen uit die auto!” De Doctor zwaaide met een koninklijk gebaar en gaf een flinke dot gas. Hij reed de oprit af en verdween door de poort uit het zicht.
Toen de Doctor over de weg door het Bos van Oxley reed, zag hij dat de legerpatrouilles nog steeds aan het zoeken waren. Maar dat interesseerde hem niet veel. De Doctor had nog geen idee wat de meteorietenzwerm betekende die tegelijk met hem op de planeet Aarde was neergekomen. Hij kon maar aan één ding denken. Hij wilde zo gauw mogelijk de Tardis terugvinden om zijn reizen door tijd en ruimte te kunnen voortzetten. Hij keek naar het apparaatje dat op de stoel naast hem lag. Het zag eruit als een ouderwets vestzakhorloge. Maar het had maar één wijzer. En die wijzer wees altijd onfeilbaar in de richting van de Tardis. Met een tevreden glimlach reed de Doctor in de richting die de wijzer aanwees.

Diep in het bos stonden korporaal Forbes en zijn patrouille

opgewonden over hun apparaat gebogen. Ze bevonden zich aan de oever van een beekje dat door een open plek van het bos stroomde.
„Hij geeft iets aan, korporaal,” zei een van de soldaten. „Ik weet zeker dat hij iets aangeeft. Ik zie alleen niets.” Forbes hurkte neer. De uitslag was het sterkst aan de rand van het beekje. Voorzichtig begon Forbes met zijn sterke vingers in de modder te graaien. Al gauw voelde hij iets ronds.
„Schopje,” snauwde Forbes en een van de soldaten gaf hem haastig een pioniersschopje.
Forbes groef voorzichtig en geleidelijk aan werd de ronde vorm van een meteoriet zichtbaar.
„Heeft zich in de zachte modder geboord,” zei de korporaal.
„Daarna zijn de sporen door het water uitgewist. Ga kapitein Munro maar eens oproepen. Dan kunnen we hem het goede nieuws vertellen ”
Toen de soldaat zijn radio inschakelde, was de bol al begonnen een onaards licht te pulseren.
Niet ver daarvandaan kwam een Auton tot leven. Hij draaide zich om zijn as in de ene en daarna weer terug in de andere richting om vast te stellen waar de signalen van de groene bol vandaan kwamen. Met een schok zette de Auton zich in beweging in de richting van de nietsvermoedende militairen.
Toen Munro op de open plek aankwam was de bol, die nu krachtig en regelmatig pulseerde, volledig uitgegraven. Hij lag op een juten zak in een munitiekist.
Munro keek nieuwsgierig naar de bol. „Mooi werk, korporaal, heel mooi werk. Breng maar naar de jeep.” De twee soldaten pakten de munitiekist bij de handvaten van touw op. Met Munro en Forbes voorop liepen ze naar de weg.
„De generaal zal hem wel meteen in het laboratorium op het hoofdkwartier willen hebben,” zei Munro.
„Gaat u hem er zelf heenbrengen, kapitein?” vroeg Forbes. Munro dacht even na. Het was een verleidelijk idee. Maar er waren nog andere patrouilles aan het zoeken. Hij moest hier blijven om hun werk te coördineren. En laten we eerlijk wezen, dacht Munro, Forbes had goed werk geleverd. Hij verdiende het om de bol weg te brengen.
„Ik vind dat die eer jou toekomt, korporaal,” zei Munro, toen ze bij de jeep kwamen. „Ik zal de generaal bericht sturen dat je onderweg bent.”

De twee soldaten zetten de munitiekist voorzichtig achterin de jeep. Daarna sjorden ze hem stevig vast. Forbes ging achter het stuur zitten.
„Zo vlug als je kunt, korporaal,” zei Munro. „Maar zonder ongelukken.”
Forbes grijnsde. Hij was een zeer ervaren chauffeur. Hij had nog nooit van zijn leven een ongeluk gehad. Munro knikte, en hij zette de jeep in beweging. Al gauw was hij uit het gezicht verdwenen.
„Mazzelaar,” zei een van de soldaten jaloers. „Hij kan vanavond lekker een pilsje gaan pakken, terwijl wij in dat natte bos moeten bivakkeren.”
Munro keerde zich naar hen toe. „We kunnen niet op onze lauweren gaan rusten. Er zijn heel wat van die dingen omlaag gekomen. Tot nog toe hebben we nog maar een kapotte en een hele gevonden. Dat moet beter kunnen.”
Zuchtend pakten de soldaten hun apparatuur op en gingen weer aan het werk.
Toen de bol eenmaal in de jeep lag, besefte de Auton dat verdere achtervolging geen zin had. De energie-eenheid verwijderde zich te snel. De Auton bleef stilstaan. Maar het kleine brokje intelligentie dat de Auton bezielde, maakte ook deel uit van het superieure brein van de Nestenen. Het maakte er deel van uit en stond er voortdurend mee in verbinding. Die ene Auton bleef roerloos staan. Het probleem ging hem niet langer aan. Nieuwe bevelen waren al doorgegeven aan een andere Auton die zich op een strategisch gunstiger plaats bevond.
Korporaal Forbes reed opgewekt fluitend door het bos. Toch aardig van Munro om hem die meteoriet naar het hoofdkwartier te laten brengen. Heel wat officieren zouden zo’n karweitje voor zichzelf gehouden hebben. En ook nog met de eer zijn gaan strijken. Als het een beetje meezat, hield hij hier nog een paar dagen verlof aan over. Misschien zelfs een streep.
Deze plezierige gedachten werden plotseling onderbroken. Er stapte iemand tussen de bomen vandaan voor de jeep. Een grote kerel met een overall aan. Hij bleef midden op de weg staan. Zeker een lifter, dacht Forbes. Nou dat kon hij dan wel op zijn buik schrijven.
Hij zwaaide met zijn hand om aan te geven dat hij hem niet mee kon nemen en wilde om het obstakel heenrijden. Maar de man sprong ineens voor de jeep en Forbes moest keihard remmen om hem niet te raken. De jeep kwam slippend en wel met zijn neus in

een greppel tot stilstand. Forbes sprong eruit, geschrokken en woedend. „Stomme kaffer," brulde hij. „Ik had je wel dood kunnen rijden. Waarom kun je niet ..."
Hij zweeg abrupt toen hij voor het eerst goed naar de reusachtige gestalte keek die meedogenloos op hem afkwam. Wat een ontzaglijke kerel, dacht hij. Een reus. En zijn gezicht! Leeg en vormeloos als van een wassen beeld dat in de zon had gelegen. Forbes zag dat de reus hem negeerde en recht op de munitiekist afstevende, die achterop de jeep stond vastgebonden. Vanuit zijn ooghoeken zag hij dat de deksel van de kist was afgevlogen. De bol flikkerde met een furieus soort licht. Forbes holde naar de achterkant van de jeep en pakte zijn geweer. Hij richtte het op de naderende gestalte.
„Hoor eens even, vriend," zei hij zonder dat in zijn stem de paniek doorklonk die hij in zich voelde opkomen. „Dit is iets van de regering. Maak dus maar dat je wegkomt. Ik wil liever niet schieten, maar je kunt van me aannemen dat ik het doe, als het moet."
Zijn woorden hadden in het geheel geen uitwerking op de gestalte die nu heel dichtbij was gekomen. Forbes die besefte dat zijn vijand geen mens was, opende zonder aarzelen het vuur. Hij schoot een patroonhouder helemaal leeg in de massieve borst. De reus was inmiddels zo dichtbij dat Forbes duidelijk de rij gaten in de donkere overall zag verschijnen. Maar er was geen bloed, dacht Forbes. Geen bloed en het ding bleef op hem afkomen. Forbes gebruikte zijn leeggeschoten geweer als knuppel en gaf een geweldige klap op het grote, gladde hoofd. De reus wankelde even en sloeg dan met een luchtig gebaar het geweer uit zijn handen. Het laatste wat Forbes zag, was het lege emotieloze gezicht. Daarna werd hij tegen de grond geslagen.
De Auton raapte korporaal Forbes met één hand van de grond en smeet hem in de greppel. Toen liep hij naar de jeep en pakte de munitiekist. Het taaie manillatouw brak als garen. De Auton tilde de kist uit de jeep en terwijl hij zijn flikkerende, pulserende vracht bijna met eerbied droeg, verdween hij tussen de bomen.

In het verboden gedeelte van de plasticfabriek stonden vreemde apparaten te gonzen en te zoemen. Zacht klokkend vloeide het plastic mengsel door de buizen. In het midden stond een groot bassin dat ongeveer de vorm van een doodkist had. Er kwamen dikke buizen op uit die voedingsstoffen aanvoerden. Channing

stond tevreden te kijken toen diep in het bassin iets bewoog en groeide. Langs de muren stond een roerloze rij Autonen. Het leek alsof zij naar het ding in het bassin keken en gretig wachtten op iets dat moest gaan gebeuren.
Bij de deur klonk een zoemer. Channing verroerde zich niet. Ja?"
Een zenuwachtige stem zei: „Ik ben het, Hibbert." Channing drukte op een knop en de deur gleed open. Hibbert kwam voorzichtig naar binnen. Hij kwam hier niet graag. „Generaal Scobie is er."
Channing knikte. „Ik ben bijna klaar." Hij richtte zijn brandende ogen op Hibbert. „Ik heb morgen meer zwavelkoolstof nodig." Om te groeien en te leven had het wezen in het bassin voortdurend voedsel nodig. Hibbert keek nieuwsgierig naar het bassin. Er was hem niet verteld wat erin zat. Hij dacht er ook liever niet aan.
Channing keek naar hem. „Het lijkt me beter dat je hier niet meer komt. We komen straks in een kritieke fase. Het zou gevaarlijk voor je kunnen zijn."
Hibbert keek naar de roerloze Autonen die langs de muur stonden. „Ik dacht dat u ze onder controle had, U zei dat het alleen maar lopende wapens waren."
Zacht zei Channing: „Ik heb enige controle over ze. Maar ze hebben ook een eigen leven. Hun allesoverheersende functie is doden. Ze zullen jou als een doelwit beschouwen."
Hibbert huiverde en liep met Channing mee naar buiten. Het ding in het bassin bleef bewegen en groeien. De rij Autonen keek en wachtte. Voor de voeten van een van hen stond een munitiekist. Maar die was nu leeg.

6. Het monster in de fabriek

Woedend snauwde de generaal in de telefoon: „Wat is er dan gebeurd, man?”
Munro’s stem klonk verontschuldigend. „We weten het gewoon niet, generaal. De jeep lag in een greppel. Net als korporaal Forbes, wiens nek gebroken is. De munitiekist en de meteoriet zijn nergens te vinden.”
„Kan het een ongeluk geweest zijn?”
Munro’s stem klonk twijfelend. „Het zou kunnen, generaal. Maar Forbes was een uitstekend chauffeur. Hij kan een greppel ingereden zijn en daarbij zijn nek hebben gebroken. De kist met de meteoriet kan daarbij zijn losgeschoten. Maar waar is die dan? We hebben overal gezocht.”
„Blijf zoeken. Ik zal proberen je nog wat meer mensen te sturen. Als je iets weet, wil ik het meteen horen.”
De generaal ging naar Liz Shaw en vertelde haar het slechte nieuws. „Het lijkt wel of iemand of iets niet wil dat wij een van die meteorieten in handen krijgen,” besloot hij somber. De huistelefoon aan de muur zoemde en hij zuchtte geprikkeld, terwijl hij de hoorn van de haak pakte.
„Ja, wat is er nu weer?”
„Met de wacht aan de hoofdingang, generaal. Er is hier iemand die u beslist wil spreken.”
„Heb je hem het gewone verhaaltje niet verteld?”
„Ja, ik heb hem verteld dat dit de Pensioen Afdeling was en dat ik nog nooit van u gehoord had. Hij zei dat dat onzin was en dat zich hier het hoofdkwartier van UNIT bevond en dat hij brigade-generaal Lethbridge-Stewart moest spreken. Hij zei ook dat u iets van hem gegapt had,” besloot de stem verontschuldigend.
„Hoe ziet hij eruit?”
„Een lange magere kerel met ouderwetse kleren. Hij heeft trouwens ook een ouderwetse auto.”
De generaal was in de wolken. „Laat hem in geen geval weer weggaan.”
„Hij wil niet weg, generaal,” zei de stem. „Hij wil naar binnen om u te spreken. Hij dringt erg aan.”
„Sta daar dan niet te treuzelen man,” zei de generaal nogal

onredelijk. „Stuur hem meteen door."
Hij keerde zich naar Liz en stotterde bijna van opwinding. „Het is die vent. Hij heeft de brutaliteit om hier naar toe te komen. Hoe zou hij ons hebben kunnen vinden, verdorie?"
„Dat zou ik hem zelf maar vragen," stelde Liz praktisch voor. Een paar minuten later kwam de Doctor het vertrek binnen.
Hij stapte recht op de verbaasde generaal af en schudde hem hartelijk de hand. „Lethbridge-Stewart, beste kerel!" Hij keek naar de Tardis en klopte er met genegenheid op. „Daar staat hij dan. Zo goed als nieuw. Aardig van je om voor hem te zorgen."
Vanachter haar laboratoriumtafel keek Liz belangstellend naar de Doctor. Dit was een heel andere figuur dan de doodstille gestalte die ze in het ziekenhuis had zien liggen. Het was wel duidelijk dat de Doctor, als hij dat was tenminste, weer helemaal in orde was. Hij zag er elegant uit in de ouderwetse kleren die wonderwel bij hem schenen te passen. Hij bruiste zo van leven en energie dat hij de enigszins verblufte generaal volkomen overdonderde.
„O ja, dan is er nog iets, ouwe jongen," vervolgde de Doctor. „Ik ben mijn sleutel kwijt. Heb jij die toevallig?" „Ja, die heb ik inderdaad," zei de generaal, „maar hij past niet."
„Bij mij wel," zei de Doctor met een innemende glimlach. „Hij is afgesteld op mijn moleculaire structuur." En hij stak zijn hand uit. Maar de generaal reageerde niet. „Rustig aan een beetje. Ik wil je eerst het een en ander vragen."
„Vragen? Mijn beste kerel, het heeft helemaal geen zin om mij iets te vragen. Ik ben namelijk mijn geheugen kwijt."
De generaal was sceptisch. „O ja? Dat komt dan wel erg goed uit."
„Ik ben het niet zozeer verloren," legde de Doctor uit, „het is me eigenlijk afgenomen. Niet alles natuurlijk. Ik herinner me jou bijvoorbeeld heel goed. Maar een heleboel andere dingen zijn nogal onduidelijk. Het zal waarschijnlijk langzamerhand wel weer terugkomen." Hij glimlachte alsof alles nu volkomen duidelijk was.
„Ik begrijp het. Je beweert dus dat je aan gedeeltelijk geheugenverlies lijdt."
De Doctor keek benauwd. „Je wilt wel altijd het naadje van de kous weten, hè?"
„En je beweert ook dat je de man bent die ik vroeger als de Doctor gekend heb?"
„Heel goed, ouwe jongen," zei de Doctor bemoedigend. „Je begint warm te worden." Liz onderdrukte een glimlach.

„En toch,” zei de generaal triomfantelijk, „zie je er heel anders uit. Hoe weet ik dat je geen oplichter bent?”
De Doctor leek verrukt. „Dat kun je niet weten, ouwe jongen. Alleen ik weet dat.” Hij zag opeens een spiegel hangen en begon meteen rare gezichten te trekken. „Wat vind je trouwens van mijn nieuwe gezicht? Eerst wist ik het zelf niet goed, maar ik begin er nu toch aan te wennen. En het is erg soepel, weet je, erg soepel” Om dat aan te tonen begon de Doctor een reeks zeer buitengewone gezichten te trekken.
De generaal haalde diep adem; hij voelde zich een beetje duizelig en liet zich op een laboratoriumkruk zakken. „Goed dan, Doctor. Zelfs als ik al dat rare gepraat geloof, valt er toch nog heel wat uit te leggen.”
Liz vond dat ze nu lang genoeg genegeerd was en schraapte veelbetekenend haar keel. De generaal wuifde naar haar met een verstrooid gebaar. „Dat is juffrouw Shaw, onze nieuwe wetenschappelijk adviseur.” De Doctor liet voor de spiegel zijn wenkbrauwen wiebelen. „Wist je dat ze op de planeet Delfon alleen met behulp van de wenkbrauwen met elkaar converseren?” Hij wiebelde geducht met zijn wenkbrauwen naar Liz. „Dat is Delfons voor: hoe maakt u het.” Hij grijnsde aanstekelijk en Liz kon alleen maar teruglachen. „Hoe maakt u het,” zei ze. „Waar bent u overigens Doctor in?”
Hij wuifde luchtig met zijn hand. „Praktisch overal in, lieve kind, praktisch overal in.”
De generaal schraapte zijn keel. „Je bent gisteravond precies midden in een zwerm zeer ongewone meteorieten op Aarde gekomen.”
De Doctor zei: „O ja? Wat interessant.”
De generaal vertelde in het kort wat er allemaal gebeurd was. De meteorietenzwerm, het vinden van de Doctor, de mislukte ontvoering en de verdwijning van de enige hele meteoriet die gevonden was. De Doctor luisterde met grote belangstelling.
„Je begrijpt dus wel,” zei de generaal, „dat ik je onmogelijk weg kan laten gaan voor ik zeker weet dat er geen verband bestaat tussen . . .”
De Doctor viel hem in de rede. „Dat is erg onredelijk. Ik herinner me niets van gisteravond. Zelfs die ontvoering lijkt niet meer dan een soort nachtmerrie ...” Plotseling werd zijn aandacht getrokken door de brokstukken op de laboratoriumtafel. „Wat zijn dat?”

Liz zei: „Dat zijn stukken van iets waarvan de generaal dacht dat het een meteoriet was."
De Doctor keek haar aan. „En vindt u van niet?" Hij nam een paar stukken in zijn hand en bekeek ze.
„Plastic," zei hij verbaasd. „Dit is toch een of andere soort plastic?"
Liz knikte. „Dat zou je wel zeggen, maar het is niet thermoplastisch en het is ook niet thermohardend. En er zijn ook geen polymeerketens."
De Doctor was nu volkomen ernstig. Liz keek geboeid toe hoe zijn lange vingers de stukken steeds maar omkeerden. Hij woog een paar van de stukken in zijn hand. „Buitengewoon interessant. Ik vraag me af wat erin gezeten heeft."
„Erin?"
„Het is duidelijk dat dit een holle bol is geweest." Handig voegden zijn vingers een paar stukken samen tot een gebogen vorm.
„Het lijkt me dat de inhoud ongeveer drieduizend kubieke centimeter geweest moet zijn."
Liz keek hem met nieuw respect aan. Als de berekening juist was, had hij die met verbijsterende snelheid gedaan. De generaal had met belangstelling naar hen staan kijken. Het zag ernaar uit dat ze goed met elkaar zouden kunnen samenwerken. Hij stond op. „Mag ik aannemen dat je ons wilt helpen . . . Doctor?"
„Krijg ik dan de sleutel van de Tardis terug?"
De generaal knikte. „Ja, zodra deze kwestie helemaal is opgelost."
De Doctor keek hem scherp aan. Er sprak enige verbolgenheid uit zijn blik. Maar dan glimlachte hij en scheen de situatie te aanvaarden. „Dan stel ik voor, generaal, dat je juffrouw Shaw en mij aan het werk laat gaan." De Doctor keerde zich weer naar Liz.
„Moet ik juffrouw Shaw tegen u zeggen? Of moet het doctor Shaw zijn? Of misschien zelfs professor Shaw?"
„Zeg maar Liz, hoor."
„Uitstekend."
De generaal zei: „Goed, dan zal ik het verder maar aan jullie overlaten."
„Een ogenblikje, ouwe jongen," zei de Doctor. „Hoeveel van deze dingen zijn er omlaag gekomen?"
„Volgens onze radarmensen moeten het er ongeveer vijftig geweest zijn."
De Doctor fronste zijn voorhoofd. „En meer dan dat hebben jullie niet kunnen vinden?" Hij wees op het bakje met brokstukken.

„Dat, en een hele. Maar die is onderweg hierheen verdwenen.”
De Doctor liet zijn cape van zijn schouders glijden en gooide hem over een kruk. „Dan is het wel duidelijk wat er gebeurd is. Voordat jullie ernaar gingen zoeken, waren de meeste van deze dingen al opgehaald.” De Doctor keek van Liz naar de generaal. „Opgehaald en ergens heen gebracht. De vraag is: waarheen?”

Harry Ransome stuurde zijn auto voorzichtig over het hobbelige bosweggetje. Hij wist dat hij iets waanzinnigs ging doen. Maar hij was vastbesloten om het door te zetten.
Na zijn vreemde gesprek met George Hibbert was hij heel hard naar een stadje in de buurt gereden, waar hij gauw een paar borrels had gedronken. Steeds opnieuw ging hij in gedachten het gesprek nog eens na. Het vreemde gereserveerde optreden van George, bijna alsof hij gehypnotiseerd was . . . de manier waarop hij ineens weer meer zichzelf begon te worden toen hij hem voor gevaar waarschuwde . . . de komst van Channing met zijn brandende ogen . . . de manier waarop George plotseling weer een marionet geworden was.
Hoe meer hij erover nadacht, hoe meer Ransome ervan overtuigd was geraakt dat er in die fabriek iets goed mis was. Misschien werd George wel bedreigd of gechanteerd. Misschien hadden ze hem verdoofd. Na zijn vierde borrel wist Ransome zeker dat hij terwille van George en terwille van zichzelf de zaak nader moest onderzoeken. Hij had erover gedacht om het bij de politie te gaan aangeven. Maar wat moest hij ze vertellen? Het gemopper van een ontevreden ontslagen werknemer? Nee, hij zou eerst bewijzen moeten zoeken. In die stemming was Ransome uit het café weggegaan en ging hij op zoek naar een ijzerwinkel.
Het pad werd te smal om nog door te kunnen rijden. Hij stopte en stapte uit. Uit de kofferruimte haalde hij een zware draadkniptang. Tussen de bomen door liep hij naar het hek dat de grens tussen het fabrieksterrein en het bos markeerde.
In de fabriek was generaal Scobie aan het einde van zijn rondleiding gekomen. Hij had blijk gegeven van beleefde belangstelling voor al de indrukwekkende nieuwe geautomatiseerde apparatuur. Maar nu kwam het eigenlijke doel - het zeer vleiende doel - van zijn bezoek.
Scobie was een verlegen en bescheiden man. Het was nooit bij hem opgekomen dat iemand hem als een belangrijk personage zou

kunnen beschouwen. Hij was stomverbaasd geweest toen Hibbert contact met hem had opgenomen en er was nogal wat overredingskracht voor nodig geweest om hem over te halen. „Ik ben maar een gewone militair die zijn werk doet, weet u.”
„Precies generaal,” had Hibbert gezegd, „dat is nu net het soort mensen dat wij nodig hebben. Niet de beroemdheden die je altijd in de kranten en op de televisie ziet, maar de mensen die echt het land op gang houden.” Tenslotte had Scobie toch beloofd om naar de fabriek te komen.
Maar nu voelde hij zich toch wel een beetje gekwetst. De uitdrukkingloze pop waar hij naar keek, vertoonde maar een zeer vage gelijkenis met hem. Channing gaf haastig uitleg. „Dit is nog maar het eerste stadium, generaal. Die hebben we gemaakt met behulp van maten en tekeningen. Voor de definitieve afwerking moet u zelf aanwezig zijn. Zou u daar even willen gaan staan?”
Channing wees naar een soort rechtopstaande doodkist met allemaal ingewikkelde apparatuur er omheen. Voorzichtig ging Scobie erin staan. Onmiddellijk kwamen de instrumenten om hem heen tot leven. Ze zoemden en gonsden en tikten opgewonden.
„Elk detail van uw uiterlijk wordt geregistreerd, generaal,” legde Channing uit. „De meting van uw gelaatstrekken is nauwkeurig tot op een miljoenste centimeter.”
Scobie grinnikte wat ongemakkelijk. „Geen kleinigheid allemaal,” zei hij toen de apparatuur weer stil werd en Channing hem hielp om eruit te stappen. „Ik hoop dat het allemaal lukt.”
„Dat zal best, generaal,” zei Channing plechtig. „Daar kunt u van opaan.”

Ransome verschool zich steeds achter machines terwijl hij door de fabriekshal liep. Niet dat er iemand was die hem zou kunnen zien. De hele hal lag verlaten. Hij kwam bij de deur met Verboden Toegang erop en ging met zijn tang en een geïmproviseerd breekijzer aan het werk. Hij ging het slot uit alle macht te lijf en had het na een paar minuten los. Hij deed de deur open en glipte naar binnen. Hij keek verbaasd om zich heen. De apparatuur hier was veel moderner en vreemder dan die in de fabriekshal. Geboeid liep hij naar het bassin dat middenin het vertrek stond. Lichten flikkerden en apparatuur bromde waarschuwend toen hij dichterbij kwam om beter te kunnen kijken naar het reusachtige ding dat traag kronkelde in het bassin.

Ransome had de rij zwijgende Autonen, die roerloos langs de muur achter hem stond, niet opgemerkt. Helemaal in beslag genomen door wat hij zag, merkte hij ook niet dat de dichtstbijzijnde zijn hoofd draaide om naar hem te kijken, dan plotseling tot leven kwam en een stap naar voren deed. Een of ander instinct waarschuwde Ransome en hij keek om. Hij sprong achteruit toen de reusachtige gestalte op hem afkwam.
Het ding stak zijn hand naar voren met een eigenaardig wijzend gebaar. Dan, tot Ransome's ongelovige schrik, viel de grote hand naar beneden aan een soort scharnier. De hand bleef omlaag hangen en uit de pols stak een buis naar voren. Het leek op de loop van een pistool.
Een ogenblik stond Ransome verstijfd van schrik, daarna sprong hij instinctief opzij. Een schroeiende straal energie suisde langs zijn hoofd en boorde een gat zo groot als een bord in de stalen muur. Ransome keek er ongelovig naar en de Auton hief zijn arm op om weer te vuren. Toevallig deed Ransome het enige dat zijn leven kon redden. Hij dook achter het bassin om zich te verschuilen. De Auton wachtte. Een allesoverheersend punt in zijn programmering was dat het bassin en de inhoud ervan geen schade toegebracht mocht worden.
De Auton liet zijn polspistool zakken en begon Ransome te besluipen om hem beter onder schot te kunnen krijgen. Door het bassin tussen hen in te houden, zag Ransome kans om dichter bij de deur te komen. Plotseling dook hij er op af. De Auton vuurde nog een energiestraal, miste Ransome's hoofd op een paar centimeter en brandde weer een gat in de muur. Daarna begon hij Ransome door de fabriekshal te achtervolgen. Er suisde weer een energiestraal langs Ransome's hoofd toen hij tussen de machines door zigzagde. Het was een angstaanjagend soort verstoppertje spelen. Ransome moest steeds weer achter machines wegduiken om aan de Auton te ontkomen. Hij begreep dat het wezen over een zekere intelligentie beschikte. Het slaagde er steeds in om te voorkomen dat hij bij de uitgang kwam. Het kwam steeds dichterbij en drong hem steeds meer naar een hoek van de fabriekshal. Angstig besefte Ransome dat hij bijna geen schuilplaatsen meer had. Hij zag de Auton met geheven pistool naderbij komen.
Plotseling hoorde hij voetstappen en stemmen. Voorzichtig gluurde hij om een hoek. Hij zag Hibbert door de fabriekshal in zijn richting komen. Hij was in gesprek met een man in een officiersuniform.

Ransome wilde net om hulp roepen, toen hij zag dat Channing achter hen liep. Ransome zweeg. Hij had het gevoel dat hij van Channing geen hulp hoefde te verwachten. Hij zag dat Channing stil bleef staan. Zijn vreemde, brandende ogen keken de fabriekshal rond. Ransome huiverde en dook uit het gezicht.
Zodra Channing contact had gezocht met het bewustzijn van de Auton, wist hij precies wat er gebeurd was. Hij wist dat Ransome was binnengedrongen, dat de Auton hem had achtervolgd en niets liever wilde dan hem vernietigen. Vlug woog Channing de factoren tegen elkaar af. Hij kon nog niet riskeren dat Scobie iets zag dat hem zou kunnen verontrusten. Channing gaf met zijn geest een bevel en de Auton stapte achteruit in een donkere hoek, waar hij roerloos bleef staan.
Ransome greep onmiddellijk zijn kans. Tussen de machines door zigzaggend schoot hij naar de deur waardoor hij was binnengekomen.
Channing liep naar Scobie en Hibbert die ietwat verbaasd op hem hadden staan wachten.
„Alles in orde?" vroeg Hibbert.
„Neem me niet kwalijk, heren," zei Channing, „maar er deed zich opeens een probleem voor dat ik straks nog even zal moeten bekijken."
„Lekker rustig is het hier," zei Scobie. „Het lijkt wel of er niemand is."
Hibbert zei: „We gaan over op volledige automatisering, generaal. De fabriek draait praktisch vanzelf."
Scobie grinnikte. „Geen gedonder met stakingen, hè? Maar ik dacht toch dat ik net een grote kerel met een overall zag."
Channing zei: „We hebben hier nog een paar mensen voor het zware werk. Die kant op naar uw auto, generaal." Ze liepen naar de auto van de generaal. Scobie stak zijn hand uit. „Tot ziens, heren. Ik heb het erg interessant gevonden." Channing aarzelde met zijn handen op zijn rug. Hibbert stapte naar voren en schudde Scobie de hand.
„Tot ziens, generaal, en nogmaals bedankt voor uw komst. We weten dat u het erg druk heeft."
„Krijg ik mijn model te zien als het helemaal klaar is?"
„U krijgt het zeker te zien, generaal," zei Channing, „ . . . als het zover is."
Scobie stapte in zijn auto en vertrok. Channing en Hibbert bleven

hem nog even nakijken en gingen toen weer de fabriek in.
Ransome worstelde zich intussen door het gat dat hij in het hek geknipt had. Hij rende naar zijn auto, sprong erin en reed zo snel als hij kon achteruit over het bospad. Pas toen hij weer op de weg was en heel hard in de richting van Londen reed, begon hij zich weer wat veiliger te voelen. Plotseling zag hij een kleine groep soldaten uit het bos te voorschijn komen. Hij remde hard en draaide zijn raampje omlaag.
„Hallo daar!"
De onderofficier die het bevel voerde over de patrouille kwam naar de auto toe. „Is er iets mis, meneer?"
„Er is iets verschrikkelijk mis. Ze hebben net geprobeerd me te vermoorden."
De korporaal zag de verwilderde blik in Ransome's ogen. „Dan kunt u maar beter naar de politie gaan. In het dorp is een politiebureau."
„Het is niet iets voor de politie. Kan ik een van uw officieren spreken?"
De korporaal dacht even na, maar besloot toen maar het zekere voor het onzekere te nemen. De man was waarschijnlijk alleen maar gek, maar je kon nooit weten. „Kapitein Munro zit in de commando-tent. Aan het eind van het weggetje dat daar begint. U zou even met hem kunnen praten."
Ransome's auto was al onderweg. De korporaal schudde zijn hoofd en liep verder met zijn mannen.

Op de bewakingsafdeling van de fabriek stonden Channing en Hibbert naar een klein scherm te kijken. Hibbert zei: „Weet u zeker dat het Ransome was? U hebt hem toch niet gezien?"
Channing wees naar de Auton die nu weer tussen de andere in stond. „De Auton zag hem. Dat komt op hetzelfde neer." Channing keek bijna medelijdend naar Hibbert. Die mensen met hun beperkte, gescheiden geest. Hoe konden zij de wezenlijke eenheid van het Nesteens bewustzijn begrijpen? Hij drukte een toets in en op het scherm verscheen een helder patroon als van spinrag. „De detector heeft zijn hersenpatroon vastgelegd."
Hibbert keek angstig. „Wat wilt u dan doen?"
„De Autonen achter hem aansturen om hem te vernietigen."
„Nee, Channing, dat gaat niet. U kunt hem niet zomaar vermoorden! Hij was een vriend van mij."
Channing kwam heel dicht bij hem staan. Zijn brandende ogen

boorden zich tot in Hibberts hersenen. Kalmerend sprak hij: „Het is noodzakelijk, Hibbert. Hij heeft dit allemaal gezien. Hij heeft de Autonen gezien. Niemand die die dingen gezien heeft kan blijven leven. Niemand, behalve jij, Hibbert. Denk na en je zult inzien dat het noodzakelijk is."
Hibberts geest kwam tot rust. Natuurlijk moest Ransome sterven. Het was jammer, maar het was logisch. „Hoe kunnen de Autonen hem vinden?"
Channing zei: „Ze zijn nu geprogrammeerd om zijn hersenpatroon op te sporen en hem onmiddellijk te vernietigen." Hij keek naar het patroon op het scherm. „Hij is nog steeds in deze omgeving. Ze zullen hem gauw genoeg vinden." Als op een onuitgesproken bevel kwam de rij Autonen plotseling tot leven en marcheerde zwijgend naar buiten.
Hibbert zei: „Stuurt u ze er allemaal op uit om naar Ransome te zoeken?"
„Als ze Ransome vinden, zullen ze hem doden. Maar dat is niet het voornaamste doel. Alle energie-eenheden zijn nu gevonden. Allemaal op een na. En die ene is de belangrijkste." Channing keerde zich om naar Hibbert en zijn ogen brandden met een fel onaards licht. „Voor de invasie kan beginnen, moeten we de zwermleider vinden."

Sam Seeley slurpte luidruchtig uit zijn theekop en keek zijn vrouw uitdagend aan. „Hoe weet je nou dat het geen ongeluk was? Hoe weet je dat?"
Meg fluisterde van opwinding. „De soldaten hadden een van die dingen gevonden die in het bos waren neergekomen. De arme kerel bracht het met zijn jeep naar Londen."
„Toen heeft hij een ongeluk gehad," zei Sam. „Dat is niets bijzonders. Er gebeuren elke dag ongelukken."
Meg leunde naar voren. „Zijn nek was gebroken. Finaal gebroken. En zijn geweer lag naast hem met een verbogen loop. Ik hoorde dat er op zijn gezicht een uitdrukking van vreselijke angst stond."
Sam rilde. „Allemaal geklets van die vrouwen," zei hij slecht op zijn gemak.
Meg nam nog een slokje thee. „Best mogelijk," zei ze, „maar ik ben blij dat ik niet een van die dingen heb gevonden."
„Je zou gelukkig zijn als je er een gevonden had," zei Sam uitdagend. „Het zal heus niet lang meer duren voor ze er een

beloning voor uitloven."
„Misschien," zei Meg. „Misschien leef je ook niet lang genoeg om die beloning te incasseren."
Ze dronk haar theekop leeg en stond op. „Ik moet nog even een boodschap doen." Ze gaf Sam een vluchtige zoen op zijn wang en trok haar jas aan. Sam staarde in zijn theekop. Je kon zien dat hij zorgen had. Toen ze door de voordeur naar buiten kwam, glimlachte Meg in zichzelf. Ze had best door dat Sam iets in zijn schild voerde. Sinds die avond in het bos had hij zich erg raar gedragen.
Misschien had ze hem zo bang gemaakt dat hij zijn verstand zou gaan gebruiken. Sams oude stropershond Barney lag in de voortuin te soezen. Hij kwispelde met zijn staart, maar vond het te veel moeite om op te staan. Binnen stond Sam op. Hij voelde zich besluiteloos. Het was natuurlijk allemaal maar geklets. Maar hij kon dat ding toch niet eeuwig in zijn schuur bewaren. Misschien kon het geen kwaad om eens met die militairen te babbelen. Hij zou ze waarschijnlijk wel een beetje kunnen uithoren.

In de commandotent van UNIT keek kapitein Munro bezorgd naar de doodsbange man die aan de andere kant van het klaptafeltje zat. Ransome's handen beefden zo dat hij de mok sterke dienstthee met beide handen moest vasthouden. Als hij dronk klapperden zijn tanden tegen de rand.
Vriendelijk zei Munro: „Het spijt me, meneer, maar het is me nog niet helemaal duidelijk. U bent de fabriek binnengedrongen en daar probeerde iemand u te doden?" Ransome vermande zich. „Niet iemand, maar iets. Een of ander wezen. Er waren er een heleboel. Ze moeten ze in de fabriek maken. Geen echte ogen . . . geen haar . . . een gezicht als een klomp vlees . . . het kwam achter mij aan." Ransome begon te trillen. „Rustig maar, u bent nu veilig," zei Munro kalmerend. „En u zei dat hij een pistool had?" Ransome brabbelde in zijn poging uit te leggen hoe afschuwelijk het was, wat hij had gezien. „Hij had geen pistool . . . het maakte er deel van uit . . . zijn hand klapte omlaag en bleef hangen ..." Hij keek Munro verwilderd aan alsof hij hem wilde smeken hem te begrijpen en te geloven.
Munro kwam tot een besluit. „Dit gaat me allemaal een beetje boven m'n pet, meneer. Ik zou graag willen dat u het aan de brigade-generaal vertelde. Hij weet wel hoe hij dit moet

aanpakken.” Munro verhief zijn stem. „Sergeant! Deze meneer moet onmiddellijk naar het hoofdkwartier van UNIT gebracht worden.”

Liz Shaw en de Doctor stonden over de bak met meteorietstukken gebogen. De Doctor bewoog voorzichtig een aftaster over het oppervlak.
„Slaat hij uit?” vroeg Liz.
De Doctor schudde zijn hoofd. „Niets.”
„Dat is dan mooi,” zei Liz geïrriteerd. „We hebben alle mogelijke proeven gedaan en nu zijn we nog niet verder dan dat we denken dat het een volslagen onbekend soort plastic is.
De Doctor haalde zijn schouders op. „We hebben ons best gedaan. Meer kun je niet doen met de primitieve apparatuur die we hier hebben.”
Liz keek het laboratorium rond. „Primitief? Kom nou, Doctor, dat is bepaald onredelijk. We hebben lazers, spectrografen . . .”
De Doctor snoof verachtelijk. „We hebben een laterale molecuulgelijkrichter nodig. Die zou het raadsel meteen oplossen.”
„En wat ter wereld is een laterale molecuul-dinges?”
„Niet ter wereld, jammer genoeg. Maar ik heb er een in de Tardis.”
„Hebt u echt uw wetenschappelijke apparatuur in die oude telefooncel?”
De Doctor keek haar ernstig aan. „Mijn lieve jongedame, je zou het niet geloven als ik je vertelde wat ik daar allemaal in heb.”
„Goed dan,” zei Liz, „haal dat ding er dan maar uit. Het is het enige wat we nog kunnen doen.”
De Doctor keek terneergeslagen. „De moeilijkheid is dat de . . . telefooncel nog op slot is. En de generaal wil me de sleutel niet geven.” Hij keek Liz hoopvol aan. „Misschien dat jij hem kunt overhalen.”

Op zijn kamer zat de generaal verbaasd en met toenemend ongeloof naar het verhaal van Harry Ransome te luisteren. Ransome kon nu rustiger en samenhangender praten. Hij vertelde de geschiedenis vanaf zijn reis naar Amerika tot aan zijn ontsnapping aan de Auton. Toen hij klaar was leunde hij achterover en haalde diep adem. „U gelooft er zeker geen woord van, hè ? Ik kan het u moeilijk kwalijk nemen.”
De generaal speelde in gedachten verzonken met een kleine sleutel op zijn vloeiblad.

„Dat wil ik niet zeggen, meneer Ransome. Eerlijk gezegd heeft UNIT bijzonder veel belangstelling op dat gebied." Er werd op de deur geklopt en de generaal keek op toen Liz binnenkwam. „Neem me niet kwalijk," zei ze met een blik naar de bezoeker.
De onderbreking ergerde de generaal. Het werd tijd dat haar eens wat discipline werd bijgebracht. Ze was nu tenslotte bij UNIT.
„Nu niet, juffrouw Shaw."
„Het is nogal dringend. De Doctor denkt namelijk ..." De generaal was diep verontwaardigd. „Juffrouw Shaw, uw werk in het laboratorium is maar een klein onderdeel van het grote geheel. Meneer Ransome komt me iets zeer belangwekkends vertellen en dat wil ik graag zonder onderbreking horen."
De generaal negeerde Liz verder, stond op en wees naar een wandkaart. „Waar staat die plasticfabriek van u precies?"
Ransome tuurde op de kaart en zei: „Daar."
De generaal knikte. „Precies. Vlak bij het Bos van Oxley.
Er gebeuren daar heel vreemde dingen."
De twee mannen hadden Liz de rug toegekeerd en bestudeerden de kaart. Zij stond in de deuropening en was woedend over de manier waarop ze werd afgescheept. Ineens zag ze het sleuteltje op het bureau liggen. Zonder iets te zeggen pakte ze het weg en stapte de kamer uit. Met een daverende klap trok ze de deur achter zich dicht. De generaal kromp ineen en ging weer achter zijn bureau zitten.
„We zullen uw verhaal nog eens punt voor punt doornemen, meneer Ransome."

Liz kwam het laboratorium binnengestormd en drukte de Doctor het sleuteltje in de hand. „Zo'n pompeuze, arrogante idioot als de generaal heb ik nog nooit meegemaakt!" zei ze woedend.
De Doctor keek verbaasd naar de sleutel. „Heeft hij je die zomaar gegeven?"
„Zo zou ik het niet willen zeggen. Ik heb hem gepakt."
„Lieve help," zei de Doctor, „dan zal hij wel erg boos op je worden." Hij keek haar zorgelijk aan. Toen keek hij naar de bak met meteorietstukken, daarna naar de Tardis en vervolgens weer naar Liz. Hij leek geen besluit te kunnen nemen. „Zou u maar niet liever opschieten?" zei Liz.
De Doctor zuchtte. „Ja, dat zal ik maar doen. Dank je wel, lieve kind. Het beste ermee."

De Doctor liep naar de Tardis en stak de sleutel in het slot. De deur ging open, de Doctor stapte naar binnen en trok de deur achter zich dicht.
Liz keek verbaasd naar de gesloten deur en wachtte tot de Doctor weer naar buiten kwam. Waarom had hij haar het beste gewenst? Plotseling hoorde zij vanuit de Tardis een vreemd gekreun en gepiep. Het leek op het geluid van een sterke maar tamelijk antieke motor die langzaam op gang kwam.

Op zijn kamer hoorde de generaal het geluid ook. Hij keek op zijn bureau en zag dat de sleutel weg was. Tot Ransome's verbijstering gaf hij een woedende brul en holde de kamer uit.
Het dreunen en ronken duurde nog steeds voort toen de generaal het laboratorium binnenstormde. De Tardis stond nu te schudden en te trillen. Liz was achteruit gestapt en stond stomverbaasd te kijken.
„De sleutel," riep de generaal boven het tumult uit. „Hebt u hem aan de Doctor gegeven?"
Liz knikte. „Hij zei dat hij er apparatuur in had."
„Apparatuur?" brulde de generaal. „Idioot dat je bent! Hij is ontsnapt! We zien hem niet meer terug!"
Het brullen van de Tardis bereikte een oorverdovend hoogtepunt.
„Daar heb je het al," schreeuwde de generaal. „Daar gaat hij!"
Plotseling klonk er binnenin de Tardis een harde knal. Het kreunende geluid viel weg, de deur van de Tardis vloog open en een wolk rook golfde eruit. Te midden van de rook kwam de Doctor hoestend en proestend naar buiten. Hij zwaaide met zijn zakdoek de rook weg en zag toen de generaal en Liz. Hij glimlachte nogal schaapachtig naar ze en deed de deur van de Tardis dicht.
„Ik wou hem alleen maar even testen."
„Doctor, u hebt me erin laten lopen," zei Liz beschuldigend.
De Doctor zuchtte. „Je hebt gelijk, mijn lieve kind. Vergeef het me alsjeblieft. De verleiding was te sterk. Ik kon opeens de gedachte dat ik aan één tijdzone en één planeet gebonden was, niet meer verdragen." Hij keerde zich naar de generaal. „Het spijt me, ouwe jongen, ik zal het niet meer doen."
„Reken maar van niet," zei de generaal grimmig. „Geef me die sleutel."
„Moet dat echt?" vroeg de Doctor klaaglijk. „Je hebt zelf gezien dat de Tardis het niet meer doet."
Hij keek zo ongelukkig dat de generaal medelijden met hem kreeg.

Hij schraapte zijn keel en zei bars: „Als je me belooft, dat je niet meer zult proberen te ontsnappen.” De Doctor liet zich mistroostig op een kruk zakken. „Zelfs als ik het zou willen, zou ik niet met de Tardis kunnen ontsnappen. Ze hebben de dematerialiserings code gewijzigd.”
„Wie heeft wat gewijzigd?”
„De Tijdheren. De akelige stiekemerds!” zei de Doctor verontwaardigd.
„Dat moet u nodig zeggen,” zei Liz. Ze had de Doctor zijn truukje nog niet helemaal vergeven.
Haastig keerde de Doctor zich naar de generaal. „Wat dat probleempje van jou betreft, vrees ik dat juffrouw Shaw en ik er ook niets meer aan kunnen doen.”
„Dat komt omdat we geen laterale molecuulgelijkrichter hebben,” zei Liz met een blik naar de Doctor.
„Een wat?” zei de generaal. „Ik heb toch gezegd dat ik overal voor kan zorgen.”
„Dat was maar een grapje,” zei de Doctor haastig. „De kwestie is dat we meer gegevens nodig hebben.”
„Ik geloof dat ik daar wel voor kan zorgen,” zei de generaal. „Willen jullie even meekomen naar mijn kamer? Daar zit iemand met wie jullie maar eens moesten praten. We gaan met zijn allen een uitstapje maken. We gaan een bezoek brengen aan een plasticfabriek.”

7. De Auton valt aan

Sam Seeley voelde zich slecht op zijn gemak. Hij schuifelde met zijn voeten en draaide zijn oude pet in zijn handen rond. Zijn ogen dwaalden door de tent en probeerden de sceptische blik van de jonge officier achter de tafel te mijden.
Een beetje scherp zei Munro: „Kom, meneer Seeley, u verknoeit mijn tijd. Hebt u me iets te vertellen of niet?”
„Ik probeer alleen maar te helpen,” zei Sam vaag. „Weet u, ik ken de bossen hier goed. Ik weet elk konijnenhol te vinden.”
„Stroper, zeker?”
„Laten we zeggen dat ik mijn eigen baas ben.”
„Ik probeer er nog steeds achter te komen waarover u me wilt spreken.”
Sam kreunde inwendig. Het gesprek verliep helemaal niet zoals hij het zich had voorgesteld. Niemand leek geïnteresseerd in zijn subtiele zinspelingen. Er werden hem alleen maar een boel akelig rechtstreekse vragen gesteld.
Hij probeerde het nog een keer: „Als ik nou enig idee had wat u zoekt...” Munro’s stem klonk streng. „Het spijt me, meneer Seeley, maar dat kan ik u niet vertellen. Ik kan u wel vertellen dat de voorwerpen waarnaar wij zoeken buitengewoon gevaarlijk zijn. Er is al een man omgekomen.”
Sam deed een laatste poging. „Ik neem aan dat er wel een aardige beloning zal zijn voor iemand die weet waar je er een kunt vinden.”
Munro boog zich naar voren. „Er zou wel eens een aardige gevangenisstraf kunnen zijn voor iemand die inlichtingen achterhoudt, doordat hij weet waar er een te vinden is en ons dat niet vertelt. Als iemand met burgerzin ons iets zou komen vertellen, dan zou daar wel een kleine beloning voor zijn. Een soort vindersloon.” Sam monterde meteen op. Zelfs een kleine beloning was beter dan niets. Hij pakte een van de houten stoelen, ging erop zitten en leunde vertrouwelijk naar voren. „Kijk het zit zo. Ik was gisteravond mijn strikken aan het controleren in het Bos van Oxley, toen plotseling ...”

Toen Sams vrouw met haar boodschappen terugkwam, was het stil in het kleine huisje. Daar keek ze niet van op. Haar Sam had de

gewoonte om te komen en te gaan wanneer het hem goeddunkt. Ze liep de achterdeur uit en riep: „Sam, Sam, ben je daar?" Er kwam geen antwoord. Ze liep de tuin door en deed de schuurdeur open. Geen Sam. Ze wou net de deur weer dicht doen en naar het huis teruggaan, toen ze de blikken trommel onder Sams werkbank zag staan. Ze herinnerde zich hoe vreemd Sam zich gedragen had. Zonder er verder over na te denken haalde ze de trommel onder de werkbank vandaan en maakte hem open.

Deze keer was hij niet leeg. Verpakt in haar eigen keukenfolie lag er iets ronds in. Ze glimlachte tevreden en begon het uit te pakken. Toen het folie eraf was, zag ze een doffe groene bol die van iets glads en zwaars gemaakt was. Hij was ongeveer zo groot als een voetbal. Ze stopte hem weer in de trommel, die ze meesleepte naar haar huisje. Toen ze in de zitkamer was, maakte ze de trommel weer open. De bol begon zacht te gloeien. Daarna begon hij te pulseren met een licht dat steeds feller werd. Meg leunde naar voren en staarde er gebiologeerd naar.

In het bos kwam een wachtende Auton tot leven. Hij draaide zijn lichaam heen en weer om de richting van het signaal te bepalen. Daarna kwam hij in beweging en stevende recht op het huisje af.

Op de bewakingsafdeling van de fabriek flikkerde een lichtje bij een monitor. Het flikkerde in hetzelfde pulserende ritme als de bol. Channing en Hibbert stonden ernaar te kijken.

„Nog geen drie kilometer hier vandaan," zei Channing tevreden. „We hebben de zwermleider eindelijk gevonden."

„Gaat u hem niet halen?" vroeg Hibbert.

„Dat wordt al gedaan." Channings ogen vernauwden zich. Zijn geest stond in contact met de Auton. Hij kon zien wat die zag en horen wat die hoorde. „Daar in dat kleine gebouwtje. Daar hebben ze de zwermleider!" Channings stem klonk triomfantelijk. Hij stond roerloos alsof hij in trance was. Hibbert keek angstig en toch gefascineerd naar hem. Zacht zei Channing: „We zijn er bijna." Zijn ogen staarden uitdrukkingloos in de verte.

De Auton ging meedogenloos verder. In de verte zag hij het huisje tussen de bomen.

Meg schudde ineens haar hoofd alsof ze wilde ontkomen aan de hypnotische invloed van de gloeiende bol. Ze sloeg het deksel dicht. De flikkerende bol was niet meer zichtbaar. Ze begon de trommel de zitkamer uit te slepen. Laat Sam dat nare ding maar in zijn schuur houden, vond Meg. Ze wilde het niet in huis hebben.

Toen de snelle UNIT-auto bij het bos aankwam, zei de generaal tegen de chauffeur: „Breng ons eerst naar de commandopost. Kapitein Munro moet weten dat we er zijn. We kunnen dan ook meteen even horen of er nog nieuws is.”
Achterin de auto zaten Liz, de Doctor en Ransome. Ransome werd steeds stiller naarmate zij in de buurt van de plek kwamen waar hij zijn angstige avontuur had meegemaakt.
Liz klopte hem bemoedigend op zijn arm. „U hoeft u nu geen zorgen meer te maken, meneer Ransome,” zei ze. „U gaat niet alleen terug. De generaal kan nu wat soldaten meenemen ”
Ransome keek beschaamd. „Ik begin te geloven dat ik het niet zal kunnen opbrengen om terug te gaan,” bekende hij. „Ik dacht eerst dat het wel zou gaan, maar het lijkt nu wel of het allemaal terugkomt. Het is net of ze me nog steeds observeren ” Er klonk paniek in zijn stem.
De auto hobbelde nu over de bosweg en ze zagen de tent met een UNIT-schildwacht ervoor. De auto stopte, de schildwacht salueerde en Munro kwam de tent uit. Voordat de generaal iets kon zeggen, begon Munro opgewonden te praten. „Het komt goed uit, generaal, dat u er bent. Ik heb hier iemand die een van die meteorieten gevonden heeft. Een hele. Hij heeft hem in een trommel in zijn schuur.”
Sam Seeley schrok nogal toen er een hele groep mensen de tent binnenkwam. Hij zette grote ogen op toen hij de Doctor zag. Maar Sam vertelde niet dat hij de Tardis had zien landen. Hij had al moeilijkheden genoeg. En trouwens, wie zou hem geloven. Toen Sam, tamelijk bedremmeld, opnieuw zijn verhaal verteld had, zei de generaal: „Kapitein Munro, weet u waar het huis van deze man staat?”
Munro keerde zich naar een stafkaart die op de tafel lag uitgespreid. „Hier, generaal. Een paar minuten hier vandaan.”
„Mooi, je kunt maar beter meegaan.”
Liz keek naar Ransome. Hij was ook uit de auto gestapt, maar had zich wat op de achtergrond gehouden. Hij zag eruit alsof hij erg in de war was. „Misschien kan ik hier wel wachten,” zei hij.
Munro merkte nu pas dat Ransome er ook was. „Ja, natuurlijk. Mijn mensen zullen wel voor u zorgen. Sergeant, zorg even dat meneer Ransome thee krijgt.” Munro pakte Sam bij zijn arm. „Kom mee. Jij moet ons laten zien waar dat ding is.”

Munro en de generaal gingen voorin bij de chauffeur zitten. Liz, de Doctor en Sam Seeley zaten achterin. De auto hobbelde over het bospad naar de weg.
Sam bekeek goedkeurend de gerieflijke dienstauto van de generaal. „Erg aardig van de heren om mij een lift naar huis te geven," zei hij beminnelijk. „Dat is heel wat beter dan mijn oude fiets." Niemand antwoordde en Sam zweeg verder.
Het was stil bij het huisje waarheen zij op weg waren. Een Auton kwam het bos uit en liep naar het hek voor het huis. Barney lag nog steeds in het voortuintje. Hij tilde zijn kop op en gromde naar de naderende gestalte.
In de schuur achterin de tuin duwde Meg de trommel onder de werkbank, kwam overeind en veegde haar handen af. Ze bleef even staan luisteren. Het was erg stil geworden. Het leek of zelfs de vogels opgehouden waren met zingen. Toen kwam uit de richting van het huis het langgerekte huilen van een hond.
„Maak niet zo'n herrie, Barney!" gilde Meg.
De hond ging weer vreselijk tekeer. Ongerust liep Meg naar het huis. „Hou toch op met dat gehuil, Barney."
De hond huilde weer maar na een kort gepiep werd het stil. Meg bleef nog even staan luisteren. Toen hoorde ze glas breken en hout versplinteren. Ze holde haar huisje binnen. In de zitkamer bleef ze verbijsterd staan.
De kleine kamer was in een puinhoop veranderd. De stoelen en de tafel waren kapot en een kast was opengebroken. Een reusachtige man stond met zijn rug naar haar toe als een woesteling een hoekkast te doorzoeken.
Meg was te verontwaardigd over wat er in haar huisje was aangericht om angst te voelen. „Hee daar!" gilde ze. „Wat denk je wel? Wil je maken dat je wegkomt!"
De gestalte draaide zich om. Meg hijgde van schrik. Het gezicht was leeg en glad en de gelaatstrekken zagen er onafgemaakt uit.
Hees fluisterde Meg: „„Maak dat je wegkomt! Mijn man is ook in de buurt." Maar terwijl ze sprak, wist ze dat het wezen haar niet kon horen of begrijpen. Langzaam liep ze achteruit. Toen draaide ze zich om en holde door de gang naar de achterdeur. Ze pakte de sleutel uit het slot en sloot de deur van buiten af. Daarna holde ze over het tuinpad naar de schuur. Sams oude jachtgeweer hing zoals gewoonlijk boven de deur. Haastig pakte ze het. Uit de richting van het huis klonk een luid geraas. Meg keek op. De achterdeur was

volledig uit zijn hengsels gerukt. In de deuropening stond de Auton. Even stond hij naar haar te kijken. Daarna begon hij het tuinpad af te lopen. Meg richtte het geweer en haalde de trekker over. Er klonk een droge tik. Natuurlijk. Sam borg het geweer nooit geladen op. Meg zocht koortsachtig op de plank bij de deur en vond een open doos met patronen. Met trillende handen brak ze het geweer open en laadde het. Ze klikte het geweer weer dicht en keek op. De Auton was haast bij haar.
Ze richtte het geweer op hem. „Je hebt gezien dat ik het geladen heb," zei ze bevend. „Je maakt dat je wegkomt of anders schiet ik je voor je donder!" De Auton bleef naderbij komen.
„Denk erom dat ik het meen." De Auton was nu bijna op armlengte. Meg vuurde eerst de ene loop af en toen de andere. De Auton zwaaide onder de kracht van de kogelstoten. Hij deed een paar stappen achteruit en Meg zag de rokende gaten in de borst van zijn ruwe overall. Daarna kwam hij weer naar voren. De uitdrukking op zijn lege gezicht was niet veranderd. Meg gilde nog een keer, toen viel ze flauw. De Auton stapte over haar heen en ging de schuur binnen.

Channings gezicht was een masker van uiterste concentratie. Hij siste: „Het signaal klinkt onderdrukt, maar het komt van erg dichtbij. We moeten het vinden. We moeten het vinden!"

Het was rustig toen de dienstauto van de generaal voor het kleine huisje stopte. Iedereen stapte uit en Sam ging hen voor naar binnen. „Meg!" riep hij. „Meg, we hebben bezoek." Hij bleef verbijsterd staan toen hij de ravage zag.
„We zouden wel eens te laat kunnen zijn," zei de Doctor. Plotseling hoorden zij gestommel in de tuin. De generaal en Munro trokken hun revolver. Gevolgd door de rest renden zij door de vernielde achterdeur naar buiten. Meg lag bij het schuurtje op de grond. De Auton liep met de blikken trommel over het tuinpad. Voordat iemand hem kon tegenhouden, drong Sam zich naar voren om bij Meg te kunnen komen. Hij trok zich niets van de Auton aan, tilde zijn vrouw op en droeg haar weg. De Auton keek op. Het was alsof hij merkte dat hij werd gadegeslagen. Hij liet de trommel vallen en hief zijn arm op in de richting van de generaal. De hand klapte aan het scharnier omlaag. Uit de pols stak een loop.
„Dekken!" gilde de Doctor. „Allemaal dekken!" Hij gaf de generaal

en Munro een duw, pakte Liz en slingerde haar naar binnen.
Een energiestraal suisde over het hoofd van de generaal en brandde een gat in de bakstenen muur. Munro dook achter een kolenhok en de generaal om de hoek van het huis. Ze openden allebei het vuur met hun dienstrevolvers. De Auton schokte en wankelde door de inslaande kogels, maar hij bleef terugvuren met zijn polspistool.
Vanuit de deuropening gilde de Doctor: „Generaal, kapitein Munro! Hou op met schieten!" De revolvers zwegen. Ook de Auton hield op met vuren, maar bewoog zijn polspistool langzaam heen en weer.
Duidelijk en nadrukkelijk riep de Doctor: „Het peloton kan elk ogenblik hier zijn. Dan kunnen we hem makkelijk overmeesteren."

In de plasticfabriek was Channings gezicht verwrongen van woede.
„Terugtrekken," siste hij. „Terugtrekken, terugtrekken!"
Naast hem vroeg Hibbert zenuwachtig: „Wat is er aan de hand?"
Channing zei: „UNIT. Er zijn er te veel. Het is nog te vroeg voor een openlijke strijd."

De kleine groep bij het huisje zag vol verbazing hoe de Auton plotseling omkeerde en zich door het bos uit de voeten maakte. De generaal wilde de achtervolging inzetten, maar de Doctor hield hem tegen. „Laat hem maar gaan, generaal. Je kunt hem niets doen en als je hem inhaalt, zal hij je zeker doden."
„Wat zei je nou over een peloton? Ik heb geen bevel gegeven dat er een peloton moest komen."
De Doctor glimlachte. „Dat weet jij en dat weet ik. Maar dat wist hij niet." Hij gebaarde in de richting waarin de Auton verdwenen was.
„Denk je dan dat dat ding je begreep?"
„Dat ding zelf misschien niet. Ik geloof dat het alleen maar een soort lopend wapen is. Maar degene die het bestuurt heeft me wel begrepen."
Om te voorkomen dat hem nog meer vragen zouden worden gesteld zei de Doctor; „We zullen maar eens kijken naar wat hij kwam halen."
De generaal keek naar Liz die Sam hielp om mevrouw Seeley bij te brengen. „Hoe is het met haar?"
„Alleen de schrik, denk ik. Maar het is toch beter dat ze naar het ziekenhuis gaat."
De generaal zei: „Munro, laat een ziekenauto komen." Toen mevrouw Seeley naar binnen werd gebracht, zei Sam: „Ik ga

schadevergoeding eisen. Wat een ravage! En hoe zit het met mijn beloning?”
Geprikkeld draaide de generaal zich naar hem om. „Doordat u er met die meteoriet vandoor bent gegaan, meneer Seeley, hebt u dit allemaal zelf aangehaald en mijn onderzoek ernstig gehinderd. Wat die beloning betreft - u en uw vrouw zijn er heel goed vanaf gekomen. Is dat niet genoeg?”
Deemoedig liep Sam achter de generaal naar binnen. De kranten waren er ook nog, dacht hij hoopvol. Zo’n verhaal zou zeker wel wat opleveren. Sam zag de koppen al voor zich. „MIJN STRIJD MET HET MONSTER”. Veelbelovende plannen makend volgde hij de generaal naar binnen.
Liz ging naar de Doctor die in de trommel zat te kijken.
„Interessant,” zei hij. „Hoogst interessant. Ik had gelijk wat betreft de vorm en de grootte.”
Liz keek naar de bol. Hij pulseerde nog steeds, maar veel minder.
De Doctor wees op het folie onderin de trommel. „Daar had Seeley hem in gewikkeld. Aluminiumfolie. Door dit en het metaal van de trommel werden de signalen gedempt.”
„En toen dat arme mens hem uitpakte, begon hij om hulp te roepen. Zou u hem maar niet liever weer inpakken?” Vlug begon de Doctor de bol in het keukenfolie te wikkelen. „Ik geloof dat dat wel een goed idee van je is.” „En als hij nou ontploft, net als die andere?”
De Doctor deed de trommel dicht. „Ik zou niet weten waarom, als we er voorzichtig mee omgaan. Tenzij hij natuurlijk een ingebouwde zelfvernietigingsimpuls heeft. Maar dat zullen we moeten riskeren.” Hij keek Liz opgewekt stralend aan.
„Doctor,” zei Liz, „als we met dat ding in het laboratorium aan het werk willen, zullen we hem toch uit die trommel en het folie moeten halen.”
„Ja, natuurlijk.” De Doctor zette de trommel op zijn schouder en liep ermee naar de auto.
„Wat gebeurt er,” vroeg Liz, „als dat wezen terugkomt om hem op te halen?”
De Doctor grinnikte. „Dat, mijn lieve kind, is een heel goede vraag.”
Munro kwam uit het huisje. „De ziekenauto is er, generaal. Seeley gaat met zijn vrouw mee naar het ziekenhuis.”
De generaal knikte en keerde zich naar de Doctor. „Wat nu, Doctor?”
Eigenaardig, dacht Liz, hoe de Doctor de leiding op zich genomen

leek te hebben. Of was het toch niet zo vreemd. De Doctor had iets zeer geruststellends over zich.
Hij wreef nadenkend over zijn kin. „Het ligt nogal voor de hand waar dat wezen vandaan kwam. Ransome moet door net zo'n wezen zijn aangevallen toen hij in de plasticfabriek was."
„Juist," zei de generaal energiek. „We zullen meteen tot de aanval over moeten gaan."
De Doctor schudde zijn hoofd. „Dan komen we misschien tegenover een leger van die wezens te staan. Zolang we niet meer weten, kunnen we misschien beter wat omzichtig te werk gaan."
„Wat moeten we dan doen?"
De Doctor zei: „Eerst moeten we deze kist onder bewaking terugsturen naar het hoofdkwartier van UNIT." Munro stapte naar voren. „Ik zal ervoor zorgen, Doctor." „Denk erom," zei de Doctor waarschuwend, „dat niemand die trommel mag openmaken, voordat ik er ben." „Ik geloof ook niet dat iemand daar zin in zal hebben," zei Munro.
De Doctor keerde zich naar de generaal. „En nu moesten we meneer Ransome maar ophalen van de commandopost en dan een vriendschappelijk bezoek aan die plasticfabriek gaan brengen."

Channing beende woedend heen en weer. „We moeten die zwermleider hebben," zei hij kwaad.
„Maar als UNIT hem heeft en u wilt nog geen openlijke strijd, hoe wilt u dat dan aanpakken?" vroeg Hibbert. Channing zei: „Er zijn andere methoden." Ineens viel zijn oog op de monitor. Ransome's hersenpatroon was er weer op verschenen. Met kille tevredenheid zei Channing: „Je vriend Ransome is zo onverstandig geweest om weer in dit gebied terug te komen. Met hem kunnen we nu tenminste korte metten maken."
Ransome zat alleen in de commandotent van UNIT zijn koud geworden thee op te drinken. Hij voelde zich moe en terneergeslagen. Het idee dat hij weer naar de plasticfabriek zou moeten, joeg hem angst aan, zelfs al genoot hij nu de bescherming van de generaal. Ze hadden hem hier neergeplant terwijl ze opeens zo nodig op jacht moesten naar meteorieten. Maar hij was nu in elk geval veilig. Buiten op de open plek kon hij de soldaten horen en het barse stemgeluid van de sergeant die toezicht hield op het uitladen van een legerwagen. Ransome verveelde zich. Hij wou dat de sergeant terugkwam, dan had hij tenminste iemand om mee te

praten.
Er stootte iets tegen het zeildoek aan de achterkant van de tent. Ransome keek even op, maar nam aan dat een van de soldaten er per ongeluk tegenaan gelopen was. Maar toen zag hij tot zijn verbazing dat er een lange scheur verscheen in de muur van tentdoek. Er stapte een gestalte doorheen. Ransome sprong in doodsangst overeind. Tegenover hem stond een Auton.
Voordat Ransome ook maar kon roepen, klapte de hand naar beneden en werd hij door een verzengende energiestraal getroffen. Hij viel neer. De Auton richtte zijn polspistool op het lichaam en een straal fel licht schoot te voorschijn. Ransome's lichaam gloeide eerst rood op en dan wit en verdween toen geheel. De Auton stapte even geluidloos als hij gekomen was door de scheur in het zeil naar buiten.

Een paar minuten later stopte de auto van de generaal voor de commandotent. Munro gaf bevelen voor het vervoer van de trommel naar het hoofdkwartier van UNIT. De Doctor, Liz Shaw en de generaal gingen de tent binnen. Ze keken verbaasd om zich heen.
De generaal brulde: „Sergeant! Waar is meneer Ransome naar toe?”
De sergeant verscheen in de ingang. „Nergens, generaal, voor zover ik weet. Toen ik hier wegging zat hij thee te drinken. Ik moest erbij zijn toen de vrachtwagen werd uitgeladen.”
De Doctor keek onderzoekend om zich heen. Bijna meteen zag hij de scheur in het tentdoek.
„We kunnen alleen maar aannemen dat hij hierdoor is weggegaan.”
„Maar waarom?” zei de generaal verongelijkt. „Waarom zou hij er nou op zo'n manier vandoor gaan?”
„Hij was behoorlijk bang om naar die fabriek terug te gaan,” zei Liz nadenkend. „Misschien vond hij dat hij het toch niet zou kunnen opbrengen.”
De Doctor kwam weer bij het tentdoek vandaan. „We denken nu wel dat hij is weggegaan, maar misschien is er iets anders binnengekomen.”
„Zou iemand hem dan ontvoerd hebben? Uit mijn eigen commandotent?” Die gedachte was de generaal bijna te veel.
De Doctor haalde zijn schouders op. „Het verhaal van Ransome was tenslotte onze enige schakel met de fabriek. Als meneer Ransome ergens is, dan is hij daar.”

Terwijl de auto naar de fabriek reed, zat de Doctor peinzend met zijn kin in zijn handen - Liz begreep dat hij alles wat er gebeurd was in gedachten nog eens doornam om een patroon te vinden, een reden. Hij zweeg nog steeds toen ze door de open poort reden waar Auto Plastics boven stond.
„Ze schijnen geen bezwaar tegen bezoek te hebben," zei Liz toen ze uit de auto stapten.
„Verbaast me niet," zei de Doctor afwezig. „Ze willen dat alles er zo gewoon mogelijk uitziet. Tot op het laatste ogenblik tenminste."
Liz keek hem nieuwsgierig aan, maar ze waren nu in de weelderig ingerichte receptie. De generaal legde de knappe, nogal popperige receptioniste uit wat ze wilden. Hij was vastbesloten om zich niet te laten afwimpelen. Maar dat werd helemaal niet geprobeerd.
„Meneer Hibbert kan u ontvangen," zei de receptioniste met haar heldere, emotieloze stem. „Wilt u maar met me meekomen?" Het leek haast alsof ze een afspraak hadden, dacht Liz. Alsof ze verwacht werden.
Ze keek nieuwsgierig om zich heen toen ze door de fabriekshal liepen. Dit was zeer moderne apparatuur, volledig geautomatiseerd. De generaal bleef even staan en keek over zijn schouder. Liz volgde zijn blik en dacht dat ze achter een van de machines iets zag bewegen. Daarna mompelde de generaal verontschuldigend en liep verder. Het meisje ging hen voor de trap op die naar Hibberts kamer voerde, liet hen binnen en vertrok zonder iets te zeggen.
Liz keek nieuwsgierig naar George Hibbert die opstond achter zijn bureau. Hij zag eruit als de doorsnee zakenman. Donker pak met een krijtstreepje, bril met donker montuur, grijzend haar. Zijn gezicht was getekend door spanningen en zorgen, maar niet erger dan de gezichten van veel andere zakenlieden.
Hibbert bood hen allemaal een stoel aan en ging toen weer achter zijn bureau zitten. Hij luisterde beleefd toen de generaal Liz en de Doctor voorstelde en de reden van hun bezoek uitlegde. De generaal gaf een korte samenvatting van het verhaal dat Ransome hem verteld had. Hij eindigde nogal onzeker.
„Dat is het wel zo ongeveer. Het is misschien een vreemd verhaal, maar u zult zich kunnen voorstellen dat we het toch na moesten gaan."
Hibbert keek hem lichtelijk verbaasd aan. „Dat vindt u misschien, generaal, maar het lijkt mij meer een geval voor een psychiater."

„Bedoelt u dat Ransome geestelijk gestoord was?”
„Ja, of eenvoudig kwaadaardig.”
Liz zei: „Er klopt dus helemaal niets van zijn verhaal?”
„Er klopt wel iets van. Hij heeft inderdaad voor mij gewerkt. En hij ontwierp ook een nieuw soort elektronische pop. Het was een geniale uitvinding, maar veel te ingewikkeld en te duur voor massaproductie. Toen ik weigerde om de productie ter hand te nemen, ging hij in zijn wiek geschoten naar Amerika om daar steun te zoeken.”
„En dat lukte hem blijkbaar,” viel de generaal hem in de rede.
„Dat vertelde hij mij. Maar als anderen hun geld eraan willen wagen, wil dat nog niet zeggen dat ik dat ook moet doen. Ik dacht er nog net zo over en dat heb ik ook tegen hem gezegd. Hij scheen te vinden dat ik hem in de steek liet. Hij begon te schelden en ik moest hem vragen om weg te gaan.”
„U denkt dus dat hij dat hele verhaal verzonnen heeft om u moeilijkheden te bezorgen?”
„Ik vrees van wel, generaal.”
„Maar waarom zou hij zo’n fantastisch verhaal ophangen?” Hibbert haalde zijn schouders op. „Waarom vraagt u dat hem niet? Ik zou het hem zelf ook graag willen vragen.” „We hadden hem mee willen nemen,” zei Liz. „Maar helaas verdween hij voor we vertrokken.”
„Daar kijk ik niet van op. Hij durfde me die onzin natuurlijk niet in mijn gezicht te zeggen.”
De Doctor zei nu pas iets. „Wat maakt u eigenlijk precies in deze fabriek, meneer Hibbert?”
„Dat zal ik u graag laten zien. Gaat u even mee naar onze magazijnen?”
De eerste ruimte waar zij kwamen, stond vol stellingen met plastic poppen met alle mogelijke kleuren haar en in alle mogelijke afmetingen. Rijen helblauwe ogen staarden hen vanuit plastic gezichtjes waakzaam aan. Liz huiverde. Op de een of andere manier had het iets sinisters dat er zo veel van die kleine schepsels in één ruimte bij elkaar waren.
Hibbert maakte een zwaaiend gebaar. „Hier zijn we mee begonnen. Maar we hebben ons inmiddels op ander terrein begeven. Als u even mee wilt komen?”
Hij nam hen mee naar een groter magazijn. Het stond vol met een menigte zwijgende en wachtende gestalten. Hibbert draaide het licht aan.

„Hier hebben we op het ogenblik veel succes mee. Etalagepoppen voor warenhuizen en winkels.”
Liz keek om zich heen. Rijen en rijen onmogelijk knappe mannen en mooie vrouwen. Zo mogelijk waren ze nog griezeliger dan de poppen.
De Doctor zei: „En kunnen deze... etalagepoppen bewegen?”
Hibbert glimlachte. „Natuurlijk kunnen ze dat.” Hij liep naar de dichtstbijzijnde pop en veranderde zijn houding. De armen, benen en romp waren makkelijk te bewegen en bleven in de positie die hij ze gaf. „U treft het dat u vandaag gekomen bent. Morgen zijn ze allemaal weg.” Hibbert zette de pop weer in zijn oorspronkelijke houding. „Zoals u kunt zien,” zei hij vol trots, „zijn ze bijzonder soepel en beweeglijk. Maar ik kan u verzekeren dat ze niet uit zichzelf kunnen bewegen. We noemen ze Autonen naar de naam van de fabriek. Auto Plastics.”
De generaal kuchte. „Heel indrukwekkend. Maar we zullen u niet langer lastig vallen, meneer Hibbert.”
Toen ze met Hibbert door de fabriekshal terugliepen, vroeg de Doctor: „Die Autonen van u - worden die goed verkocht?”
Hibbert knikte trots. „U zult onze Autonen straks in alle grote warenhuizen van Engeland aantreffen.”
Plotseling bleef de Doctor staan. Hij wees naar de deur waar Verboden Toegang op stond. „U hebt ons, geloof ik, niet laten zien wat daar gebeurt, meneer Hibbert.”
„Dat kan ik ook niet doen.” Hibbert keerde zich naar de generaal. „Ik kan u wel in vertrouwen vertellen dat wij het een en ander doen voor het Ministerie van Technologie. Wij doen proeven met hittebestendig plastic voor het ruimteprogramma. En als u geen speciale passen van het Ministerie hebt ...” Hibbert haalde verontschuldigend zijn schouders op. „Maar een man als u, generaal, zal de noodzaak voor geheimhouding wel kunnen inzien.”
„En als ik bij het Ministerie een pas haal en terugkom?” „Dan zal ik u graag het laboratorium laten zien. Maar ik moet er wel bij zeggen dat ik er ook niet veel van begrijp. Mijn compagnon Channing gaat over die afdeling.”
De generaal zei: „Jammer dat we niet met hem hebben kunnen kennismaken.”
„Ja, dat is jammer,” zei Hibbert, „maar hij is op het ogenblik inkopen aan het doen.” Inmiddels waren ze weer in de hal gekomen. Hibbert zei: „Als er dan verder niets meer is . . .?”

De generaal keek naar de Doctor die bijna onmerkbaar met zijn hoofd schudde.
„Nee, ik dacht van niet,” zei de generaal. „Bedankt voor uw hulp. Ik hoop dat we u niet meer hoeven lastig te vallen.”
Hibbert zei: „Tot ziens, generaal, juffrouw Shaw, Doctor. Als ik u verder nog van dienst kan zijn, hoor ik het wel.” Hij keek toe hoe de drie bezoekers in de auto stapten en wegreden.
Hibbert draaide zich om en liep de fabriek weer in. Hij zag er ineens uitgeput uit alsof hij een vermoeiende prestatie had geleverd. Channing kwam vanachter de machines vandaan en ging naast hem staan.
„Ik was verbaasd over een van de bezoekers. Zijn brein was krachtiger dan van de meeste mensen.”
Hibbert zei: „U bedoelt de wetenschappelijk adviseur? Zal wel een buitengewoon intelligente kerel zijn.”
„Je hebt het goed aangepakt, Hibbert. Heel goed.”
„Denkt u dat ze gerustgesteld waren?”
„Ze zijn nog steeds achterdochtig. Maar ze hebben geen bewijzen. Ze zullen tijd nodig hebben om iets tegen ons te ondernemen.”
„Als ze niet gerustgesteld zijn, komen ze met soldaten terug. En dan zullen ze daar willen kijken.” Hibbert keek naar de deur met Verboden Toegang.
„We kunnen ze tegenhouden,” herinnerde Channing hem. „We hebben alleen nog maar wat tijd nodig. Als het zo ver is, kunnen ze met soldaten ook niets meer beginnen.”
Samen liepen ze in de richting van de kopieafdeling.

Toen de dienstauto terugreed naar Londen zei de generaal: „We waren daar aan het juiste adres. Ik ving een glimp op van iemand die in de fabriekshal rondsloop. Het was de vent die jou probeerde te ontvoeren, Doctor.”
De Doctor knikte. „Ik heb hem zelf ook even gezien. Dat zal die meneer Channing wel geweest zijn. Ik geloof inderdaad dat dat wezen bij het huisje van Seeley een van hun Autonen was.”
Liz vroeg: „Wat gaat u nu doen?”
De generaal antwoordde beslist: „Ik ga tot de aanval over. We omsingelen de fabriek en doorzoeken hem dan van onder tot boven.”
„En als die fabriek nu eens vol zit met Autonen net zoals diegene, die ons bij Seeley aanviel?”

De generaal snoof. „Van revolverkogels trok hij zich niet veel aan. Maar we zullen eens zien of ze ook zo makkelijk denken over bazooka's of lichte artillerie. Als het moet bombardeer ik de zaak, verdorie."
De snor van de generaal krulde van strijdlust. „Scobie heeft me alle medewerking beloofd," vervolgde hij, „en daar zal ik hem aan houden ook."
„Waarom hebt u hem erbij nodig?" vroeg Liz.
„UNIT houdt er maar een kleine troepenmacht op na," legde de generaal uit. „Voor grootscheepse operaties moeten we het gewone leger om hulp vragen."
Liz keerde zich naar de Doctor die met zijn kin in zijn hand diep in de hoek van de bank zat weggezakt. „Wat bent u stil, Doctor? Vindt u dat de generaal niet moet aanvallen?"
De Doctor keek op. „Je moet zeker met grof geschut komen, generaal. Die fabriek moet zo gauw mogelijk dicht."
„Maar waarom kijkt u dan zo zorgelijk?" vroeg Liz.
De Doctor zuchtte. „Ik denk dat we onze vijand misschien wel onderschatten," zei hij. „Ik heb het gevoel dat het allemaal niet zo eenvoudig zal gaan." Hij verviel weer in stilzwijgen.
Zodra ze op het hoofdkwartier van UNIT waren, leek de Doctor op te leven. De blikken trommel stond voor hen klaar in het laboratorium en de Doctor begon er onmiddellijk een ingewikkeld stelsel van antennes en andere apparatuur bij op te stellen.
„Om de signalen te storen," legde hij uit. Daarna pakte hij zorgvuldig de bol uit en zette hem op een speciaal voor dat doel gemaakt onderstel. De bol begon meteen dreigend te pulseren.
„Wind je maar niet op, ouwe jongen," zei de Doctor berispend. „Nu zul je tegen ons moeten praten."
„Wat doen we er nu mee?" vroeg Liz. „Gaan we er bewonderend naar zitten kijken?"
„Hoorde je niet wat ik zei?" vroeg de Doctor. „We gaan proberen ermee in contact te komen. En we gaan zijn kracht testen."

Intussen belde brigade-generaal Lethbridge-Stewart met luitenant-generaal Scobie. Hij vertelde hem alles wat er gebeurd was. De aanval op het huisje van Seeley. De verdwijning van Ransome, het bezoek aan de plasticfabriek. Scobie was verbijsterd maar bereid om mee te werken.
„Auto Plastics," zei hij ongelovig. „Daar ben ik vandaag zelf nog

geweest.” En tamelijk bedeesd vertelde hij over de kopie die er van hem gemaakt werd. „Maar,” vervolgde hij, „dat doet er niet toe. Je kunt rekenen op alle medewerking die je nodig hebt.” Hij keek op zijn horloge. „Maar er is wel wat tijd voor nodig. Weet je wat, Lethbridge-Stewart, ik ga er meteen achterheen. Ik kan het vanavond allemaal regelen en dan kun je morgenochtend direct aan de gang.”

„Kon niet beter. Nogmaals bedankt,” zei de generaal. „Mooi,” zei Scobie, „ik neem nog wel contact met je op. Welterusten.”

Scobie legde de telefoon op de haak en zuchtte. Rare zaak was dat. Maar ja, daar was de generaal voor. Scobie dacht even met weemoed aan de dagen dat het soldatenvak eenvoudiger was. Een fijne charge van de cavalerie. Daar kon niets tegen op. Hij wou net de telefoon oppakken om zijn hoofdkwartier te bellen, toen er werd aangebeld. Generaal Scobie zuchtte geprikkeld. Hij had zich net zo verheugd op een rustige avond. Wie kon dat nu weer zijn?

Scobie liep naar de deur en deed open. Toen hij de gestalte zag die voor hem stond, deinsde hij ontzet achteruit. Een tweede generaal Scobie stond hem onverstoorbaar aan te kijken. Toen zijn evenbeeld op hem afkwam, wankelde hij achteruit. De andere generaal volgde hem. Channing verscheen achter de tweede Scobie. „Goedenavond, generaal,” zei hij. „Zoals ik had beloofd, kom ik u uw kopie laten zien.”

Channing en de tweede Scobie stapten naar binnen en duwden de generaal voor zich uit. De deur ging dicht. Er klonk een gedempte, reutelende schreeuw en toen werd het stil.

8. Het wassenbeeldenmuseum

Vol plannen voor de komende aanval stormde Lethbridge-Stewart het laboratorium binnen.
„Ik heb het allemaal geregeld,” begon hij opgewekt. „We gaan erop los . . .”
„Ssst!” zei Liz en beduidde hem dat hij stil moest zijn. De generaal zweeg lichtelijk gekwetst. Hij zag hoe Liz en de Doctor de meteoriet, of wat het ook wezen mocht, met een heleboel ingewikkeld uitziende apparatuur omgaven.
„Is de oscillator aangesloten?” vroeg de Doctor.
Liz was met de bedrading in de weer. „Wacht even. Ja, zo is het in orde.”
„Mooi. Zet hem dan maar aan.”
Liz haalde een schakelaar over en draaide aan een knop. De apparatuur begon zacht te zoemen.
De generaal keek toe, terwijl Liz en de Doctor zich over hun instrumenten bogen. Hij zuchtte in het besef dat hij niet hoefde te hopen iets te begrijpen van wat zij uitvoerden. Ze zouden het hem wel vertellen als het hun uitkwam. En hij had nota bene de leiding. Het was niet de eerste keer dat de generaal met de gedachte speelde om overplaatsing naar een gewoon regiment aan te vragen. Het leven was toen zo eenvoudig geweest. Appèls, inspecties, oefeningen, appèls . . . Ze hadden hem de baan bij UNIT kort na die zaak met de Jeti in de metro aangeboden. Vermoedelijk omdat hij de enige Britse officier was die ervaring had opgedaan met buitenaardse levensvormen. Hij had toen gedacht dat het een lekker makkelijk baantje zou zijn. Bovendien zou hij van kolonel tot brigade-generaal bevorderd worden. Maar als hij het allemaal geweten had! Eerst dat gedonder met die Cybermannen en nu dit weer. De narigheid van een wetenschappelijke benadering was, dacht de generaal, dat je aan de genade van wetenschappers was overgeleverd. Toen vrolijkte hij weer op. Ondanks al die geleerde hocus pocus, zou het probleem toch door een militaire operatie opgelost moeten worden. De ogen van de generaal glinsterden bij de gedachte aan de aanval die hij morgen op de plasticfabriek zou uitvoeren.
Door die gedachte aangemoedigd schraapte hij luidruchtig zijn keel

en zei: „Zou je er bezwaar tegen hebben om me te vertellen wat je aan het doen bent, Doctor?”
De Doctor keek op. Hij gebaarde naar de groene bol op zijn onderstel. Het ding begon dreigend te pulseren. „Het schijnt dat we daar een soort brein in hebben...” De Doctor wierp een vlugge blik op een trillende pen die een lijn op een strook papier trok. Vijftig megahertz.
Liz herhaalde: „Vijftig megahertz.” Ze draaide de knop wat verder. „Enige reactie?” vroeg ze.
De Doctor schudde zijn hoofd. „Nee. Nog maar vijftig, Liz.” Terwijl Liz de apparatuur bijregelde, ging de Doctor verder met zijn uitleg. „We weten dat het een of ander signaal uitzendt. Als we nu kunnen vaststellen op welke golflengte dat gebeurt, kunnen we misschien . . . o, lieve help!”
Tijdens het praten van de Doctor was het zoemen van de apparatuur in toonhoogte gestegen. Er kwam wat rook en toen spoten er vonken uit het apparaat. Haastig schakelde Liz het uit en deed een stapje naar achteren.
„Ik geloof dat we de zaak te zwaar belast hebben,” zei ze treurig. Ze begon de apparatuur te inspecteren. „Ja, kijk. Er is een circuit doorgebrand” Liz begon een paar verbindingen los te maken.
„Dat is interessant,” zei de Doctor op tamelijk tevreden toon. „Het betekent dat er een buitengewoon hoge weerstand moet zijn op de . . .”
De generaal viel hem haastig in de rede. „Zei je dat dat ding daar een soort brein is?”
„Een gedeelte van een brein. Of noem het maar liever een intelligentie. Dat komt dichter bij de waarheid.”
„En het zendt signalen uit? Waarheen?”
De Doctor keek hem weer geduldig aan. „Naar de rest van zichzelf. Dat ligt nogal voor de hand.”
Liz keek op van haar werk aan de apparatuur. „Dus al die bollen die zijn neergekomen maken deel uit van een soort collectieve intelligentie?”
De Doctor knikte. De generaal keek met weerzin naar de bol. Hij had het gevoel dat die terugkeek. „Kan het ons zien of horen?” vroeg hij, onwillekeurig fluisterend.
De Doctor grinnikte. „Het heeft geen zintuigen, beste kerel.”
„Onze metingen tonen aan dat er geen fysieke substantie in zit,” zei Liz.

„Waarschijnlijk heteropolair gebonden gasionen. Of iets van dien aard,” zei de Doctor op een toon of hij daarmee alles duidelijk maakte.
De generaal hield aan. „Maar het is van buiten de aarde en gevaarlijk?”
De Doctor keek peinzend naar de bol. „Het is een intelligente levensvorm en het is hier niet bij toeval. Ik vrees dat we moeten aannemen dat het vijandelijke bedoelingen heeft.”
„Maar hoe kan het ons kwaad doen, als het geen lichaam heeft?”
Ongeduldig nu zei de Doctor: „Als het hier eenmaal is, kan het vermoedelijk een lichaam voor zichzelf creëren.
Of misschien zelfs een aantal. Anders zou het ook geen zin hebben om hier naar toe te komen.”
Liz zei: „Een lichaam zoals dat ding bij Seeley’s huis?”
„Inderdaad. Misschien kan het ook andere vormen aannemen. Wezens die we nog niet gezien hebben.”
Liz rilde. „Ik geloof ook niet dat ik daar behoefte aan heb.” De telefoon aan de muur rinkelde en de generaal nam de hoorn van de haak. Hij zei: „Ja? Generaal Scobie? Verbind hem maar door.”
Hij wachtte even en toen klonk de vertrouwde stem van generaal Scobie. „Lethbridge-Stewart? De aanval op die plasticfabriek gaat niet door. Ze doen daar belangrijk werk voor de regering en mogen niet worden lastig gevallen.”
Lethbridge-Stewart kon zijn oren nauwelijks geloven. „Maar alles wijst erop dat die fabriek het centrum is van ...”
Scobie’s stem viel hem kil in de rede. „Het spijt me, generaal, maar dit is een bevel. Als u geen ernstige moeilijkheden wilt, moet u bij die fabriek vandaan blijven. Ik roep mijn mensen trouwens terug. Ze zijn dringend ergens anders nodig.” Er klonk een klik en de verbinding was verbroken.
De generaal keerde zich met een grimmig gezicht naar de anderen. „Dat was generaal Scobie. Hij heeft de aanval op de fabriek afgelast.” De Doctor en Liz waren bezig hun apparatuur weer in elkaar te zetten. De Doctor keek op. „Dan zul je het dus zonder hem moeten doen, hè?”
„Hoe zou dat moeten zonder troepen?”
„Waar kwamen die soldaten dan vandaan die in het bos aan het zoeken waren?” vroeg Liz.
„Die waren van het gewone leger. Ik had ze te leen van Scobie. Hij trekt ze allemaal terug.”

De generaal begon door het laboratorium te ijsberen.
„Dan zal ik hem moeten passeren. De Minister van Binnenlandse Zaken zal zijn bevel moeten herroepen. En als ze dat niet lukt, moet ik contact opnemen met het UNIT-hoofdkwartier in Genève en vragen of zij druk willen uitoefenen op de regering.”
De Doctor keek ernstig. „Dat gaat allemaal te veel tijd kosten. En ik heb ineens het akelige gevoel dat we niet veel tijd meer hebben.”
„Hoe zouden de mensen van die plasticfabriek Scobie tot andere gedachten hebben kunnen brengen?” vroeg Liz. „Zouden ze invloed hebben bij hooggeplaatste mensen?” „Geen flauw idee,” zei de generaal gemelijk. „Of ze moeten op zijn ijdelheid hebben gewerkt met die kopie.” De Doctor keek geïnteresseerd op. „Kopie? Wat voor kopie? Waarom heb je me dat niet verteld?”
„Daar kreeg ik de kans niet voor,” zei de generaal verongelijkt. „Ik heb het trouwens zelf ook nog maar net gehoord.”
Hij vertelde hun over het bezoek dat Scobie aan de fabriek had gebracht. En over een speciale tentoonstelling van steunpilaren van de maatschappij die in een beroemd Londens wassenbeeldenmuseum werd gehouden.
Het gezicht van de Doctor klaarde op. „Een wassenbeeldenmuseum! Lieve help, een wassenbeeldenmuseum. Ja, natuurlijk!” Hij keek naar de klok. „Kom mee, Liz, misschien halen we het nog voor sluitingstijd.” Terwijl hij Liz praktisch met zich meesleepte, stormde de Doctor het laboratorium uit
„Hee! Wacht eens even,” riep de generaal hen na. Maar toen haalde hij zijn schouders op. Dan gingen ze maar naar het wassenbeeldenmuseum. Voor zijn part gingen ze ook nog naar de dierentuin. Het echte werk werd weer aan hem overgelaten. Die geleerden waren ook net kinderen.
Hij wierp nog een blik vol walging op de gloeiende groene bol. Die flikkerde kwaadaardig terug. Daarna verliet hij het laboratorium en liep de gang door naar zijn kamer. Hij liet zich in zijn stoel vallen en pakte de telefoon.
„Met Lethbridge-Stewart. Geef me de Minister van Binnenlandse Zaken op de geheime lijn. Ik wil een afspraak met hem maken.”

Liz Shaw hield zich aan haar stoel vast, terwijl de Doctor met een jeep van UNIT door het Londense verkeer racete. Ze had hem ervan kunnen weerhouden de Rolls Royce van de heer Beavis te nemen door hem eraan te herinneren dat die wel op de lijst van gestolen

auto's zou staan. Maar met de jeep schoot hij ook best op.
„Lekker pittig karretje," riep de Doctor vol vreugde, terwijl ze op twee wielen een bocht doorgingen. „Alsjeblieft, Doctor," gilde Liz. „Waarom hebben we zo'n haast? En hebt u wel een rijbewijs?"
De Doctor was in zijn wiek geschoten. „Natuurlijk! Ik heb mijn brevet als ruimtepiloot op de route tussen Mars en Venus. En als we voor sluitingstijd in het wassenbeeldenmuseum zijn, hoeven we er niet in te breken."
De Doctor schoot op het allerlaatste moment tussen twee naderende vrachtwagens door. Liz rilde en besloot hem niet meer met vragen af te leiden.
Een paar minuten later kwamen ze bij het wassenbeeldenmuseum aan. Met een superieure minachting voor de verkeersregels parkeerde de Doctor de jeep op een dubbele gele streep die een stopverbod aangaf en rende met Liz achter zich aan de trap op. Het was tien minuten voor sluitingstijd. Liz kocht de kaartjes.
„Het is eigenlijk de moeite niet waard om nu nog naar binnen te gaan," zei de oude kaartjescontroleur, toen Liz hem de kaartjes liet zien.
De Doctor keek hem stralend aan. „Eigenlijk wilden we alleen maar even vlug naar de speciale tentoonstelling kijken."
De suppoost keek verbaasd. „Er zijn niet veel mensen die daarnaar vragen, meneer," zei hij. „Komt u maar mee, dan zal ik u erheen brengen." Liz en de Doctor volgden hem door de gangen. De meeste bezoekers waren al op weg naar de uitgang. De oude baas bracht hen naar een kleine zaal die in een uithoek van het gebouw lag. Er was het gewone podium dat met een zijden koord was afgezet. Op dat podium stond een aantal roerloze gestalten. De meesten waren gewoon uitziende mannen en vrouwen in burger. Een paar waren in uniform. Liz keek de Doctor verbaasd aan. Was dat nou alles? Maar de Doctor keek zeer belangstellend rond. Behalve zij was er geen mens in de zaal.
„Erg getapt zijn ze niet, hè?" zei hij opgewekt tegen de suppoost.
„Eerlijk gezegd niet, meneer," zei de oude baas. „Als u het mij vraagt, is er een slechte keus gemaakt. Wat is het nou helemaal? Hoge ambtenaren, een paar parlementsleden en hoge pieten van leger, marine, luchtmacht en politie. Allemaal heel belangrijke mensen, maar ze hebben niet veel. Dat is niet wat het publiek wil zien." Het oude baasje schudde nadrukkelijk met zijn kale hoofd.
„Het is inderdaad een nogal vervelend stel," gaf Liz toe. „Maar ik

moet wel zeggen," zei de suppoost loyaal, „dat dit nieuwe procedé geweldig is. Daar is geen twijfel aan. Kijkt u zelf maar. Ze zien er echt uit. Ze voelen zelfs echt aan. Ieder detail is volmaakt. Als ze nou een paar popsterren hadden genomen of een bekende moordenaar."

„Daar zouden ze lang niet zo veel aan gehad hebben," zei de Doctor bijna in zichzelf. Hij negeerde de verschrikte blik van de suppoost en zei: „Ik hoorde dat deze wassen beelden niet hier gemaakt zijn. En eigenlijk zijn ze ook niet van was, hè?"

„Dat klopt, meneer. Een of andere fabriek buiten Londen maakt ze. Het is een heel nieuw procedé. Een nieuw soort plastic."

„Waarom staan ze dan hier tentoongesteld?" vroeg Liz. De stem van de oude baas kreeg een vertrouwelijke toon. „Die lui willen op de markt zien te komen. Daarom hebben ze ons deze tentoonstelling kosteloos aangeboden. Ze willen weten hoe het publiek reageert. Dit zaaltje stond leeg en dat hebben we ze toen maar ter beschikking gesteld. Maar eerlijk gezegd is het nou niet bepaald geslaagd."

„Integendeel," zei de Doctor, „ik vind dat ze geweldig geslaagd zijn." Hij glimlachte innemend naar de verbaasde oude man. „Is de tentoonstelling nu volledig?"

„Dat dachten we. Maar er is er vandaag nog een bij gekomen. Die daar."

Hij wees naar een stramme gestalte in uniform achterin het zaaltje. Liz en de Doctor liepen er naartoe.

„Dat is generaal Scobie!" zei Liz.

„Net wat ik dacht," zei de Doctor. Hij keerde zich naar de suppoost. „Hartelijk bedankt voor uw hulpvaardigheid. We zullen u niet langer ophouden. U hebt nog maar een paar minuten en u zult wel moeten afsluiten. We komen er zelf wel weer uit."

„Dat is zo, meneer," zei de suppoost. „De uitgang is die kant op." En hij schuifelde de zaal uit.

Liz draaide zich om naar de Doctor. „Wat is er zo vreemd aan een model van Scobie? We wisten toch dat ze er een gemaakt hadden?"

Maar de Doctor luisterde niet naar Liz. Tot haar verbazing zwaaide hij zijn lange benen over het zijden koord en klauterde op het podium. Hij begon het model van Scobie aan een onderzoek te onderwerpen. Hij kneep in zijn oor, keek in zijn ogen en tenslotte bekeek hij het horloge aan de rechterpols van het model. Hij hield er zelfs even zijn oor tegenaan. Daarna klom hij weer terug over het

koord.
„Als jij een model van iemand maakte, Liz, zou je hem dan ook een polshorloge omdoen ?”
„Als het er volkomen echt uit moest zien wel.”
„Goed. Maar zou je ook de moeite nemen om het horloge op te winden en gelijk te zetten?”
Liz keek naar het model van Scobie en dan weer naar de Doctor. „Ik weet het niet,” zei ze slecht op haar gemak. „Wat bedoelt u?”
De Doctor wees naar de stille gestalten. „Al die modellen moeten onmiddellijk in verzekerde bewaring worden gesteld. Ik wil ze in het laboratorium onderzoeken.”
„U kunt toch niet een hele tentoonstelling arresteren?” „Ik niet, maar de generaal wel. Geef me even wat klein geld voor de telefoon, Liz.” De Doctor stak zijn hand uit. Liz haalde wat kleingeld te voorschijn en gaf het hem. Met een gemompeld: „Ik ben zo weer terug” haastte de Doctor zich weg.
Alleen met de stille poppen keek Liz om zich heen. Ze bekeek de kopie van generaal Scobie. Hij zag er griezelig echt uit. Maar de Doctor kon toch niet bedoelen . . . ? En hoe zat het dan met al die anderen?
Ze keek opgelucht toen de Doctor terug kwam hollen. „Er is niemand,” zei hij verbitterd. „De generaal is naar de Minister van Binnenlandse Zaken en Munro is onderweg naar Londen. Er was alleen een of andere stomme soldaat die nog nooit van me gehoord had en die niet snapte waar ik het over had.”
„Ik betwijfel of ik het snap,” zei Liz. „Wat doen we nu?”
„Als de generaal ons niet helpen kan, zullen we het zelf moeten doen.”
Liz keek hem geschrokken aan. „U bedoelt toch niet dat we die dingen moeten stelen?”
„Nou, niet allemaal,” zei de Doctor redelijk. „Maar een paar kleintjes moeten we toch wel kunnen meenemen.” „En wat zal het personeel zeggen als we er met hun poppen vandoor gaan?”
De Doctor keek haar medelijdend aan. „We doe het niet nu meteen, Liz. We wachten tot het gebouw gesloten is.” Liz haalde diep adem. „Als u maar niet denkt dat ik . . .” Buiten op de gang hoorden zij de stem van de suppoost. „Het museum gaat sluiten, dames en heren.”
De Doctor greep Liz bij de hand. „Kom, Liz. Verstoppen!”
De oude suppoost kwam de zaal in en keek rond met zijn bijziende ogen. Er was niemand meer. Hij vroeg zich even af waar het

vreemde paar, dat zo in deze tentoonstelling geïnteresseerd was geweest, gebleven was. Zeker door een andere uitgang weggegaan, dacht hij. Hij draaide het licht uit en ging weer terug naar de gang.
Even later kwam er beweging in twee poppen die wat naar achteren stonden. De Doctor en Liz klommen van het podium af.
„Mooi zo," zei de Doctor. „Nu hoeven we alleen maar te wachten tot het hier rustig is geworden."
Liz ging op de rand van het podium zitten. „Toen u het daarnet over dat horloge had, Doctor, bedoelde u toen dat dit de echte generaal Scobie is?"
„Vast en zeker. Ze zullen de arme kerel wel onder hypnose gebracht hebben."
„Kunt u hem daar niet uithalen?"
De Doctor keek twijfelachtig. „Dat is veel te riskant. Ik weet namelijk niet wat voor techniek ze gebruikt hebben. Het zou hem ernstig kunnen schaden of misschien zelfs kunnen doden als er iets mis ging."
De rijen stille gestalten stonden nu in het halve duister. „En dit stel dan?" vroeg Liz zenuwachtig. „Zijn dit ook echte mensen?"
„Dat betwijfel ik. Deze kopieën zijn nog niet geactiveerd. De kopie van Scobie hadden ze meteen al nodig."
„Om te voorkomen dat de generaal de fabriek aanviel?" „Precies."
„En die andere?"
„Die zullen ook geactiveerd worden. Als het zo ver is. Daarom wil ik er een paar in een laboratorium hebben. De apparatuur die wij hebben samengesteld, kan ik als wapen tegen ze gebruiken. Maar daar zal ik wel een paar proeven mee moeten doen."
„Moeten we hier nog lang wachten? Ik heb steeds het gevoel dat die dingen naar me kijken."
De Doctor gaf haar een bemoedigend klopje op haar rug. „Kop op. Zo lang duurt het niet meer. En het had veel erger kunnen zijn."
„Erger?"
De Doctor glimlachte. „Stel je maar eens voor dat we in de Gruwelafdeling zaten."

Channing en Hibbert stonden zwijgend en bijna eerbiedig bij het bassin. Het wezen daarin was nu veel groter. Het was vol rusteloos leven en leek klaar om zich een weg naar buiten te banen.
Channing verhoogde de toevoer van voedingsstoffen. Hibbert vroeg met een soort gefascineerde afschuw: „Hoe zal het er uitzien als het

klaar is?”
Channing kwam overeind van de toevoerbediening en keek hem onverstoorbaar aan. „Dat kan ik je niet zeggen.”
„Maar u moet het weten,” zei Hibbert. „U hebt het gemaakt.”
„Ik heb niets gemaakt. Ik heb alleen de voorwaarden geschapen waarin de energie-eenheden de volmaakte levensvorm konden scheppen.”
Hibbert wreef over zijn voorhoofd. „Waarvoor volmaakt?”
„Voor de verovering van deze planeet,” zei Channing kil. Hibberts gezicht verwrong zich van inspanning. „Maar ik begrijp niet...”
Channing keek hem minachtend aan. „Natuurlijk begrijp je het niet. Dat zou je nooit kunnen.”
Hibbert deinsde angstig achteruit. Channing dwong zichzelf te bedenken dat hij dit zwakke mensen gereedschap nog een tijdje nodig zou hebben.
„Verzet je niet tegen me, Hibbert,” zei hij kalmerend. „Vertrouw me. Gehoorzaam me. We moeten met elkaar samenwerken.”
Hibbert ontspande zich. „Ja, natuurlijk. Het is allemaal zo duidelijk als u bij me bent. Alleen heb ik soms ...” Hibbert schudde zijn hoofd als om alle problemen te verdrijven. Toen hij weer sprak, was zijn stem helder en opgewekt. Hij was weer helemaal de zakenman die een probleem besprak met een collega. „Hoe zit het met de zwermleider? Die is nog steeds bij UNIT.”
Channings toon was even zakelijk. „Daar wordt op het ogenblik voor gezorgd. Door onze generaal Scobie.” „Maar dat is maar een kopie. Als ze hem doorzien ...” Vol zelfvertrouwen zei Channing: „Tot nog toe, Hibbert, heb je alleen de primitieve Autonen in actie gezien. Zij hadden maar één doel. Doden. Maar de kopieën zijn volmaakte reproducties met dezelfde hersencellen en herinneringen.”
„Maar er is toch een verschil. Het zijn geen mensen.”
„Het enige verschil is het ontbreken van enige ontroering of gevoel. Maar daardoor kunnen ze efficiënter optreden. En daardoor staan de Nestenen boven jou.” Channing draaide zich om.
„Ik ga nu de kopieën activeren. Dan zul je zien hoe doeltreffend ze zijn.”

Kapitein Munro beende besluiteloos heen en weer. Hij wou dat hij verdorie wist wat er aan de hand was. Eerst was het zoeken in het Bos van Oxley afgelast. Alle militairen die UNIT te leen had gehad,

waren teruggeroepen. De majoor die daarbij de leiding had was er even verbaasd over als Munro zelf. „Het spijt me, kerel, maar het gebeurt op bevel van generaal Scobie. De jongens gaan allemaal op oefening in Schotland.” Toen hij op het hoofdkwartier van UNIT was aangekomen, had hij van de korporaal van dienst gehoord dat er een aanval op de plasticfabriek was opgezet en korte tijd daarna weer afgelast. De generaal probeerde ergens de Minister van Binnenlandse Zaken te pakken te krijgen en de Doctor en juffrouw Shaw waren met onduidelijke bestemming vertrokken. Het scheen dat de Doctor een tijd geleden had opgebeld met het wilde verzoek om een wassenbeeldenmuseum aan te vallen. Maar hij had boos de telefoon weer op de haak gegooid zonder te zeggen waar hij vandaan belde. Munro dacht niet dat hij nog iets nuttigs kon doen. Hij voelde zich nogal verloren en besloot dat hij net zo goed naar huis kon gaan. Nadat hij een nacht en een dag in die ellendige bossen had rondgesjouwd, had hij best zin in een behoorlijk bed. Munro gaapte en wilde net tegen de dienstdoende korporaal gaan zeggen dat hij er vandoor ging, toen hij stemmen hoorde. Tot zijn verbazing herkende hij het vertrouwde stemgeluid van generaal Scobie. Munro zette haastig zijn pet op en liep zijn kamer uit. In de hal trof hij generaal Scobie aan in gezelschap van twee vervaarlijk uitziende MP's. De korporaal was diep onder de indruk en leek ergens zwakjes bezwaar tegen te maken.
Munro salueerde en zei: „Kan ik u helpen, generaal?” Toen Scobie zich omdraaide, zag Munro dat hij niets meer had van zijn gewone opgewektheid.
Scobie’s stem klonk koel en formeel: „Ah, Munro. Deze idioot hier schijnt niet in staat te zijn een simpel bevel op te volgen.”
„Dat spijt me, generaal. Wat is de moeilijkheid?”
„Er is niets moeilijks aan. Ik kom alleen die meteoriet halen.”
„Maar generaal . . .” wilde Munro protesteren.
„Waar is hij?” blafte Scobie.
„In hét laboratorium, generaal. Maar met alle respect . . .” Scobie luisterde niet. Gevolgd door de twee MP's marcheerde hij de gang door naar het laboratorium. Munro kon er alleen maar achteraan lopen.
In het laboratorium stond de meteoriet nog steeds op zijn speciale onderstel. Toen Scobie binnenkwam begon de bol weer te pulseren. Scobie keek er tevreden naar en wilde hem oppakken. Haastig zei Munro: „Mag ik vragen wat u ermee van plan bent, generaal?”

„De regering wil dat hij naar het Nationaal Geofysisch Laboratorium gaat."
„Maar de Doctor en juffrouw Shaw waren al met een serie proeven begonnen . . ."
„En waar zit die geweldige Doctor dan nu?"
„Dat weet ik niet, generaal," gaf Munro toe. „Maar ik denk dat hij en de brigade-generaal wel gauw terug zullen komen. Als u zo lang geduld zou willen hebben ..." Scobie was niet te vermurwen. „Geen sprake van. Dit is een veel te belangrijke zaak om aan een zonderling zonder naam overgelaten te worden."
Hij stak zijn handen weer uit naar de meteoriet maar Munro slaagde erin zich tussen Scobie en de tafel te dringen.
„Het spijt me, generaal, maar ik vind dat generaal Lethbridge-Stewart op de hoogte hoort te zijn. Ik ben niet bevoegd om de meteoriet af te geven." Plotseling vlamde er woede in Scobie's ogen. „Weigert u een bevel te gehoorzamen, kapitein Munro?" Scobie's stem klonk koud toen hij verder ging: „Ik moet u eraan herinneren dat u, ook al bent u ingedeeld bij UNIT, als officier deel uitmaakt van het Britse leger. Wilt u me die meteoriet overhandigen of moet ik hem nemen en u wegens insubordinatie onder arrest laten stellen?"
Munro was even stil. Hij voelde aan dat er iets danig mis was. Hij dacht er even aan om verzet te bieden maar de invloed van een jarenlange militaire discipline was te sterk. Stijfjes zei hij: „U laat me geen keus, generaal. Maar onder protest." Hij stapte opzij. Voorzichtig, bijna eerbiedig, tilde Scobie de pulserende bol van zijn onderstel. Gevolgd door de twee zwijgende MP's draaide hij zich om en liep het laboratorium uit.

De Doctor en Liz zaten in het halfduister te wachten. Het hoofd van Liz knikte naar voren en ze besefte dat ze ondanks de vreemde omgeving bijna in slaap was gevallen.
De Doctor stond op, gaapte en rekte zich uit. „Vooruit, Liz, we hebben nu wel lang genoeg gewacht. Er zal nu wel geen mens meer in het gebouw zijn."
De stilte werd verstoord door het geluid van een deur in de verte. Voetstappen die in hun richting kwamen galmden door de lege gangen.
„O nee," fluisterde, Liz. „Wat is dat allemaal?"
De voetstappen waren nu bijna bij de deur. Haastig pakte de Doctor

Liz bij de hand en trok haar naar het einde van de zaal, waar lange fluwelen gordijnen voor een raam hingen. Samen glipten ze achter de gordijnen.
Het licht uit de gang viel de zaal binnen toen de deur werd opengegooid. Liz tuurde door een kier. Channing stond met Hibbert in de deuropening. Achter hen stonden twee vage gestalten. Liz zag dat hun trekken grof en onafgemaakt waren en hun ogen uitdrukkingloos. Het waren Autonen, net als het ding dat hen bij Seeley had aangevallen. Ze voelde hoe de Doctor stevig haar arm vastgreep om haar te waarschuwen dat ze geen geluid moest maken.
Channing keek de zaal rond. Het leek alsof zijn ogen door de gordijnen heen konden branden. Plotseling zei hij: „Ik voel de aanwezigheid van menselijke levensvormen in dit vertrek.”
Liz stapte achteruit. Ze voelde de Doctor naast zich verstrakken. Ze hoorde Hibbert antwoorden: „Alleen wij zijn hier en de kopieën. En Scobie.”
Channing zei: „Ja, natuurlijk. Scobie.”
Daarna klonk weer Hibberts stem: „Wat moet u doen om ze te activeren?”
„Doen? Niets. Ze weten dat het tijd is.”
Liz kon niet anders dan weer door de kleine kier kijken. De stille gestalten op het podium begonnen te bewegen. Hoofden draaiden, handen en voeten bewogen. Aanvankelijk nog wat aarzelend deden de gestalten een paar onbeholpen passen. Dan leek het alsof ze meer zelfvertrouwen kregen en een voor een stapten ze van het podium af. Onder hetzelfde griezelige stilzwijgen marcheerden ze een voor een de zaal uit. Het duurde niet lang of er was nog maar één gestalte overgebleven. Die van Scobie. De echte Scobie, herinnerde Liz zich. Hij bleef alleen over, terwijl al zijn onmenselijke metgezellen wegliepen.
„Waar gaan ze heen?” hoorde ze Hibbert vragen.
Er klonk een ijzige triomf door in Channings antwoord. „Ze gaan hun plaats innemen. Het is tijd voor hen om met hun werk te beginnen.”
Channing draaide zich om en volgde de kopieën. Hibbert stond nog even de lege zaal in te staren. Plotseling besefte Liz met schrik dat zijn ogen op de hare gevestigd waren. Liz vroeg zich af of hij haar kon zien door de kier tussen de gordijnen. Hibbert aarzelde even en liep toen de gang op. De twee wezens zonder gezicht volgden hem.

De deur ging dicht.
Liz en de Doctor kwamen achter de gordijnen vandaan. Zacht zei de Doctor: „We moeten meteen de generaal waarschuwen. Ze moeten veel verder zijn met hun plannen dan ik dacht."
Plotseling ging de deur open. Geschrokken draaiden ze zich om. Hibbert stond in de deuropening. Hij was alleen.
Langzaam, aarzelend kwam hij op hen af. Onduidelijk en moeilijk pratend zei hij: „Wat doet u hier? U hoort hier niet te zijn. Channing . . . Channing zal..."
De Doctor stapte naar voren en zei zacht maar dringend: „Channing zal ons doden als u hem vertelt dat we hier zijn. Hij heeft uw vriend Ransome ook gedood." Hibberts stem klonk verward. „Ransome? Die moest ik ontslaan. Hij moest ontslagen worden omdat.. . Channing zei ..."
Fluisterend zei de Doctor: „Channing beheerst uw geest. U moet u tegen hem verzetten. Channing is uw vijand. Hij is de vijand van het hele mensenras."
Hibbert keek hem in grote verwarring aan. „Channing is mijn compagnon. We hebben een nieuw beleid, ziet u.
Het is allemaal vanwege het nieuwe beleid."
„Luistert u eens goed naar me," zei de Doctor gedecideerd. „U moet bij Channing vandaan. Ga bij hem vandaan en denk na. Kom naar UNIT. Ik kan u helpen." Hibbert staarde hem aan met een gekwelde blik. Hij wreef met zijn hand over zijn ogen en schudde zijn hoofd.
Plotseling klonk in de gang het geluid van galmende voetstappen.
„Denk eraan," siste de Doctor nog, „ze zullen ons doden."
Channings stem riep: „Hibbert! Waar ben je, Hibbert?" Liz en de Doctor konden nog net achter de gordijnen duiken voordat Channing in de deuropening verscheen met een Auton achter zich.
Door de kier tussen de gordijnen zag Liz hoe hij de zaal rondkeek.
„Wat ben je aan het doen, Hibbert. Is er iets aan de hand?"
Liz hield haar adem in toen Hibbert naar Channing keek. Ze kon bijna de strijd in zijn geest zien tussen de uitwerking van de smeekbede van de Doctor en Hibberts angst voor Channing.
Hibbert zei: „Nee, er is niets aan de hand. Ik controleerde alleen de boel nog even."
„Er valt hier niets te controleren. We zijn hier klaar. Kom mee."
Channing draaide zich om en liep het zaaltje uit. Hibbert keek nog even naar de fluwelen gordijnen en volgde hem dan gehoorzaam.
De Auton bleef nog een ogenblik in de deuropening staan alsof hij

de kamer met zijn lege ogen afzocht. Dan draaide ook hij zich om en liep weg.
Liz hoorde het geluid van hun verdwijnende voetstappen. Toen klonk er een klap van een deur die werd dichtgeslagen. Voorzichtig kwamen Liz en de Doctor vanachter de gordijnen te voorschijn.
Liz vroeg: „Denkt u dat hij aan Channing zal vertellen dat hij ons hier gezien heeft?”
De Doctor wreef over zijn kin. „Ik hoop van niet.”
„Waarom verried hij ons niet?”
„Omdat Hibbert toch nog een mens is,” zei de Doctor. „Zijn geest wordt door Channing beheerst. Maar de menselijke geest heeft een geweldige veerkracht. Het is bijna onmogelijk om hem lange tijd geheel te beheersen.” Liz knikte begrijpend. „Zijn echte persoonlijkheid probeert steeds de overhand te krijgen.”
„Inderdaad. Maar het lijkt alsof de beheersing zwakker wordt. Zij is alleen volkomen effectief als Channing bij hem is. Als hij het klaarspeelt om bij Channing vandaan te komen, kan hij diens invloed misschien helemaal afschudden.”
De Doctor luisterde even aan de deur. „Het lijkt me dat ze allemaal weg zijn.”
Dankbaar volgde Liz hem naar de deur. Hoe eerder ze daar weg was, hoe liever. Ze bleef in de deuropening staan en keek om. Luitenant-generaal Scobie stond in eenzame pracht op het lege podium. „Wat moeten we met hem?”
De Doctor keek spijtig naar Scobie. „We kunnen nu niets voor hem doen. De arme kerel staat daar best veilig. Kom mee, Liz.”
Ze liepen naar de dichtstbijzijnde uitgang.

9. Het laatste gevecht

Toen Liz en de Doctor bij de kamer van de generaal kwamen, hoorden ze al zijn stem die luid klonk van verontwaardiging en verbijstering. „En wou je zeggen dat je hem dat ding zonder meer hebt laten meenemen?”

Ze gingen naar binnen en zagen Munro met een ongelukkig gezicht voor het bureau van de generaal in de houding staan.

„Ik had geen andere keus, generaal. Hij is tenslotte luitenant-generaal en bovendien had hij twee gewapende MP’s bij zich. Ze zouden me gearresteerd hebben en dan hadden ze de bol toch meegenomen. Nadat het gebeurd was, heb ik direct geprobeerd u te pakken te krijgen.” De generaal beduidde Liz en de Doctor dat zij moesten gaan zitten. „Je kon me niet te pakken krijgen, Munro,” zei hij bitter, „omdat ik uren en uren in ministeries heb rondgehangen om belangrijke regeringsfunctionarissen te spreken te krijgen. En zonder enig resultaat. Of ze zaten in eindeloze besprekingen, of ze waren vroeg vertrokken voor een lang weekeinde.” Hij keerde zich naar de Doctor en Liz. „En toen ik hier terugkwam, hoorde ik dat Scobie niet alleen de hele operatie heeft afgelast, maar dat hij ook nog achter mijn rug mijn enige bewijsstuk heeft weggehaald.”

„O, maar dat was Scobie niet, generaal,” zei Liz. „Scobie staat nog in het wassenbeeldenmuseum. Het moet zijn kopie geweest zijn.”

„Precies,” zei de Doctor. „Die hebben ze het eerst geactiveerd omdat ze hem nodig hadden om tegen UNIT op te treden. Nu de rest ook vrij rondloopt, krijgen we pas echt moeilijkheden”

De generaal keek hem beteuterd aan. „De rest? Wat voor rest? Zou je me misschien even willen vertellen waar je het over hebt, Doctor?”

De Doctor en Liz vertelden in het kort wat ze in het wassenbeeldenmuseum ontdekt hadden. Aan het eind van hun relaas maakte de generaal niet de indruk dat hij er veel wijzer van was geworden. „Willen jullie me vertellen dat hier een wassen beeld is komen binnenstappen en die bol heeft opgeëist?”

Munro zei: „Hij gedroeg zich wel erg vreemd. Kil en onmenselijk zou ik zeggen. Helemaal niet wat we van hem gewend zijn. Maar ik had nooit gedacht . . .”

„Begrijp je niet,” zei de Doctor, „hoe geraffineerd het is? De kopieën

zijn niet precies hetzelfde als de mensen. Dat kan ook niet. Een echtgenote, of een kind, of een goede vriend zou ze meteen doorhebben. Maar het gaat hier niet om persoonlijke verhoudingen. Het gaat om mensen met gezag. Mensen die hun ondergeschikten bevelen geven.”

Liz viel hem bij. „Als u hier bars en onvriendelijk zou binnenstappen, generaal, dan zou ook geen mens enig verschil . . .” Ze hield haar mond toen ze besefte wat ze zei. Munro kon een grijns alleen nog maar met een plotseling opkomende hoestbui maskeren.

„Toch heeft ze gelijk,” zei de Doctor. „Veel kopieën zullen waarschijnlijk wel achterdocht wekken. Maar ze zullen toch heel wat schade kunnen aanrichten voordat ze ontdekt worden.”

„Wat voor schade?” zei de generaal. „Waar zijn die dingen voor?”

Geduldig legde de Doctor het uit. „Al gauw zullen ze alle belangrijke posities in het land hebben ingenomen.”

„En de originelen? De echte mensen?”

„Sommige van hen zullen net als Scobie worden opgeborgen. De anderen . . .” De Doctor haalde zijn schouders op. „Een aantal zeer belangrijke mensen zal plotseling op twee plaatsen tegelijk verschijnen en opdrachten geven die met elkaar in tegenspraak zijn. Dat zal alleen maar de verwarring vergroten als de invasie eenmaal begint.”

„Invasie !”

„Vertel me nou niet dat je dat niet begrepen hebt, generaal. Wat er tot nu toe is gebeurd, waren alleen maar voorbereidingen. Het zal niet lang meer duren voor zij tot de aanval overgaan.”

„Wat moeten we doen?” zei de generaal. „Ik heb geprobeerd de regering te waarschuwen, maar niemand wil naar me luisteren.”

De Doctor stond op. „Twee dingen, generaal,” zei hij op besliste toon. „Eerst moeten juffrouw Shaw en ik een wapen ontwerpen dat we tegen de Autonen kunnen gebruiken. En als dat voor elkaar is, moet jij de plasticfabriek aanvallen.”

„Hoe moet dat? Scobie heeft toch al zijn mensen teruggeroepen!”

De Doctor fronste zijn wenkbrauwen. „Je hebt toch wel een paar mensen?”

„Ik, Munro en een paar mensen van het hoofdkwartier.”

„En vergeet juffrouw Shaw niet - en mij!” De Doctor glimlachte bemoedigend. „Als leger stelt het niet veel voor, hè generaal? Maar we zullen het ermee moeten doen.”

Het ding in het grote plastic bassin was nu bijna voltooid. Het deinde en zwol dat het hele vertrek ervan trilde.
Channing stond er met stille voldoening naar te kijken. De deur ging open en Scobie, of liever Scobie's kopie kwam naast hem staan. In zijn handen droeg de kopie de pulserende groene bol. Channing vroeg: „Waren ze niet wantrouwend?"
De kopie antwoordde met dezelfde vlakke emotieloze stem. „Nee. De menselijke soldaten gehoorzamen mijn bevelen zonder meer."
„En UNIT?"
„UNIT wordt geobserveerd. Als ze iets tegen ons ondernemen, zullen wij het weten. En zonder soldaten zijn zij machteloos. Ze zullen niet durven aanvallen."
„Je weet nooit zeker wat mensen zullen doen," zei Channing. „Het valt me steeds moeilijker om Hibbert onder controle te houden. Hij is verdwenen."
„Hibbert is niet meer nodig."
„Nee." Er klonk tevredenheid in Channings stem. „We hebben nu niemand meer nodig."
Hij nam de energie-eenheid uit de handen van Scobie's kopie en legde hem in een soort couveuse naast het grote plastic bassin. Het pulseren van de gloeiende groene bol bereikte een hoogtepunt toen Channing een paar instrumenten bij regelde. Dan na een laatste felle lichtflits doofde de bol uit. Het gedeelte Nesteense intelligentie dat het had bevat, was opgenomen. Het laatste element was toegevoegd. Het Nesteense Brein, die geweldige wil en intelligentie die Channing, de kopieën, de dodelijke Autonen en de knappe etalagepoppen in het hele land met elkaar verbond, was nu volledig.
Channing keerde zich naar de kopie met ogen die brandden van triomf. „Morgen zullen we de Autonen activeren. En dan zal deze planeet al gauw van ons zijn!"
Er lag een enorme warboel van elektronische apparatuur op de laboratoriumtafel. Liz Shaw hielp de Doctor wegwijs te worden in een ingewikkeld stelsel van bedradingen.
„Eens even kijken," mompelde de Doctor, die in een worsteling met een stel gekleurde draden verwikkeld was. „Rood en geel is samen."
„Groen?" stelde Liz hoopvol voor. „Hoor eens, Doctor, ik zou u misschien best kunnen helpen als u me vertelde waar deze toestand voor dient."
De Doctor keek op. „O, heb ik dat niet uitgelegd? Herinner je je nog

dat apparaat waarmee we proeven deden op die groene bol? Toen we nog een bol hadden om proeven op te doen."
Liz knikte.
„Nou, dit is precies hetzelfde. Met een paar kleine verfijningen."
„Maar ik meen me te herinneren, Doctor," zei Liz, „dat dat ding doorbrandde."
„Dat is zo," gaf de Doctor toe. „Maar deze is een stuk krachtiger. Ik hoop dat nu precies het omgekeerde zal gebeuren. Dat de Auton zal doorbranden!"
Liz keek toe toen hij onvermoeibaar verder werkte. De lange benige vingers waren handig en zeker met de draden in de weer.
Liz gaapte. „Kunnen we niet even pauzeren, Doctor? Ik kan mijn ogen haast niet meer openhouden."
De Doctor schudde zijn hoofd. „Het moet af, mijn lieve kind." Hij keek op naar Liz en zij zag de lijnen die de spanning in zijn gezicht had getrokken en de beheerste zorg in zijn ogen. „Ik geloof namelijk dat we niet veel tijd meer hebben," zei hij vriendelijk. „Misschien hebben we dit apparaat al heel gauw nodig." De Doctor werkte verder en Liz gaapte opnieuw.
Ze keek uit het raam van het laboratorium naar buiten.
De hemel begon al wat lichter te worden. Ze keek op haar horloge. Het zou al gauw ochtend zijn.
„Stel je voor," zei ze, „de meeste mensen in Londen gaan hun dag nu pas beginnen!"

De stad kwam tot leven. De schoonmaaksters kwamen druk pratend de kantoren uit. Winkeliers en hun personeel gingen hun winkels binnen en bereidden zich voor om hun klanten te ontvangen. De vroegste kantoorbedienden en de gretigste kopers stapten uit bussen en kwamen uit metrostations te voorschijn. Het zou niet lang meer duren of een normale, drukke Londense dag zou op volle toeren draaien. Maar deze dag zou voor Londen en voor steden in het hele land heel anders worden dan andere dagen. Dit was de ochtend van de Autonen-invasie.
In de etalages van winkels en in warenhuizen stonden de etalagepoppen te wachten. Een politieagent die door Oxford Street liep, wierp een blik in een etalage van een van de grote warenhuizen. Een groep etalagepoppen gekleed in gemakkelijke vrijetijdskleding zat onder een parasol met een geschilderde zee op de achtergrond. De agent dacht verlangend aan zijn eigen vakantie.

Nog maar twee weken . . .
Terwijl hij verder liep, kwam er beweging in de groep etalagepoppen. Nog wat schokkerig kwamen ze overeind uit hun ligstoelen. De grootste maakte een wijzend gebaar. De hand klapte omlaag en een loop werd zichtbaar. De andere etalagepoppen volgden zijn voorbeeld. Ze hadden dan misschien knappe gezichten en vrolijke vakantiekleren, maar het waren dodelijke Autonen. Vlug en zonder aarzelen stapte hun leider dwars door de spiegelruit het trottoir op.
De politieagent hoorde het geluid van brekend glas en draaide zich om. Hij dacht dat er een of ander ongeluk was gebeurd. Hij bleef verbijsterd staan toen hij de grote Auton op zich af zag komen. Andere gestalten volgden de eerste Auton door het gat in de ruit. Overal in de straat klonk het geluid van brekend glas, waar andere Autonen tot leven waren gekomen. De agent dacht toen dat het een of andere geweldig bewerkelijke grap was. Studenten dacht hij vaag. Maar nu gingen ze toch werkelijk te ver. Dat was zijn laatste gedachte. Toen hij naar de groep Autonen toeholde, verhief hun leider zijn polspistool en schoot hem neer.
Er verschenen nu andere groepen Autonen op straat. Meedogenloos schoten zij iedereen die zij tegenkwamen neer. Mensen probeerden gillend te ontkomen. In straten in de buurt, in straten in heel Londen en in de straten van alle Engelse steden gebeurde hetzelfde. Mensen gilden, raakten in paniek en probeerden te ontkomen maar de Autonen schoten hen neer.
De politie kreeg duizenden telefoontjes. Ze konden echter weinig doen. Er werden wapens uitgedeeld, maar de paar geweren en revolvers konden tegen de Autonen weinig uitrichten. Radio en televisie zonden waarschuwingen uit. „Ga niet naar uw werk. Verschans u in uw eigen huis. Laat niemand binnen die u niet kent.” Veel mensen hadden hun leven aan zulke waarschuwingen te danken, maar veel anderen die al op straat waren, konden niet meer ontsnappen. De Autonen leken overal te zijn.
De regering riep de noodtoestand uit en de hulp van het leger werd ingeroepen. Maar de meeste troepen waren op geheimzinnige wijze ver van de steden op oefening. Zij werden meteen teruggeroepen maar er ging voortdurend van alles mis. Orders kwamen niet aan of werden verkeerd uitgelegd. Troepen kregen te horen dat ze moesten blijven waar ze waren of ze werden naar een verkeerde plaats gestuurd. Bij de marine en de luchtmacht ging het al net zo. De

manschappen kregen geen duidelijke opdrachten of kwamen aan op plaatsen waar zij niet nodig waren. Het leek alsof op alle belangrijke posten verraders de regering tegenwerkten en met opzet probeerden verwarring te stichten.
Op een ministerie hoorde een jonge ambtenaar tot zijn verbazing hoe zijn minister telefonisch opdrachten gaf die de situatie alleen maar konden verslechteren. Hij stormde zijn kamer binnen om een verklaring te eisen. De minister stak zijn hand uit met een eigenaardig wijzend gebaar - en de hand viel omlaag zodat er een pistool zichtbaar werd.
Er waren meer van zulke gevallen. Veel kopieën werden ontmaskerd. Maar niet voordat zij geweldige schade hadden aangericht en overal verwarring hadden gesticht.
Commandogroepen van de moorddadige Autonen in donkere overall begonnen de verbindingscentra aan te vallen. Telefooncentrales, radio- en televisiezenders, kabels van de metro, alles ging in vlammen op door de wapens van de Autonen. Radio's, televisietoestellen en telefoons lieten het afweten.
Volledig van elkaar afgesneden probeerden groepjes militairen, politiemensen en regeringsfunctionarissen inzicht te krijgen in de toestand en een manier te bedenken om de vijand te bestrijden. Voortdurend hielden ze elkaar angstig in het oog. Niemand wist wanneer een vertrouwde hand zou wegklappen en het polspistool van een Auton zichtbaar zou worden.
Hier en daar werden wat succesjes behaald. Arbeiders uit een steengroeve braken de keet open waar explosieven lagen opgeslagen en bliezen verscheidene Autonen op. Hier en daar reden tanks door de straten die Autonen neerschoten en eenvoudigweg verpletterden. Kleine groepen soldaten wachtten niet langer op orders en versterkingen die toch nooit kwamen opdagen. Op hun eigen houtje haalden ze wapenopslagplaatsen leeg en gingen de vijand in straatgevechten met bazooka's, mortieren en antitankgeschut te lijf.

Het hoofdkwartier van UNIT werd belegerd. De slaperige dienstdoende korporaal die die morgen de hoofdingang wilde openen, werd begroet door een schot van een Auton die op de loer had gelegen. De Auton miste en de korporaal gooide de deuren meteen weer dicht. Hij drukte op een knop waardoor een stel zwaar gepantserde deuren dichtging. Overal in het UNIT-hoofdkwartier

sloegen nooddeuren en noodluiken dicht.
Vanuit zijn kamer had de generaal wanhopig geprobeerd om hulp te krijgen. Maar overal kreeg hij hetzelfde te horen. Chaos . . . paniek . . . verwarring. Daarna vielen
een voor een de buitenlijnen uit.
De generaal had de Doctor op de hoogte gesteld van de toestand voor zover hij die kende. De Doctor knikte ernstig. „Daar was ik al bang voor," zei hij. „Ik had alleen gehoopt dat we wat meer tijd zouden hebben . . . "Terwijl hij luisterde was de Doctor verder gegaan met zijn werk aan het ingewikkelde elektronische apparaat. De generaal zat nu in zijn kamer te wachten en vroeg zich af of het ding ooit klaar zou komen. Niet dat het veel uitmaakte, dacht hij somber. Ze konden nu nog maar weinig doen. Misschien konden ze een paar vijanden meenemen voordat het onvermijdelijke einde kwam. Plotseling zoemde de huistelefoon die door het noodaggregaat nog werkte. De generaal pakte hem op. „We zijn klaar," klonk de stem van de Doctor. De generaal gooide de hoorn op de haak en rende naar het laboratorium.
Liz en de Doctor stonden het voltooide apparaat te bekijken. Op de tafel stonden twee legertassen. In de ene zat de ingewikkelde elektronische apparatuur en in de andere een accu. Een lange kabel verbond de ene pukkel met de andere. De Doctor was bezig met iets dat er uitzag als een microfoon met een lange kabel op de elektronische apparatuur aan te sluiten.
De generaal bekeek het geval met een twijfelachtige blik. „Is dat alles?"
„Natuurlijk is dat alles," zei de Doctor. „In die ene pukkel zit het apparaat zelf. In de andere die door juffrouw Shaw gedragen zal worden, zit de krachtbron." Hij keek stralend van trots naar zijn uitvinding.
„En wat is dat?" vroeg de generaal terwijl hij op het microfoonachtige voorwerp wees. „Ik dacht dat we ze moesten vernietigen, niet interviewen."
„Dat," zei de Doctor, „is de . . . dat is waar het om gaat. Een FM-zender. Ik vrees alleen dat het apparaat maar een klein bereik heeft."
„Hij bedoelt dat je het ze praktisch onder de neus moet houden," legde Liz uit.
De generaal leek niet erg onder de indruk. „Werkt het?"
„Dat zullen we pas weten als we het proberen. Ben je klaar voor de

aanval?”
„Wanneer je maar wilt. Ik had nooit gedacht dat ik nog eens aan het hoofd zou staan van een troepenmacht die bestaat uit administratief personeel van het hoofdkwartier, een vrouwelijke geleerden.” Omdat de woorden hem ontbraken wuifde hij met zijn hand in de richting van de Doctor.
„Kop op, generaal,” zei de Doctor. „Het gaat om kwaliteit en niet om kwantiteit. Zullen we dan maar?” Hij gaf Liz de pukkel met de accu en hees de andere zelf op zijn rug. Enige ogenblikken later stond de kleine strijdmacht verdeeld over twee jeeps klaar in de garage van UNIT. De Doctor zat aan het stuur van de ene jeep waarin ook Liz en twee soldaten zaten. De generaal en de rest van de militairen zaten in een andere jeep. De soldaten waren zwaar gewapend met allerlei wapentuig. De motoren draaiden al. De generaal gaf een teken aan een soldaat. Deze drukte op een knop waardoor de stalen garagedeuren bediend werden, en sprong achterin de jeep. Zodra de deuren opengingen, gaf de Doctor vol gas en reed de afrit op. De jeep van de generaal kwam vlak achter hem aan. Energiestralen van wachtende Autonen schoten langs hun hoofden, maar de jeeps zigzagden tussen de aanvallers door en verdwenen uit het zicht.
Later kon Liz zich die tocht alleen nog als een soort nachtmerrie herinneren. De straten waren leeg, zodat ze niet door verkeer werden opgehouden. Overal om zich heen zagen ze de sporen van vernieling. Veel gebouwen stonden in brand, maar je hoorde niet het geluid van brandweerauto’s die op weg waren om hulp te bieden. Brandweerkazernes waren de eerste doelwitten van de Autonen geweest en de meeste brandweerwagens waren vernietigd. Ze kwamen langs kleine groepen vluchtende, angstige mensen. Een paar riepen waarschuwingen. Ze namen een route door zijstraten om de Autonen in de hoofdstraten te vermijden. Af en toe verschenen er wel Autonen die op hen vuurden en het scheelde maar weinig of ze werden geraakt. Een keer stapte een Auton recht voor hun jeep met geheven polspistool. De Doctor gaf gas en reed recht op hem in, zodat hij tegen een gebouw werd gesmakt. Liz keek over haar schouder en zag vol afschuw dat de Auton weer overeind was gekomen en op hen vuurde.
Tot haar grote opluchting lieten ze al gauw de voorsteden achter zich en snelden ze over landwegen naar de plasticfabriek waar het allemaal begonnen was en waar het allemaal weer moest eindigen,

wilde er nog enige hoop voor de mensheid zijn.

In het bos vlakbij de fabriek had een eenzame gestalte urenlang in een greppel verborgen gelegen. George Hibbert die niet wist wat er in de steden was gebeurd, had de raad die de Doctor hem in het wassenbeeldenmuseum had gegeven, opgevolgd. Hij was bij Channing weggegaan om te kunnen nadenken. Geleidelijk aan was zijn geest in de stilte en rust van het bos weer helder geworden. Afschuwelijke implicaties van wat er van hem geworden was overspoelden hem. Maar tenslotte werd hij weer zichzelf. Eindelijk was hij weer meester over zijn eigen gedachten. En hij wist wat hem te doen stond. Verstijfd kwam hij overeind en liep terug naar de fabriek.

Binnen in de fabriek stond Channing in zwijgende verbinding met het wezen in het bassin. Via de gemeenschappelijke Nesteense geest wist hij van de verwoesting die hij had aangericht. Channing was tevreden. Alles ging zoals het gaan moest. Hij wist ook dat de Doctor en de generaal en hun kleine strijdmacht op weg waren om hem aan te vallen. Hij vroeg zich even af wat mensen ertoe bracht om tot het laatst toe zo wanhopig te blijven doorvechten.

Er waren nu bijna geen moorddadige Autonen in de fabriek. Zij waren overal in het land met hun dodelijk werk bezig. Er was alleen een kleine groep achtergebleven om het wezen in het bassin te bewaken. Het wezen dat al gauw te voorschijn zou komen om zijn plaats als heerser in te nemen. Maar Channing maakte zich er geen zorgen over dat er maar zo weinig Autonen waren. Hij had zijn maatregelen getroffen. De fabriek werd nog steeds goed bewaakt.

Een stem achter hem zei: „Channing” Hij draaide zich om. Hibbert kwam op hem toelopen met een breekijzer in zijn hand. Hij zei: „Ben je daar, Hibbert? Ik maakte me ongerust over je.”

Hibbert voelde de haat in zich oplaaien toen hij die bekende stem hoorde. Hij hoorde Channing zeggen: „Je had niet moeten weggaan, Hibbert. Het is veiliger voor je om bij me te blijven.”

Hibberts stem klonk schril. „Dan kun je mijn geest beter beheersen, hè? O nee, Channing. De Doctor had wel gelijk. Als ik bij jou vandaan ben, kan ik denken.”

„Heb je weer met de Doctor gepraat?”

„Hij was in het wassenbeeldenmuseum. Hij weet wat je in de zin hebt. Hij zal het je beletten.”

Channing vond het wel amusant. „Hij mag het dan misschien

weten, Hibbert, maar hij kan er niets meer aan doen. De invasie van je planeet is al begonnen.”
Hibbert keek hem vol walging aan. „Wie ben je? Wat ben je?”
Channing zei: „Wij zijn de Nestenen. We hebben al miljarden jaren andere planeten gekoloniseerd. We zijn hier om de Aarde in bezit te nemen.”
„En wat gaat er dan met ons gebeuren? Met de mensen?” De afschuwelijke werkelijkheid drong ineens tot Hibbert door. „Je gaat ons uitroeien!”
Channings stem klonk kalmerend. „Jou niet, Hibbert. Jij bent onze bondgenoot. Jij hebt ons geholpen.”
Hibbert zei mat: „En jij... jij bent geen mens.”
„Ik ben een deel van het geheel, Hibbert. Nestenen bestaan niet als losse individuen. Het lichaam is alleen maar een vat, Hibbert. Dat zou jij moeten weten. Jij hebt me gemaakt.”
Op het gezicht van Channing verscheen op dat moment een afgrijselijke, onmenselijke glimlach.
Alles waarvoor Hibberts geest geblokkeerd was geweest, kwam nu terug. Hij herinnerde zich hoe hij op de avond van de meteorietenzwerm de groene pulserende bol in het bos gevonden had. Hij herinnerde zich hoe hij de bol had meegenomen naar de fabriek. Hij herinnerde zich hoe hij gebiologeerd in het groene licht had gestaard. Het had geleken alsof de groene bol diep in zijn geest tegen hem praatte. Hij had hem verteld van de andere bollen en waar hij ze vinden kon. Hij had hem verteld hoe hij de nieuwe apparatuur moest ontwerpen, dat hij de onderdelen moest bestellen en ze zelf moest monteren. Hij had hem verteld over het speciale plasticmengsel dat in de bassins gevoerd moest worden en hoe hij de elektroden aan de bol moest bevestigen om zijn energie te kunnen overbrengen.
Nachtenlang hand Hibbert in het geheim in de lege fabriek gewerkt. Het kwam goed uit dat Ransome op reis was. Tenslotte had Hibbert naast een bassin met borrelend plasticmengsel gestaan, de elektroden aangesloten en de schakelaar overgehaald. De bollen hadden geflikkerd en doofden toen. Het bassin met borrelend plastic gistte van leven. Iets erin begon vaste vorm aan te nemen en druipend was er de gestalte van een man uit opgestaan. Dat wat nu Channing heette.
Wat daarna gebeurd was, stond Hibbert maar vaag voor ogen. Hij en Channing hadden de Autonen gemaakt en de Autonen hadden

nog meer Autonen gemaakt. Al die tijd was Channings greep op zijn geest steeds sterker geworden. Tenslotte had hij geen eigen gedachten meer. Hij was een verlengstuk van Channing geworden. Maar dat was nu allemaal voorbij. Hij was nu vrij.
Plotseling wees Hibbert met zijn breekijzer naar het reusachtige plastic bassin. „En dat ding daar?”
„Dat is onze ware verschijningsvorm, Hibbert. In die gedaante leefden we op onze eigen planeet, voordat we onze lichamen afwierpen en pure geest werden. We schiepen voor onszelf menselijke gestalten om de invasie te kunnen beginnen. Maar als de planeet van ons is, zullen wij onze eigen gestalte herscheppen.”
Channing lachte en keek trots naar het bassin. „Daarin bevindt zich de schatkamer met het hele Nesteense bewustzijn. Wil je het zien Hibbert?” Weer lachte Channing en het ding in het bassin borrelde en gistte alsof het zijn vrolijkheid deelde.
Hibbert klampte zich vast aan één centrale gedachte. „Als jullie als één ding kunnen bestaan, kunnen jullie ook als één ding sterven!” Met opgeheven breekijzer sprong hij naar het bassin. Maar voor hij er was, stapte een Auton uit de schaduwen te voorschijn en schoot hem neer. Op een teken van Channing bleef de Auton met zijn energiepistool op het lichaam van Hibbert vuren tot hij, zoals Ransome voor hem, volkomen verdwenen was.
Plotseling verstarde Channing. Via de ogen van een Auton die in het bos bij de fabriek op wacht stond, zag hij de jeeps van UNIT voorbijschieten. Channing verbaasde zich weer over de stompzinnige manier waarop mensen tot het laatste ogenblik bleven doorvechten. Hij stapte door de deur met Verboden Toegang om zich op hun komst voor te bereiden.

Tussen de bomen doorhotsend reed de kleine strijdmacht tot aan het hek dat het fabrieksterrein omgaf. Vlug en handig knipten twee soldaten een gat in de afrastering. De generaal stapte er het eerst doorheen, gevolgd door de Doctor en Liz. Het handjevol soldaten kwam achter hen aan. Snel en zwijgend liepen ze naar een kleine achterdeur van de fabriek. De deur was op slot. De generaal knikte en een van zijn mannen schoot het slot kapot. De kleine groep was nu in de fabriek.
Ze keken verbaasd om zich heen. Er was niemand en de vreemde machines die hun werk gedaan hadden, lagen stil.
„Waar zijn ze allemaal?” vroeg Liz slecht op haar gemak.

„Ze moeten hier ergens zijn," zei de Doctor. „Daar moeten we heen!" Hij wees naar de deur met Verboden Toegang. Maar voor zij een stap konden doen, kwamen er plotseling overal gewapende mannen te voorschijn. Liz zag tot haar vreugde dat zij legeruniformen droegen. „Daar zijn dan toch uw versterkingen, generaal," zei ze. De Doctor keek om zich heen. „Ik denk van niet, Liz," zei hij zacht. „Die geweren zijn op ons gericht."
Tot haar stomme verbazing zag Liz dat hij gelijk had. De jonge kapitein die de soldaten aanvoerde, had zijn revolver getrokken en hield de generaal onder schot. „Generaal, u en uw mensen staan onder arrest. Wees zo goed uw wapens neer te leggen."
Bij de deur met Verboden Toegang erop stond Channing toe te kijken. Hij had het amusant gevonden om zijn fabriek door menselijke militairen te laten bewaken.
De generaal kon zijn oren haast niet geloven. „Wat haal jij in je hoofd, man?" snauwde hij. „Weet je dan niet dat er een invasie aan de gang is en dat die van hieruit geleid wordt? Doe die revolver weg en help me liever."
De generaal liep naar de jonge officier. De kapitein richtte zijn revolver. „Het spijt me, generaal, maar ik heb mijn orders. Ik schiet als u me ertoe dwingt. Geef uw mensen bevel om hun wapens neer te leggen. Anders zullen de mijne moeten schieten."
„Dan schieten ze maar, kapitein." De stem van de generaal klonk kalm. „We hebben hier werk te doen en dat zullen we doen ook. Ben je echt van plan op een mede officier te schieten of ben je verstandig en plaats je je onder mijn bevel?"
Liz keek naar de Doctor. Ze knikte naar het wapen dat ze samen droegen maar de Doctor schudde zijn hoofd. Het zou misschien tegen de Autonen werken, maar tegen menselijke soldaten was het nutteloos.
Liz keek naar de kapitein en vroeg zich af wat deze zou doen. Het was duidelijk dat hij niet verwacht had dat het zover zou komen.
De generaal zei: „Nou? Komt er nog wat van? Ik verzeker je dat ik daarheen ga." Hij knikte naar de deur met Verboden Toegang.
Verscholen achter de deur stond Channing ongeduldig te wachten. De generaal zou zich nu al overgegeven moeten hebben omdat hij zo hulpeloos in de minderheid was. Weer dat vervelende menselijke volhouden en verzet bieden. Waren ze te dom om het op te geven, vroeg Channing zich af.
Er klonk paniek in de stem van de kapitein. Koppig herhaalde hij:

„Ik heb mijn orders." De generaal deed nog een stap naar voren.
Plotseling verbrak de stem van de Doctor de gespannen stilte. „Ik ben geen deskundige op militair gebied, maar de generaal is toch zeker de meerdere in rang? Moet u dan niet zijn orders opvolgen?"
Even leek het alsof de kapitein zou toegeven. Hij liet zijn revolver zakken. Maar op dat moment stapte er iemand uit de schaduwen naar voren. Het was, of liever gezegd het leek generaal Scobie. Liz voelde hoe de Doctor naast haar van opwinding verstrakte. Hij gaf haar een waarschuwend tikje tegen haar elleboog en begon langzaam in de richting van de luitenant-generaal te schuiven.
De kapitein keerde zich dankbaar naar de gestalte van luitenant-generaal Scobie. Hij was blij dat hij van die afschuwelijke verantwoordelijkheid af was.
„Voor de laatste keer, generaal, geeft u zich over of moet ik mijn mannen bevel geven u neer te schieten?" Zijn stem klonk bars en dreigend. Helemaal niet zoals de echte Scobie, dacht Liz. Maar het was genoeg om de soldaten te overtuigen.
Liz en de Doctor stonden nu dicht bij Scobie.
De generaal zei: „Hoor eens, kapitein, dit is niet de echte generaal Scobie."
„Hij is het wel degelijk," zei de kapitein. „Ik heb bij zijn staf gediend. Ik ken hem goed."
„Misschien kan ik de zaak oplossen," zei de Doctor. „Zou u hier wat in willen zeggen?" Hij hield het microfoonachtige voorwerp vlak bij Scobie's gezicht en riep: „Inschakelen, Liz!"
Liz schakelde de stroom in.
Scobie zei: „Wat is dit voor onzin..." Hij sloeg zijn handen voor zijn gezicht en viel kronkelend op de grond. Daarna bleef hij stil liggen.
De kapitein keerde zich naar de Doctor. „U hebt hem vermoord!"
„Ik zou zeggen van niet," zei de Doctor. „Hij heeft namelijk nooit echt geleefd." Hij knielde naast het lichaam van Scobie en draaide het om. Het gezicht was grof en leeg geworden als dat van een Auton.
(Ver weg in Londen werd de echte luitenant-generaal Scobie plotseling wakker en constateerde tot zijn verbazing dat hij zich in het wassenbeeldenmuseum bevond).
De kapitein staarde met ongelovige schrik naar het gezicht van Scobie.
„Nou," snauwde de generaal, „wilt u zich nu onder mijn bevel plaatsen?"

Het laatste spoor van twijfel verdween uit de gedachten van de kapitein. „Ja, generaal," zei hij.
Toen kwam er opeens een rij Autonen aanmarcheren. „Dekken!" brulde de generaal. De soldaten zochten haastig dekking achter de machines. De handen van de Autonen klapten omlaag en energiestralen schoten uit hun pistolen. De generaal en zijn soldaten deden hun best om de Autonen tegen te houden. De kogels uit de geweren van de gewone soldaten hadden weinig of geen uitwerking. Maar de generaal had zijn mannen met machinepistolen en handgranaten uitgerust en de wapenkamer van UNIT had zelfs antitankgranaten opgeleverd. De zwaardere wapens hadden wel enige uitwerking. Het lawaai in de fabriekshal was oorverdovend.
Liz zag vol afschuw hoe soldaten door de energiestralen werden geraakt en door de fabriekshal werden geslingerd en als lege zakken tegen de muur bleven liggen. Vanuit de hoek waarin zij en de Doctor zich verborgen hadden, zag zij hoe Autonen door de kogels van machinepistolen en handgranaten werden opgeblazen. De arm van een Auton die van zijn lichaam was gescheiden zwiepte wild door de ruimte en bleef als een krankzinnige slang energiestralen spuwen.
Liz zag dat de Autonen aan de winnende hand waren. Ze kwamen steeds dichter bij de plek waar de Doctor en zij zich verborgen hadden. Ze trok de Doctor aan zijn mouw. Zij moesten zich toch ook terugtrekken? De Doctor schudde zijn hoofd. Hij beduidde Liz dat zij de accu gereed moest houden. Daarna stond de Doctor heel bedaard op. Hij stapte recht op een Auton af en hield de zender bij zijn gezicht. Op hetzelfde moment schakelde Liz de stroom in. De Auton zakte zo plotseling in elkaar dat hij bijna bovenop hen viel. Verscholen achter het lichaam van de Auton, lieten Liz en de Doctor de andere Autonen aan zich voorbij trekken. Liz lag met haar gezicht maar een paar centimeter van de arm van de Auton. Ze keek naar de grote hand - het was de linkerhand zonder het pistool - en huiverde bij de aanblik van de stompe vingers zonder nagels.
Daarna hees de Doctor haar overeind.
„Het is ons gelukt, Liz," fluisterde hij opgetogen. „We zijn achter de vijandelijke linies." Terwijl de slag achter hen voortwoedde, holden Liz en de Doctor naar de nu onbewaakte verboden afdeling.
Toen ze binnen waren, bleven ze verbaasd staan. De ruimte, die bijna geheel werd ingenomen door het reusachtige bassin, leek leeg te zijn. In het bassin was iets dat deinde en gistte en borrelde.

Liz keek naar de Doctor. „Daar zit iets levends in,” zei ze. „O ja,” zei de Doctor, „dat had ik ook wel verwacht. Het was de logische volgende stap. Weet je niet meer dat Ransome erover vertelde?” De Doctor was tevreden dat zijn theorie bevestigd werd. Liz zag tot haar verbazing dat zijn gezicht geen blijk gaf van angst, maar van een soort objectieve wetenschappelijke nieuwsgierigheid.
„Ik vraag me af...” zei de Doctor, terwijl hij om het bassin heen kuierde alsof hij van plan was erin te gaan zwemmen.
„Doctor, u wilt er toch niet ingaan?” vroeg Liz toen de Doctor een krat aansleepte om erop te gaan staan. „Iemand zal het moeten doen. Onze vriend daar is de sleutel van alles.”
„Inderdaad, Doctor. Maar u hebt het te laat ontdekt ” Channing was vanachter het bassin vandaan gekomen en stond hen aan te kijken.
„Och, ik weet niet,” zei de Doctor. „Op deze planeet bestaat een gezegde dat het nooit te laat is.”
Channing keek geïnteresseerd naar de Doctor. „U praat alsof u geen mens bent.”
„Dat ben ik ook niet.”
„Ik dacht al zoiets toen u hier de eerste keer was. Uw geest voelt anders aan dan die van de mensen. Er zijn diepten in die ik niet bereiken kan.”
De Doctor zei: „Zoals u ben ik niet van deze planeet. Maar ik ben hier uit vrije wil gekomen. Waarom bent u gekomen?”
„Wij zijn Nestenen. Ons doel is verovering - altijd. Wij moeten het Nesteense bewustzijn over alle sterrenstelsels verspreiden.”
„Wij?” vroeg de Doctor scherp. „Spreekt u namens uw hele volk?”
„Ik ben mijn hele volk,” zei Channing eenvoudig. „Wij zijn de Nestenen. Wij zijn allen één.”
„Een gezamenlijk brein, een collectief zenuwstelsel, nietwaar? En wat de Aarde betreft, huist het allemaal in die levensvorm in het bassin?”
„Precies,” zei Channing. Hij was steeds luider gaan spreken. „Zou u de ware gedaante van de Nestenen willen zien, Doctor, voor u gaat sterven?”
De vloeistof in het bassin deinde en borrelde nog een laatste keer. De zijkant van het bassin barstte open en de Doctor en Liz sprongen achteruit. Boven hen uit torende het afschuwelijkste wezen dat Liz ooit had gezien. Een reusachtig monster met vele vangarmen dat het midden hield tussen een spin, een krab en een octopus. De voedingsvochten uit het bassin stroomden nog van zijn lichaam.

Voorin in het glinsterende lichaam staarde een enkel kolossaal oog hen met buitenaardse intelligentie en haat aan.
De Doctor stond ernaar te kijken met een uitdrukking van geboeide belangstelling. „Merkwaardig," zei hij. „Hoogst merkwaardig."
En toen opeens schreeuwde hij: „Nu, Liz!"
Op hetzelfde moment greep het Nesteense monster met een van zijn lange vangarmen de Doctor en begon hem naar zich toe te trekken. Liz schakelde de stroom in. Er gebeurde niets.
„Nu, Liz! Nu!" schreeuwde de Doctor dringend. Liz haalde nog eens de schakelaar over en weer zonder resultaat. Liz begreep dat, toen de Doctor door het monster gegrepen werd, een kabel losgeschoten moest zijn.
Het monster trok de Doctor steeds dichter naar zich toe. Nog een slijmerige vangarm wikkelde zich om zijn nek en begon hem te wurgen. De Doctor vocht als een razende. Liz dook onder het monster en grabbelde naar het uiteinde van de kabel. Ze kreeg hem tenslotte te pakken. Een derde vangarm draaide zich om haar lichaam maar met een laatste wanhopige poging zag Liz kans de plug erin te steken.
Onmiddellijk begon het apparaat van de Doctor te zoemen. Liz verhoogde de spanning zover mogelijk en de Doctor hield het microfoon-achtige voorwerp voor het oog van het monster. Het wezen huilde als in vreselijke pijn. Liz dacht dat haar trommelvliezen het zouden begeven. De vangarmen die Liz en de Doctor vasthielden, verloren hun kracht en vielen tegen de grond. Ze keken toe hoe het afschuwelijke schepsel waarin de Nesteense geest huisde, begon op te lossen. Het smolt weg als was in een oven. Tenslotte was er niets meer over dan een poel dikke slijmerige vloeistof. Een ogenblik bleef het oog dat tot het laatst toe haat leek uit te stralen in het vocht drijven. Maar toen loste dat ook op. De Nesteen was dood.
Liz en de Doctor krabbelden overeind. De Doctor zag Channing voorover liggen. Hij keerde het lichaam om. Net als de kopie van Scobie had ook Channing nu de grove lege trekken van een Auton.
De Doctor keek op. „Niets om bang voor te zijn, mijn lieve kind," zei hij vriendelijk. „Het is maar een pop."

Toen Liz een paar minuten eerder wanhopig probeerde het apparaat van de Doctor op de accu aan te sluiten, had brigade-generaal Alastair Lethbridge-Stewart zich erbij neergelegd dat hij aan het

einde van een niet onverdienstelijke militaire loopbaan was gekomen. Hij en zijn mannen hadden door de hele fabriek heen moedige achterhoedegevechten geleverd. Velen waren daarbij omgekomen door de Nesteense energiestralen. De weinige overlevenden zaten nu in de val in een hoek van de fabriekshal. Ze werden belaagd door twee groepen steeds naderbij komende Autonen. De generaal maaide een naderende Auton letterlijk in tweeën met een furieus salvo uit zijn machinepistool. Hij had het magazijn leeggeschoten en de generaal tastte naar een nieuw. Hij had er geen meer. Weer stond er een Auton voor de generaal met zijn polspistool op hem gericht. De generaal keek in de loop en wachtte op het einde. Dan tot zijn stomme verbazing leek het alsof de uitgestrekte arm voor zijn ogen verslapte. Hij zakte omlaag en de Auton sloeg tegen de grond. Overal om hem heen stortten de Autonen in elkaar.

Plotseling was het stil. Kruitdamp dreef in wolken door de fabriekshal. De generaal en de paar mannen die nog over waren keken elkaar verbaasd aan. Ze konden nauwelijks geloven dat ze nog leefden. Een stem verbrak de stilte. „Generaal! Waar ben je, generaal?" klonk ongeduldig de stem van de Doctor. „Is alles goed met je?" De generaal holde naar de verboden afdeling.

Liz en de Doctor stonden in de deuropening te wachten. Achter hen kon de generaal een smerige blubberhoop op de grond zien liggen. Moe maar blij keek de Doctor de fabriekshal in. Achter zich had hij het vernielde bassin, het opgeloste monster en de overblijfselen van Channing. Voor zich had hij de fabriekshal vol kogelgaten, de in elkaar gezakte Autonen en de soldaten die in het gevecht waren gesneuveld.

„Het doet me genoegen dat met jullie alles in orde is, Doctor, juffrouw Shaw," zei de generaal.

„Daar ben ik nog niet zo zeker van," zei Liz beverig.

De Doctor sloeg geruststellend zijn arm om haar schouders. „Ik geloof dat we gewonnen hebben, Liz," zei hij zacht. „Maar er is een hoge prijs voor betaald."

Pas toen zij weer veilig terug waren in het hoofdkwartier van UNIT, drong het tot hen door dat het allemaal echt voorbij was. Toen het Nesteense monster in de plasticfabriek stierf, verdween het leven uit alle Autonen in het land en werden ze even onschadelijk als de wassen beelden waar ze op leken. Er was veel schade aangericht en

veel levens waren verloren gegaan. Maar het land begon zich alweer van de schok te herstellen en het normale dagelijkse leven zou wel weer gauw op gang komen.
In het laboratorium van UNIT vierden de teruggekeerde strijders de overwinning met grote mokken zoete sterke dienstthee. Vol trots legde de Doctor de werking van zijn apparaat uit.
„In wezen is het een apparaat dat in de geneeskunde wordt gebruikt. Het is alleen veel krachtiger. De Nestenen werden bij elkaar gehouden en tot leven gebracht door dat ene centrale brein. In zekere zin maakten zij allemaal letterlijk deel uit van één reusachtig wezen. Een wezen dat zichzelf kon opsplitsen en gedeelten bewustzijn in verschillende gedaanten kon plaatsen. Het deed maar een heel klein beetje van zichzelf in de Autonen. Net genoeg om te kunnen bewegen en primitief te denken. Eigenlijk waren ze helemaal niet levend " Liz rilde. „Ik vond ze anders levend genoeg."
De Doctor nam een slok van zijn thee en ging verder. „Het deed wat meer van zichzelf in de kopieën. Daardoor konden zij een mens heel behoorlijk imiteren."
„En die Channing?" vroeg de generaal.
De Doctor wreef over zijn kin. „Ik geloof dat hij een zeer groot deel van zichzelf in Channing stopte. Hij was de voorhoede. Hij kon denken en plannen maken. Ik denk dat hij zelfs gevoelens had, hoewel die weer heel anders waren dan de onze."
„En dat wezen in de fabriek?" vroeg Liz.
„De Nestenen zijn eigenlijk één enkel wezen," legde de Doctor uit. „Ik veronderstel dat het gerieflijker voor hen was om het gedeelte van hen dat hier was in een enkel lichaam te hebben. Toen Channing de boel in de fabriek op poten had, begon hij daarvoor de mogelijkheid te scheppen. Toen dat gebeurd was, brachten zij al hun levenskracht vanuit de meteorieten over in dat ene gezamenlijke brein."
„En daarmee zetten ze alles op één kaart," zei de generaal.
„Precies," zei de Doctor. „Gelukkig had ik een betere kaart."
„U zei 'het gedeelte van hen dat hier was', Doctor," zei Liz. „Bedoelt u dat er meer is?"
„Ik zou denken van wel," zei de Doctor opgewekt. „Ik geloof niet dat het Nesteense brein zich helemaal op deze planeet heeft gewaagd."
De generaal zei: „Ze zouden het dus nog een keer kunnen

proberen?”
De Doctor keek peinzend. „Het zou kunnen. Maar ze hebben hier een lelijke tegenslag gehad. En doordat ze telepathisch met elkaar in verbinding schijnen te staan, zal de rest van het Nesteense brein wel begrepen hebben hoe ze hier verslagen zijn.”
Liz zei praktisch: „Weten ze hoe beperkt het bereik van die FM-golven is? We moesten met dat ding zowat op hun lip gaan zitten.”
De Doctor knikte. „Ik hoop dat ze dat niet te weten zijn gekomen.”
De generaal vroeg: „Doctor, als die Nestenen besluiten om nog een aanval te doen, kunnen we dan weer op je hulp rekenen?”
De Doctor keek hem spottend aan. „Mag ik dan aannemen dat je me niet meer als een bedrieger beschouwt?”
„Dat mag je,” zei de generaal. „Twee dingen hebben me overtuigd.”
„O ja?” zei de Doctor nieuwsgierig.
„ Je geniale wetenschappelijke resultaten,” zei de generaal. „En het andere?” vroeg de Doctor met een bescheiden lachje.
„Dat ergerniswekkende temperament van je,” zei de generaal. „Er kunnen er geen twee zijn zoals jij, Doctor. Je gezicht mag dan veranderd zijn, maar je karakter niet.” Even keek de Doctor beledigd maar toen ving hij de blik van Liz op en hij grinnikte.
De generaal ging verder: „Ik ben bereid je de functie van wetenschappelijk adviseur van UNIT aan te bieden. Juffrouw Shaw schijnt het niet te willen. Wat vind je daarvan?”
De Doctor keek nadenkend. „Dan zullen we het toch eerst over de voorwaarden moeten hebben, ouwe jongen.”
„Voorwaarden?” zei de generaal. Liz kon aan zijn stem horen dat hij vond dat de eer om voor UNIT te mogen werken al meer dan genoeg was. „Voorwaarden?” herhaalde de generaal. „Je zult over het salaris best tevreden zijn.”
„Beste kerel, ik wil geen geld,” zei de Doctor verontwaardigd. „Wat moet ik ermee?”
De generaal keek hem niet begrijpend aan. „Wat wil je dan?”
„Gelegenheid om de Tardis te repareren. Apparatuur, een laboratorium, een plek om te slapen. O ja, en ik sta erop dat juffrouw Shaw hier blijft om me te helpen.”
Hij keek smekend naar Liz. Dat deed de generaal ook. „Nou, juffrouw Shaw?” vroeg hij.
Liz haalde diep adem en knikte. „Ik lijk wel gek,” zei ze. „Maar goed. Als jullie dat graag willen.”
De generaal zei: „Dat is dan voor elkaar, Doctor. Verder nog iets?”

„Lieve help, ja! Besef je wel, dat alles was ik bezit dat is wat ik aan heb?” De Doctor keek schuldbewust. „En dat is trouwens ook niet eens van mij. En dan is er nog die auto.” Hij keek smekend naar de generaal. „Weet je, ik ben gehecht geraakt aan die auto. Hij heeft karakter.” „Nee, Doctor,” zei de generaal beslist. „Die auto gaat terug naar de eigenaar.”
De Doctor zuchtte. „Ja, ja, dat zal wel moeten. Maar je zult er toch wel ergens net zo een kunnen opduikelen?” De generaal zag eruit alsof hij op het punt stond te ontploffen, toen de Doctor vriendelijk zei: „Het zou voor mij een goede reden zijn om te blijven.”
„Goed dan,” gromde de generaal.
Liz moest glimlachen om de kinderlijke vreugde van de Doctor.
„Fijn,” zei hij blij. „Wanneer kan ik er een gaan uitzoeken?”
„Nog niet,” zei de generaal geduldig. „Op het ogenblik besta je officieel nog niet. Ik zal je eerst aan papieren moeten helpen.” Hij wilde weglopen maar bleef ineens staan. „O ja, Doctor, ik realiseer me nu dat ik je naam niet eens weet.”
De Doctor keek van de generaal naar Liz Shaw. Hij kreeg eigenlijk best schik in zijn verblijf op de Aarde. Het zou natuurlijk niet zo lang duren. Ondanks de Tijdheren zou hij de Tardis wel weer gauw in orde hebben en dan kon hij weer op reis. Hij zou bijvoorbeeld kunnen proberen de polariteit van de neutronenstroom in het dematerialiseercircuit om te keren . . .
Hij werd uit zijn dagdroom opgeschrikt door de stem van de generaal. „Nou, Doctor?”
O ja, een naam . . . dacht hij. Zo lang hij hier was. Hij kon ze natuurlijk niet zijn echte naam vertellen. De namen van Tijdheren zijn van bijna mystiek belang en worden gewoonlijk zorgvuldig geheim gehouden. Bovendien zouden ze hem nooit kunnen uitspreken. Een naam . . . dacht de Doctor. Iets eenvoudigs, bescheidens en waardigs. Hij wou geen aandacht trekken. De ogen van de Doctor klaarden op. Hij had het. Beter kon het niet. Hij keerde zich naar de generaal die nog steeds stond te wachten.
„Smith” zei de Doctor met besliste stem. „Doctor John Smith!”